Erlend Loe

naif. süper

Çeviren: Dilek Başak

SİREN

Erlend Loe

1969 yılında, Norveç'in kuzeyinde yer alan Trondheim şehrinde doğdu. Öğrenci değişim programıyla Fransa'da bulundu, üniversitede sinema ve edebiyat eğitimi aldı. Loe, Trondheim'daki Sanat Akademisi'nde ve Kopenhag'daki Danimarka Sinema Okulu'nda bir süre eğitim gördü. Stella Polaris tiyatro topluluğunda çeşitli görevler aldı. İlk romanı 1993 yılında yayımlandı. (*Tatt av Kvinnen*/Kadının Fendi.) Çocuk kitapları ve çevirileri de bulunan Erlend Loe'nun en popüler romanı *Naïve. Super* (Naif. Süper) 1996 yılında yayımlanmış ve büyük ilgi görmüştür. Yirmi dilde okuruyla buluşan ve genç bir adamın yetişkinliğe adım attığı süreçteki varoluş sancılarını esprili ve sade bir dille ele alan bu roman, çağdaş Norveç edebiyatının en sevilen eserleri arasında yer alıyor.

Türkçede *Doppler* adlı romanıyla da (YKY, 2016) bilinen ve sinema ve tiyatro için yazmayı sürdüren Loe, halen Oslo'da yaşamaktadır.

Dilek Başak

1962 yılında İstanbul'da doğdu. Darüşşafaka Lisesi, BÜ İngiliz Dili ve Edebiyatı ve Oslo Üniversitesi Tiyatro Bilimi Bölümü'nden mezundur. Mimar Sinan Üniversitesi Tiyatro Ana Sanat Dalı'nda öğretim görevlisi olarak; Afa Yayınları, Yapı Kredi Yayınları ve Tavanarası Yayıncılık'ta editör ve telif hakları sorumlusu olarak çalışmıştır. Başak, Norveççe ve İngilizceden çeviriler yapmakta, Oslo'da öğretmenlik görevine devam etmektedir.

Naïve. Super

© *Cappelen Damm AS, 1996*

Bu kitabın Türkçe yayın hakları Siren Yayınları'na aittir. Kaynak gösterilerek yapılacak kısa alıntılar haricinde, yayıncının izni olmaksızın hiçbir surette ve hiçbir ortamda paylaşılamaz ve çoğaltılamaz.

Siren Yayınları - Roman
Sertifika No: 16232
ISBN: 978-605-5903-71-8
Birinci Baskı: Mart 2018
Üçüncü Baskı: Kasım 2018
**Bu kitabın ilk Türkçe edisyonu, 2003 yılında Tavanarası Yayıncılık tarafından yayımlanmıştır.*

Yayın Yönetmeni: Sanem Sirer
Yayın Koordinatörü: Erol Aydın
Çeviren: Dilek Başak
Kapak Tasarım: Nazlım Dumlu
İç Tasarım: Çelebi Şenel

Baskı: Yaylacık Matbaası
Fatih Sanayi Sitesi, No: 12/197-203
Topkapı, İstanbul. Tel: 212 567 80 03
Sertifika No: 11931

Asmalı Mescit Mah. Ensiz Sokak No. 9/312
Beyoğlu-İSTANBUL
t *(212) 243 45 65* **f** *(212) 251 05 32*
www.sirenyayinlari.com
info@sirenyayinlari.com
sireninsesi.blogspot.com
OZ

Naif. Süper

Erlend Loe

Çeviren: Dilek Başak

"Bisiklete binen herkes benim dostumdur."

- Gary Fischer

Duvar

İki arkadaşım var. Biri iyi, biri kötü. Bir de abim var. O, benim kadar sevimli olmasa da idare eder.

Abim seyahate çıktığı için dairesinde ben kalıyorum. Güzel bir daire bu. Abimin epeyce parası var. Neyle uğraştığını Tanrı bilir. İlgilendim diyemem. Bir şeyler satıyor ya da alıyor. Şimdi de uzakta, seyahat ediyor. Nereye gideceğini söylemişti. Bir yerlere yazdım. Afrika olabilir.

Bir faks numarası verdi ve gelen mektuplarla mesajları ona yollamamı tembihledi. Bana düşen ufak görev de bu. Basit, kolayca altından kalkabileceğim bir şey.

Buna karşılık onun evinde kalabiliyorum.

Minnettarım.

Tam da ihtiyacım olan şey.

Kafayı dinlemek için biraz zaman.

Yaşamım son zamanlarda azıcık tuhaflaştı. Her şeye karşı ilgimi kaybettiğim bir noktaya vardı.

Yirmi beşimi doldurdum. Birkaç hafta önce.

Ben ve abim, anne ve babamızın evinde akşam yemeği yedik. Yemek iyiydi. Pasta da. Havadan sudan konuştuk. Sporla,

herhangi bir spor dalıyla şöyle enine boyuna uğraşma konusunda beni dürtüklemedikleri için annemle babama çıkışarak kendimi şaşırttım.

Çok anlamsızdı.

Aptalca şeyler söyledim. Neymiş efendim, günün birinde profesyonel olabilirmişim. Bir başarı eğrim olurmuş, tabii param da. Sık sık seyahat edebilirmişim, falan filan. Bir baltaya sap olamamamın, yaşamının amaçsızlığının onların suçu olduğunu söyleyerek ayıp ettim.

Sonradan özür diledim.

Ama devamı geldi.

O akşam abim ve ben kroket oynadık. Çok sık yaptığımız bir şey değil bu. Eski kroket takımı depoda çürümüştü. Yenisini bulmak için bir sürü benzin istasyonu dolaştık. Abim parayı kredi kartlarından biriyle ödedi. Sonra annemle babamın bahçesinde mesafeleri adımladık, çubukları ve çemberleri toprağa sapladık. Ben kırmızıyı seçtim, abim maviyi. Küçükken de seçtiğimiz renkler bunlar mıydı bilmiyorum. Hatırlamıyorum.

Oynamaya başladık ve aradan epey zaman geçti. İlk çemberleri çabucak geçtim. Ekstradan bir vuruş kazandım ve devam ettim. Önde gidiyordum. Abimin çoktan önüne geçmiştim, kırmızı topumu bir ağacın arkasına atıp yere yattım ve onu beklemeye koyuldum, bu arada gülüp dalga geçtim. Sonra şişinmeye başladım.

Abim çalılara doğru bakmaya başladığında oyun eğlenceli olmaktan çıkmıştı bile.

Aklından neler geçtiğini biliyordum.

Şimdi buna hiç gerek yok, dedim.

Onun umurunda olmayacağını da biliyordum. Sağ ayağını kendi topunun üstüne yerleştirip vuruşuyla en fazla zarar kaydedebileceği yönü tayin etti. Uzun uzun durdu ve bahçenin eteklerini hedef aldı. Bahçenin sınırını, çimenin bitip yosunun başladığı yeri. Birkaç kez dikkatlice vuruş provası yaptı. En güçlü vuruşu yapmak ve kendi ayağına vurma rezilliğini yaşamamak için. Benim topumu büyük çalının içine attı. Çalının ta içine fırlattı kırmızı topu. Çalının göbeğine. Hiç güneş ışığı girmeyen yere.

Harika bir vuruştu doğrusu. Hakkını yiyemem. Hiç şüphesiz ben de aynısını yapabilirdim. Ama gösterdiğim tepki... Beni asıl şaşırtan o oldu.

Planım başından beri son derece basit ve kurnazcaydı. Finişe yakın bir yerde ağırdan alacak, sanki dalga geçiyormuş gibi davranacaktım, sonra da onun topunu öyle bir uzağa atacaktım ki bunun mümkün olabileceğine inanmayacaktı. Eğer kaçıracak olursam benim için hava hoştu çünkü o daha turunu tamamlamamıştı. Eğer tutturursam, saatte yüzlerce kilometre hızla bir vuruş yapıp onu yenecek, en âlâsı da bir kez daha oynamayı teklif ettiğinde hayır diyecektim.

Hepsini unutabilirdim şimdi.

Bir vuruşu haybeye kaçırmıştım. Abim öne geçmişti ve benim kırmızı topum büyük çalının içinde yatıyordu.

Pes etmedim. Yeniden öne geçecektim. Onun topunu arabanın altına atma planı yaptım. Beni ayakta tutan tek şey buydu. Abime gününü göstermek. Topunun arabanın altında sıkışıp kalması. Onun, üstünü başını kirleterek dört ayak üzerinde ya da yüzükoyun süründüğünü, sövüp saymaya başladığını görmek.

Ama önce topumu çalılıktan çıkarmam gerekiyordu. Dalları kaldırdım, yolumdan çekmek için onları eğdim. Cep fenerini

yaktım. Uzakta, çalının içinde topu gördüm. Kırmızı olup olmadığını seçmek mümkün değildi ancak onun benim topum olduğu şüphe götürmezdi. Tabii ki o, gülmekten yerlere yatıyordu.

Cep fenerini ağzıma sokup sürünerek çalının altına girdim. Nemliydi, ısı da muhtemelen sıfırın birkaç derece üzerindeydi. Bu çalıdan oldum olası nefret etmişimdir. Şimdi vuruşumu yapacaktım. Hedef aldım. İyi gidecekti. Yeniden öne geçmemin an meselesi olduğundan emindim.

Abim piçini yakalayacaktım.

Ancak çalıdan kurtulmak için üç vuruş kullandım. Orada, ağzımda cep feneriyle durmuş, üzerimdeki yaprakları ve çamuru silkelerken abim yeni bir vuruş yapıp beni bir kez daha çalının içine yolladı.

Benim kadar sevimli olmadığına inanmamın en başta gelen sebeplerinden biri bu bence. Ben onu iki kez çalılara yollamazdım. Bir kez, tamam. Ama asla iki kez yapmazdım.

Cep fenerini yaktım, çalının içinden bir vuruş daha yaptım. Abim beni üçüncü kez tepelemeye çalıştığında ıskaladı, ben onu tepeledim. Tam onu arabanın altına yollayacakken düzgün vuramadım, isabetsiz oldu. Aşırı istekli davranmış olmalıyım.

Bundan sonrasında işi kolaydı. Vuruşu isabetliydi ve oyun bitti. Bir müddet orada durup atıştık. Onu hile yapmakla suçladım, oyunun kurallarını okuduk ve biraz daha atıştık. Çizmeyi aşan birkaç laf ettim. Sonunda abim, bir sorun mu var, diye sordu. Senin neyin var, dedi.

Tam *hiçbir şeyim yok* diyecekken içimde her şeyin alt üst olduğunu hissettim. Çok boğucu, berbat bir duyguydu. Hiç böylesi bir şey hissetmemiştim, bir şey söyleyecek halim yoktu. Konuşmak yerine çimenlere oturup başımı salladım. Abim gelip yanıma oturdu. Elini omzuma attı. Daha önce hiç böyle otur-

mamıştık. Ağlamayalı yıllar olmuştu. Abim şaşırmıştı muhtemelen. Oyunda çiğlik yaptığı için özür diledi.

Her şey gözüme anlamsız göründü. Öyle birdenbire.

Kendi yaşamım, diğerlerinin yaşamı, hayvanların ve bitkilerin yaşamı, tüm dünya. Hiçbiri bir bütün etmiyor, birbirine uymuyordu.

Abime bundan bahsettim. Anlamasının imkânı yoktu. Ayağa kalkıp, haydi uzatma, *shit happens*,[1] girer her şey yoluna, dedi. Beni de ayağa kaldırmaya çalıştı, kardeşçe midemi yumrukladı, biraz bağırıp çağırdı. Hokey oynardı abim eskiden. Bağırıp çağırmayı iyi bilir. Sakin olmasını rica ettim. Bu işin fena halde ciddi olduğunu söyledim. Abim oturup sakinleşti.

Konuştuk. Ben tamamen dağıtmıştım. Söylediklerimden ikimiz de pek bir şey anlayamıyorduk. Ama abim beni ciddiye aldı. Hakkını vermeliyim. Üzüldüğünü biliyordum. Beni daha önce hiç böyle görmemişti.

Her gün duvara toslayan binlerce insan vardır muhtemelen, dedi, birçoğu belki bunu ağır yaşar ama sonra işler yoluna girer. İyimserdir benim abim. Yardım etmek istedi.

Orada öylece oturup dibe vurmanın bu olduğunu düşündüm. Yaşamımdan bıktığımdan, artık bir daha asla, hiçbir şeye heves etmeyeceğimden korktum.

Sonra abim seyahate çıkacağını söyledi. Birkaç gün içerisinde gidiyordu, iki ay burada olmayacaktı. Dairesini bana ödünç vermeyi teklif etti. Teşekkür ederim, dedim. Abim saatine bakıp spor haberlerinin başladığını fark edene kadar hiçbir şey söylemeden öylece oturduk. İçeri girmeye bir itirazım olup ol-

1 'Olur böyle şeyler' ya da 'boş ver gitsin' yerine de kullanılan, 'Boktan şeyler olur' anlamındaki ifade. (ç.n.)

madığını sordu. O gün benim doğum günümdü ve pasta daha bitmemişti.

Ertesi gün uyandım ve işlerin eskisi gibi yürüyemeyeceğini hissettim. Oracıkta yatarak düşündüm.

Kroket ile bir ilgisi yoktu. Emindim.

Kroket ufak bir meseleydi, bu ise büyük bir mesele.

25 yaşına basmamla ve bu durumu pek de iyi karşılamamamla doğrudan bir ilgisi olduğu birden kafama dank etti.

Bana göre yaşlanmak, ne zamandır bir tür huzursuzlukla alakalıydı. Mekânı pek kafaya taktığım yok ama zamanla ilgili sorunlarım olduğu kesin.

Giyinirken fark ettim ki bugünü, daha önceki günlerde yapmaya alıştığım şeylerle geçirmem söz konusu değildi.

Günler başka türlü geçmek zorundaydı artık.

Geceler de.

Pencereden dışarıya bakarak öylece durdum.

Sonra bir seçim yaptım.

Bisikletimle üniversiteye gidip kendimi artık *master*'ımı tamamlayacak durumda görmediğimi söyledim. Bir sorun mu var, yapabileceğim bir şey var mı, diye sordu bölüm sekreteri. İlgi göstermesinin hoş olduğunu düşündüm ama canım konuşmak istemiyordu. Ona kısaca teşekkür edip ilk sorusuna evet, ikinci sorusuna hayır yanıtını verdim.

Bisikletle yeniden şehre döndüm ve eski varoluşumun kalanına da bir nokta koydum. Ara sıra yazdığım gazeteyi ziyaret edip bir müddet için yazı yazmayacağını söyledim. Belki de asla. Stüdyo dairemi boşalttım, telefon ve gazete aboneliğimi iptal ettirdim. Kitaplarımı, televizyonumu sattım.

Eşyalarımın geri kalanı sırt çantama ve iki karton kutuya sığdı. Karton kutuları annemle babamın tavanarasına yerleştirdim, çantamı sırtıma takıp bisikletle abimin evine gittim.

Kan ter içinde oraya çöküverdim.

Gerçek bir iş becermiştim.

Şaka değildi.

Susam Sokağı değildi.

Top

Birkaç hafta geçti.

Abimin dairesinde oturuyorum.

Günde bir kez aşağıya inip yiyecek bir şeyler alıyorum. Eğer mektup gelmişse açıp abime fakslıyorum. Faks numarası acayip uzun. Afrika'da bulunduğundan giderek daha da emin oluyorum.

Adresini yazdığım kâğıdı aradım ama bulamıyorum.

Bunun dışında neredeyse başka hiçbir şey yapmıyorum.

Gazetelere bir göz atıyorum ya da divanda yatıp boşluğa bakıyorum.

Hiçbir planım yok.

Pek çok şeyin anlamsız olduğu duygusu hâlâ baskın.

İnsanı heveslendirmiyor bu duygu.

Tempoyu sonuna kadar düşürdüm. Sıfıra.

En baştan başlamam gerektiğini düşünüyorum. İnsan nasıl en baştan başlar?

Dün, sahip olduklarım ve sahip olmadıklarım hakkında bir liste yaptım.

Sahip olduklarım:

- İyi bir bisiklet

- İyi bir arkadaş
- Kötü bir arkadaş
- Bir abi (Afrika'da?)
- Bir anne ve bir baba
- Bir büyükanne ve bir büyükbaba
- Yüksek meblağda öğrenci kredisi
- Üniversite diploması
- Fotoğraf makinesi
- Bir avuç (ödünç) para
- Yeni sayılabilecek bir çift koşu ayakkabısı

Sahip olmadıklarım:

- Planlar
- Heves
- Bir sevgili
- Her şeyin uyum içinde olduğu ve sonunda yoluna gireceği duygusu
- Kazanmaya odaklı bir kişilik
- Bir kol saati

Listeye bugün her göz attığımda sahip olduklarımın sahip olmadıklarımdan fazla olduğunu fark ettim. 11 adet şeye sahibim. 6 adet eksiğim var. Sözde iyimser olmamı sağlayacaktı bu.

Ama listeyi daha yakından incelediğimde tamamen dengesiz ve kötü bir hesap olduğu daha bir netleşti kafamda.

Sağlaması bile tutmuyordu.

Sahip olduklarımdan bazıları olmadan pekâlâ idare edebilirdim. Sahip olmadığım birtakım şeyler de yaşamak istediğim şekilde yaşayabilmem için elzem görünüyordu gözüme.

Kötü arkadaşımı bir parça heves karşılığında her zaman değişebilirdim örneğin. Ya da bir sevgili için.

Asla tereddüt etmezdim.

Ama tüm diğer insanlar gibi, işlerin bu şekilde yürümediğinin pekâlâ farkındayım.

Listedeki sayıları toplayarak oynadım biraz.

11 + 6.

17 ediyordu. İnsan yaşamındaki olmazsa olmaz şeyler söz konusuysa oldukça büyük bir sayı. Birkaç saniye için biraz böbürlendim. Ama hiçbir anlamı yok bunun, insanın sahip olduğu ve olmadığı şeyleri toplaması aptallık sadece. Ayrıca bunların bazıları daha az gerekli. Saat örneğin. Bir saatim olsun isterim ama elzemdir diyemem, sadece bir saatim olmasını hayal ederim, zamanı daha iyi takip edebilmek için. Söylediğim gibi, zamanla ilgili sorunların var ve sorunlardan kaçmaktansa onlarla yüzleşmek yeğdir. Peki saat elzem mi? Pek değil.

Aynı şey koşu ayakkabılarım için geçerli. Onlar da elzem değil, ama bende onlardan var. Belki de saat ve koşu ayakkabılarının birbirini götürdüğünü söyleyebilirim. O zaman 10 + 5 olur. Yani 15. Bu bağlamda da oldukça büyük bir sayı. Ama ne yazık ki işe yaramaz, en az 17 kadar anlamsız.

Başka şeyler düşünmem lazım.

Faksın geldiğini duyduğumda divanda uzanmış uyukluyorum. Faksın makineden çıkmasını ve makinenin kâğıdı kesmesini bekliyorum. Bir dakika kadar sürüyor. Şimdi kâğıt yere düşüyor ve onu almak için ayağa kalkıyorum.

Faks Kim'den.

Kim, iyi dediğim arkadaşım. Onu birkaç yıldır tanıyorum. İyi bir çocuk, yakında meteorolog olacak. Kuzeyde bir adada staj filan gibi bir şey yapıyor. Anladığım kadarıyla yalnız bu

adada. Birtakım ölçümler yapıyor, bir şeyler hesaplıyor. Sonra da günde birkaç kez Blindern'deki meteoroloji enstitüsüne telefon ediyor.

Sanırım biraz yalnızlık çekiyor.

Sürekli fakslar yolluyor bana. Temposuna ayak uydurmakta zorlanıyorum. Bana yolladığı sıklıkta faks yollayacak halde olmadığımı ona söyledim. Tamam, dedi ama biraz bozulduğunu biliyorum. İşi sözcüklere dökmeden bir tür anlaşmaya vardık; o bana istediği kadar faks yolluyor, bense canım ne zaman isterse o zaman cevap veriyorum.

Böyle bir anlaşmayla yaşayabilirim.

Kim'in İsveç televizyonu seyrettiğini fakstan anlıyorum. Alıntılar yapıyor:

1. İstifa et

2. Seyahate çık

3. Yeni arkadaşlar edin

Son zamanlardaki halimden Kim'e söz etmiştim. Yardım etmeye çalışıyor. İyiliğinden. Abimin çalışma masasının altında, üzerine Kim yazdığım bir kutu duruyor. Yolladığı faksları onun içine koyuyorum. Neredeyse doldu. Kim, faksı olan bir yerde kaldığımı öğrendiğinden beri cihaz hiç boş durmadı.

Tekrar divana uzanıyorum. Bir şeyler olmalı. İlle de büyük bir şey olması şart değil, bir şey olsun yeter. Dışarı çıkıp hoş bir şeyler düşünmemi ve mümkünse gülümsememi sağlayacak bir şey almaya karar veriyorum.

Bir sürü mağazaya giriyorum ama istediğimi bulamıyorum.

Aramaya başlamadan önce birtakım kriterler belirlemeyi deniyorum.

Nedendir bilinmez ama kafayı listelerle bozdum. Listeler güzel, ileride de bir sürü liste yapacağım. Şimdi bir liste yapıyorum.

Biraz düşündükten sonra aradığım nesnede şu özelliklerin bulunması gerektiğine karar verdim:

- Kolayca taşıyabileceğim kadar küçük olmalı
- Yüz krondan fazla tutmamalı
- Pek çok kez kullanılabilmeli
- Hem içeride hem dışarıda kullanılabilmeli
- Hem tek başınayken hem de başkalarıyla kullanılabilmeli
- Beni harekete geçirmeli
- Zamanı unutmamı sağlamalı

Bir banka oturup listeye dikkatlice bakıyorum. Uzunca bir süre. Sağlam bir liste bu. Beni tatmin ediyor. Böyle bir şey belki var, belki de yok. O kısmı çok önemli değil. Liste önemli. Benim için bir keşif sayılır bu. Bir değeri var.

Oturup ne gibi şeylerin isteklerimi karşılayacağına kafa yoruyorum.

Pek çok olasılık var. Ama ben bir tek şey istiyorum.

Aniden, aradığının bir top olduğunu anlıyorum.

Gayet basit, bir top işte. Biraz olsun heveslenmişim gibi hissediyorum.

Ne zamandır düşünmemiştim topları. Akıl ettiğime seviniyorum. İşte böyle şeylere kafa yormam gerek. Tutmam gereken yol bu. Top nasıl seçilir peki?

Dünya top dolu. İnsanlar sürekli kullanıyor bunları. Eğlence için, oyun oynamak için, muhtemelen başka şeyler için de. Mesele en doğrusunu seçmek.

Bir spor mağazasına giriyorum.

Bir sürü top seçeneği var mağazada. Güzel ve pahalı toplar. Deriden ve diğer dayanıklı maddelerden yapılmış toplar. Onları inceliyorum ama fazla havalı olduklarını düşünüyorum. Böyle bir top alırsam performans kaygısına kapılacağım. Kaliteli bir top almanın zamanı değil. Yaşamımdaki yarış öğesini biraz hafifletmem lazım şu sıralar. Anahtar kelime dinlence. Benim çok basit bir topa ihtiyacım var. Plastik olsa iyi olur.

Bir oyuncakçı dükkânına giriyorum. Buradaki seçenekler daha makul ve şansa yalnızca birkaç çeşit top bulunuyor. Farklı büyüklükte ve farklı renklerdeler. Bazılarını elimle tartıp birkaç kez yerde sektiriyorum. Sonunda işi basite indirgeyip kırmızı renkte, orta boy bir top seçiyorum. Yaklaşık elli kron tutuyor.

Topu içine koymam için bir torba veriyorlar bana. Sonra bisikletle eve dönüyorum.

Kim'e faks çekiyorum: Uzun süredir kendimi bu kadar iyi hissetmemiştim. Kırmızı bir top satın aldım.

Divana uzanıp topu göğsüme koyuyorum.

Şimdi gece olmasını bekliyorum.

Hava kararınca arka bahçeye çıkıp duvara top atacağım. İçim içime sığmıyor.

Ağaç

Birkaç gecedir arka bahçede top oynuyorum.

Genellikle akşam haberlerinden sonra çıkıyorum ve pencere olmayan bir köşeye yerleşiyorum. Burası pek kullanılmayan bir yer, yalnızca tek bir ampulle aydınlanıyor.

Top oynamanın çok güzel bir yanı var. Tam olarak ne olduğunu bilmiyorum ama daha çok kişi yapmalı bunu. Hep birlikte top oynamalıyız. O zaman bir şeyler farklı görünebilirdi. Daha mutlu olabilirdik.

Topu duvara fırlatıyorum ve yakalamadan önce yerde bir kez zıplamasına izin veriyorum. İyi bir top bu. Hep geri geliyor, ele güzelce oturuyor. Topa dokunmanın ne kadar hoş olduğunu unutmuşum. Top tutmanın. Öyle yuvarlak ki. Zamanı unutmama yardımcı oluyor.

Şimdi yeniden atıyorum topu.

Kırmızı top duvara çarpıyor ve alçak bir ses çıkarıyor. Sonra yerde sekiyor ve bu kez farklı bir ses çıkarıyor. Sonra topu yakalıyorum ve bir an elimde tutup yeniden atıyorum. Otomatik olarak yapıyorum. Ne yaptığımı düşünmeden. Başka şeyler de düşünebilirim.

Bu gece büyükbabamı düşünüyorum. Birkaç hafta önce bana bir hikâye anlatmıştı. Daha iyi bir dünya hakkındaydı bu hikâye.

Büyükbabam ve büyükannem, çok eskiden inşa ettikleri sarı, ahşap bir evde oturuyor. İçinde epey vakit geçirdikleri büyük bir bahçeleri var. Çiçekler, ağaçlar, çalılar onlar için çok önemli. Bitkilerin adlarını, ne zaman ekilmeleri gerektiğini, ne zaman sulanıp ne zaman toplanacaklarını bilirler. Sıkça bitkilerden söz edip arkadaşlarıyla akrabalarına çiçek verirler. Hep böyleydi bu hatırladığım kadarıyla. Evi inşa ederlerken büyükbabam bir elma ağacı dikmiş. Bahçenin aşağısına. Ben bu ağacı hiç görmedim. Doğduğumda yoktu. Ama bahsini işittim.

Ağaç yıllar içinde büyümüş ve meyve vermeye başlamış. Bir sürü elma. Büyükannem elmalarla reçel ve elma suyu yaparmış.

İyi bir elma ağacıymış.

Ama sonra bir olay olmuş.

Yaz güzel geçmiş ve ağaç kocaman, şahane elmalar vermiş. Pek yakında toplanacaklarmış.

Gelgelelim bir sabah ağacı mahvolmuş halde bulmuşlar. Bir sürü kalın dal yerde yatıyormuş. Büyükbabam hiç de hoş bir manzara olmadığını anlattı bunun. Ağaç yeniden elma veremeyecekmiş. Sonu gelmişmiş.

Büyükbabam içeri girmiş ve büyükanneme üzücü haberi vermiş. Sonra iş giysilerini çıkarıp daha uygun bir şeyler giymiş ve mezarlığı geçip yolun sonundaki meslek lisesine doğru yola koyulmuş.

Okulun müdürüyle görüşmüş.

Okul harekete geçmiş ve bir müddet sonra okuldan üç oğlan suçlarını itiraf etmiş.

Oğlanlar elma toplamaya girişmişler meğer ama işler çığırından çıkmış.

Feci vicdan azabı çekiyorlarmış.

Muziplikmiş niyetleri. Büyük bir olay olmasa da yeterince ciddi bir olay sayılırmış bu. Ayrıca hem büyükbabam hem de müdür doğru yoldan şaşmamak gerektiği kanısındaymış.

Yeni bir elma fidesi o zamanlar 150 kronmuş. Oğlanların ağacın bedelini ödemesi konusunda anlaşmışlar.

Her biri 50 kron ödeyecekmiş.

Büyükbabam bunun o zamanlar epey bir para olduğunu anlatmıştı.

Güz sonundan bahara kadar, yani paranın hepsini ödeyip borcu kapatana kadar oğlanlar her hafta bir miktar para verecekmiş.

Büyükbabam da o okulda okumuş gençken. Çocukların ellerinde avuçlarında pek bir şey olmadığını biliyormuş. Bazıları ailelerinden çok uzaktaymış, yatılı okuyorlarmış. Ana babaları onları okula göndermek için zaten canlarını dişlerine takıyormuş. Oğlanlar elma ağacının parasını cep harçlıklarından ödemek zorundaymış. Bu da para gerektiren, çocuksu eğlencelerin hepsinden ciddi şekilde kısmaları gerektiği anlamına geliyormuş. Bir şey alacak, sinemaya gidecek, kızlara gazoz ısmarlayacak, yani aslında herhangi bir şey yapacak paraları kalmayacakmış.

Oğlanlar her cumartesi keyifsiz keyifsiz büyükbabamın kapısına gelip parayı ödemişler. Pek konuşmazlarmış. Kollarını uzatıp büyükbabamın kocaman avucuna para sayarlarmış sadece. O da ciddiyetle başını sallayıp her şeyin olması gerektiği gibi olduğunu belirtirmiş. Bu böyle devam etmiş. Kış gelip geçmiş, bahar gelmiş.

Mayısta bahçe yeniden yeşermiş. Meslek lisesi kısa bir süre sonra tatile girecek, oğlanlar yazı geçirmek üzere evlerine dönecekmiş. Son kez geldiklerinde en güzel kıyafetleri üzerlerindeymiş. Bu, önemli bir gün sayılırmış onlar için. Kapıyı çalmışlar, büyükannem onları içeri davet etmiş, kahve ve kurabiye çıkarmış. Bunlar oğlanlara ikram edilmiş, onlar da son taksidi ödeyip büyükbabamın elini sıkmışlar.

Konu kapanmış.

Oğlanlar rahatlamış. Biraz keyiflenince ilk defa büyükbabamla sohbet etmişler. Okuldan ve yazdan söz etmişler. Nerede yaşadıklarını anlatmışlar. Yüzleri gülüyormuş artık, borçları ödenmişmiş. Temize çıkmışlar, artık başlarını dik tutabilirlermiş.

Bir süre sonra gitmek için ayağa kalkmışlar. Vedalaştıktan sonra kapıya yönelmişler.

Büyükbabam da ayağa kalkmış.

Bir dakika, demiş, bir şey daha var.

Oğlanlar kalakalmış. Büyükbabam odayı geçip büyük büfeye yönelmiş ve büfenin kanadını açmış. Elini iyice içeriye sokup üç zarf çıkarmış. Sonra da oğlanlara doğru yürüyüp her birinin eline birer zarf tutuşturmuş.

İlkin pek bir şey anlamamışlar. Birbirlerinin suratına bakmışlar. Sonra zarfları açmışlar ve yanaklarından aşağıya gözyaşları süzülmüş.

Büyükbabam parayı onlara geri veriyormuş.

Ben hâlâ burada durmuş, top atıyorum. Kendimi ritme iyice kaptırdım. Oyun iyi gidiyor, kesmek için bir neden göremiyorum. Bu oyunun beni sıkması mümkün değil. Ne kadar uzun oynarsam oynayayım, asla beni sıkamaz.

Büyükbabam parayı geri vermeyi ta en başından itibaren tasarladığını anlattı. Mesele para değildi, dedi.

Oğlanları düşünüyorum. Bugün koca adamlar olmuşlardır. Kesinlikle ellinin üzerindedir yaşları. Dünyanın güzel bir yer olduğunu hissediyor olmalılar. Her şeyin uyumlu olduğunu. Bir şeylerin anlamı olduğunu.

Şimdi ne yaptıklarını merak ettim. Muhtemelen onların da kendi aileleri ve içinde elma ağaçları olan bahçeleri vardır.

Büyükbabam iyi adamdır gerçekten.

Ben de iyi biri miyim, merak ediyorum doğrusu.

Benim kuşağımda iyi biri var mı, merak ediyorum.

Zaman

Bu sabah abimin kitaplığında bir kitap buldum. Kitap İngilizce ve zaman, evren ve her şey hakkında.

Sayfaları çevirdim ama terlemeye başlayınca kitabı elimden bırakmak zorunda kaldım. Bana fazla geldi.

Şu sıralar başa çıkabileceğim şeylerin bir sınırı var. Bir müddet dairede dolandım, huzursuzlandım.

Kafamdaki düşünceleri dağıtmak için abimin ortalıkta duran fotoğraf albümünü karıştırmaya başladım. Albümde bir sürü resmim var. Küçüğüm. Çoğunlukla tuhaf kıyafetler içindeyim. Fitilli kadifeden giysiler. İlla ki fitilli kadifeden.

Küçükken kendime acayip güveniyordum herhalde.

Resimlerden birinde yeni bisikletimin yanında duruyorum. Rengi yeşil, gidonunda beş tane kırmızı uç uç böceği var. Sarılı kahverengili bir tulum giymişim. Dışarı çıkıp bisiklete bineceğim. Tek tasarım buydu o zamanlar.

Sabahları uyandığımda aklımdan şunu geçirirdim: Bisiklet. Tek bir fikir.

Bugün uyandım ve bir sürü şey üşüştü kafama, sayıları da kesinlikle beşten fazlaydı. Facia.

Neler olup bittiğini bilmiyorum. Neler oluyor?

Kim'e bir faks gönderip o küçükken annesiyle babası ona fitilli kadifeden giysiler giydiriyorlar mıymış diye sordum. Ayrıca neler olup bittiğini bilip bilmediğini sordum.

Kim bir faks yolladı ve fitilli kadife sorusuna evet, ötekine hayır cevabını verdi.

Kim, bana her zaman anında faksla cevap yollar. Sanki oturmuş da faks yollamamı bekliyormuş gibi.

Bu biraz endişelendiriyor beni.

Kim'in evet ve hayır cevabını yazdığı faksına bakarken yine üzerime huzursuzluk çöktü. Yer değiştirmiş olduğumu ve kitaplığın yakınlarında giderek daha fazla vakit geçirdiğimi fark ettim. Kitap orada duruyordu ve ben biraz uzağındaydım. Bir yandan kitaba doğru ufak ufak yaklaşıp bir yandan da göz ucuyla ona bakıyordum.

Sonunda kitap kucağımda oturdum ve sonraya bırakmaktansa sorunumun can alıcı noktasını pekâlâ şimdiden irdeleyebileceğimi düşündüm.

Kitap Paul adlı bir profesör tarafından yazılmıştı.

Bu kadar sevimli bir ismi olan bir adamın beni korkutma niyetinde olamayacağını düşündüm.

Saatlerdir okuyor olmalıydım, varlığının derinden etkilendiğini keşfediyorum.

Her ne kadar kitabın üzerinde Paul'un karmaşık şeylerden yalın bir dille bahsettiği yazsa da ben kitabı zor buldum.

Paul zor işlerle uğraşıyor.

Anlamama yardım edecek temeller, ortalamanın altında.

Lisedeki ilk senemden sonra matematik ve fizik almayı bırakmıştım. O zamanlar varlığımı dayandırabileceğim başka

şeyler bulabileceğimi varsaymıştım. Bugün artık o kadar da emin değilim bundan. Belki de hata yapmışımdır.

Yani okuduğum her şeyi anlamıyorum. Belki de sandığımdan daha azını anlıyorum ama kavradığım kadarı beni şaşırtıp ürkütüyor.

Abimin böyle kitaplar okuduğundan haberim yoktu. Abim hakkında bilmediğim birtakım şeyler olduğu çok açık.

Zaman hakkında bilmediklerim ise daha da fazla.

Bonn'daki bir laboratuvarda, üç metre uzunluğunda bir metal silindir bulunmakta. Paul, bunun bir denizaltı şeklinde olduğunu ve ölçüm aletleriyle, tellerle çevrili bir çelik kafes içinde durduğunu yazıyor. Bu bir atom saati ve şu anda bilinen en dakik saat bu.

Dünyanın yörüngesindeki hareketinden daha dakik.

Böyle bir dakiklik beni hayretler içinde bırakıyor. Dünyayla pek ilgisi yok, sadece birilerinin belirlediği bir şey. Hoşuma gidiyor. Tuhaf ama zamanın böylelikle daha ele avuca gelir olduğunu hissediyorum.

Bir atom saatim olmasını isterdim sanırım.

Dünyanın düzensizliğini telafi etmek için bazen bir saniye ekleniyormuş. En son Haziran 1994'te bir saniye daha eklemişler. Kimse bundan söz etmemişti.

Atom saatleri yüzünden saniye tanımı değişime uğramış. Daha önceleri bir saniye bir günün 1/86.400'ü iken, şimdi bir sezyum atomunun 9.192.631.770 kez devri olmuş. Bence bu çok fazla.

Bu bilgi sarstı beni. Kendimi iyi hissetmiyorum, topumu almalıyım. Tekrar okuyabilecek duruma gelmek için topu bir müddet buzdolabının kapısına atıyorum.

İlkokuldayken süt içtiğimiz aklıma geliyor.

Çoğumuzun dijital kol saati vardı. Kronometreli. Yüze kadar. En saçma şeyler için bile saat tutardık. O zamanların modası buydu.

Uzun zaman boyunca sütü karton kutudan en kısa sürede içmekti derdimiz. Ben hep beş saniyenin üzerine çıkardım, ama Espen, eşkıya herif, bütün sütü saniyenin neredeyse altında bir sürede götürürdü. Şimdi okuduklarımın ışığı altında bunun çok etkileyici olduğunu düşünüyorum. Şahsen, bir saniyenin altında süren pek az şeyle meşgul oluyorum. Parmaklarımı saniyede 15 kez masaya vurabiliyorum. Bundan da gayet memnunum. Saniyenin binde biri enstantanede fotoğraf çektiğim de oluyor ara sıra.

Ama bu, sezyum atomlarının yaptıklarının yanında hiç mühim değil. Doğruluğuna güvenebilir miyim peki? Bir saniyede dokuz milyardan fazla devir? Pek aklım almıyor. Çok fazla. Bir toplam içinde kaç tane birim olduğunu tahmin yeteneğim oldukça kısıtlı. Otlakta dört ya da dokuz inek olduğunu rahatlıkla görebilirim ama on beşten fazla olduklarında tek tek sayınam gerek. Binin üzerindeki her şey için aynısı geçerli.

Sezyum atomlarını kontrol etme olanağım yok.

Paul'un neden bahsettiğini bildiğine inanmam gerek.

Sözüne inanmalıyım.

Şimdi biraz daha okudum.

Durum giderek kötüleşiyor.

Paul yerçekiminin zamanı etkilediğini söylüyor.

Sınır tanımıyor adam.

Hiçbir uyarıda bulunmadan, yerçekimi kuvvetinin ve hareketin zamanı etkilediğini söylüyor. Kitabın kapağına bakıyorum. Ciddi bir yayınevi tarafından yayınlanmış. Söyledikleri doğru muhtemelen.

Sinir oluyorum.

Neden kimse bana bundan söz etmedi?

Fizik hocaları bu gibi bilgilerin her şeyi değiştirdiğinin farkında değil mi? Aptal mı bunlar?

Fizikten vazgeçmemin nedeni, tüm bunların nasıl uyum içinde olduklarını anlamadan, oturmuş proton ve nötronları çiziyor olmamızdı. Sıkılıyordum. Bunun yerine, kızlara dönüp sol elimin işaretparmağı ve başparmağıyla halka yapmayı ve sağ elimin işaretparmağını bu halkanın içine sokup sokup çıkarmayı yeğliyordum.

Zamandan hiç söz edilmemişti.

Hocalarından hiçbiri zaman üzerine tek bir söz etmemişti. Bir şey bilip bilmediklerini irdelemem gerekirdi.

Belki de hep biliyorlardı. Eğer öyleyse, onlardan intikam almam gerekirdi. Hiç ummadıkları bir anda onları arkalarından şöyle bir güzel itmeliydim.

Aldatılmış hissediyorum.

Artık hiç kimseye güvenemeyecekmişim gibi geliyor.

Güneşte zaman, bizdekine kıyasla iki milyarda bir oranında daha yavaş ilerliyor. Bunun yerçekimiyle ilgisi var. Paul, yerçekiminin orada daha güçlü olduğunu söylüyor.

Ben zamanın zaman, yerçekiminin de yerçekimi olduğunu sanırdım.

Böyle olmadığı ortada.

Bir çift iyi atom saati ile insan Empire State Binası'nda ispatlayabilirmiş bunu.

Uydurmuyorum.

Eğer Empire State Binası'nın en alt katına ve en üst katına birer atom saati yerleştirecek olursak bir müddet sonra en üst kattakinin daha hızlı gittiğini görürmüşüz.

Zemin katta yaşayarak binlerce saniyeden tasarruf edebilirmişsiniz.

En tepede oturanlar diğerlerinden biraz daha yaşlı olurmuş.

Şimdi kitabı bir kenara bırakıyorum.

Sersemlemiş hissediyorum. İsyanlardayım.

Belki sonra biraz daha okurum.

Kafam allak bullak.

Zaman diye bir şey yokmuş.

Başka sonuç çıkarılabileceğini sanmıyorum.

En azından tek bir zaman yokmuş.

Benim zamanım. Senin zamanın. Paul'un zamanı. Güneşin zamanı.

Pek çok zaman.

Pek çok zaman, hiçbir zaman ile aynı şey.

Eğer durum böyleyse sevinmem gerek.

Neden sevinemiyorum?

Gergin hissediyorum.

Belki sonra sevinirim.

Bisiklet

Hâlâ sevinçli değilim.

Bu kitabı okumak delilikti. Cahil cesareti.

Paul'un sempatik biri olduğundan o kadar da emin değilim artık.

Her ne kadar şeyler hareket ediyorsa da zamanın var olmaması diye bir ihtimal var. Yaşam hareket halinde. Bizler doğuyor ve ölüyoruz. Ben yaşlanıyorum. Öyleyse zamanın güneşte aynı olmamasının ne yararı var bana?

Birilerinin beni meşgul etmesi lazım. Birilerinin bana bir şeyler inşa et demesi lazım. Ağır bir şey taşı. Kocaman bir şeyi zımparala.

Şöyle bir güzel terlemeyeli epey oldu.

Yeni bir liste hazırladım. Küçükken beni heyecanlandıran şeyleri sıralıyor. Oldukça uzun.

- Su
- Arabalar
- Toplar
- Telefonlar
- Benden daha büyük hayvanlar

- Balıklar
- Aynalar
- Kenarları bıçak gibi düzgün çarşaflar
- Odun yontmak
- Yalan söylerken parmaklarımı üst üste bindirmek
- Asansöre binmek
- Kamyonlar
- Sopalar
- Benden küçük hayvanlar
- Yüksek sesler
- Traktörler
- Trenler
- Uçaklar
- Polisler
- Yangın ve itfaiyeciler
- Tramvay
- Uzay
- Kıpkırmızı şeyler
- Karıncalar
- Kuğular
- Takma dişler
- Boya
- Tel zımbalar
- Fırlatılabilen şeyler
- Testereler
- Süt
- Yosunlar

- Yükseltiler
- Böğürtlenin elde bıraktığı renk
- Lego
- Hızlı hareket eden şeyler
- Kar
- Ağaçlar
- Düğümler
- Meyankökü şekerinin kokusu
- Rubik küpü
- Çim biçme makineleri
- Fotoğraf makineleri
- Bok ve çiş
- Kozalaklar
- Sabun köpükleri
- Afrika
- Sarı ya da gümüş renkli şeyler
- Sert rüzgârlar
- Gazoz
- Babamın yaptıkları

Yaşamım bunlarla dopdoluydu eskiden. Çok basit ve çok güzeldi. Uyumadığım vakitlerde etrafta koşturup durur, azıp kudururdum. Asla yürümez, hep koşardım.

Bir müddet listeye bakıp durdum, sonra Kim'e faksladım. Ona bir faks borçluymuşum gibi hissediyorum.

Beni bugün heyecanlandıran şeylerin bir listesini yapmayı geçiriyorum aklımdan. Kâğıt ve kalem buluyorum ama tereddüt ettiğimi fark ediyorum.

Listenin kısa olmasından korkuyorum.

Koşup durmayı asla bırakmamalıymışım.

Şimdi markete gidip bir litre yağsız süt alıyorum. Geri döndüğümde arka bahçe çocuk dolmuş. Bir çocuk yuvası var orada. Şu ana kadar hiç dikkat etmemişim.

Arka tekerlekleri destekli küçücük bir bisiklete binmiş bir oğlan bana doğru geliyor. Üzerinde bir tulum, başında bere var. Berenin üzerine mavi bir bisiklet kaskı geçirmiş. Bana ve aldığım süte bakıyor. Havalı kırmızı bisikletin benim olup olmadığını soruyor. Tahta perdeye yaslayarak park ettiğim bisiklete doğru başımla işaret edip onu mu kastettiğini soruyorum. Evet, o.

Benim, diyorum.

Oğlan hayranlık içinde. Ben de böyle bir bisiklet istiyorum, diyor.

Bisikletime doğru yürüyüp ona bakıyoruz. Bisiklet büyük ve kırmızı. Oğlan jantlara dokunuyor. Onun benim bisikletim olduğunu nasıl tahmin ettiğini merak ediyorum.

Beni bisiklete kilit takarken gördüğünü söylüyor. Yandaki binada oturduğunu anlatıyor. En üst katta.

Yuvaya uzak değilmiş evin, diyorum.

Başını sallıyor.

Bir de seni top atarken gördüm, diyor.

O kadar geç saatlerde uyanık oluyor musun sen, diye soruyorum.

Bazen, diyor oğlan.

Adının ne olduğunu soruyorum, Børre olduğunu söylüyor.

Senin bisikletin de pek havalı, diyorum.

Børre bunun kendi bisikleti olmadığını söylüyor.

Çocuk yuvasına aitmiş.

Børre bir müddet sessiz duruyor. Sonra kask kullanıp kullanmadığımı soruyor.

Yalan söyleyerek evet deme gereği duyuyorum ama kendimi tutuyorum. Olmaz. Kask kullanmadığını söylüyorum. Hayır, diyorum.

Kullanmalısın, diyor Børre. Hemen bir kask almam gerektiğini düşünüyor, mümkünse bugün.

Yuvadaki babalardan birine bisiklete binerken araba çarptığını anlatıyor. Kaskı yokmuş ve günlerce hastanede yatmak zorunda kalmış.

Haklısın Børre, diyorum. Bir kask alacağım.

Børre bisiklete binip binmeyeceğimi soruyor şimdi. Binmeyeceğim. Yukarı çıkıp süt içeceğim. Daha sonra bisiklete binip binmeyeceğimi merak ediyor. Bilmiyorum. Belki bu akşam, diyorum. Børre beni bisiklete binerken görmek istiyor ama akşamları yuvada kalmadığını söylüyor.

Belki pencereden seyredersin beni, diyorum.

Belki, diyor Børre.

Merdivenlere doğru giderken durup bana bakıyor. Geriye dönüp baktığımda el sallıyor.

Sonradan aklıma geliyor, Børre'yi bisikletime bindirip iterek bahçede gezdirmeliyim.

Hoşuna gider.

Bir seferinde bayılana kadar oynamıştım.

Slalom kayakları almıştım, onları kullanmaya o kadar hevesliydim ki yemek yemeyi unutmuşum. Hiçbir şey yemeden bütün gün kaymıştım.

Sonunda açlıktan bayılıp bir sokak lambasına bindirmişim. Beyin sarsıntısı geçirmişim, babam beni hastaneye götürmüş.

Doktor, bütün gün oyun oynamak iyi de arada yemek yemeyi hatırlaman gerekiyor, demişti.

Bayılmıştım çünkü yaptığım o kadar eğlenceliydi ki ara verecek vaktim yoktu.

Burada söz konusu olan şey müthiş güzel.

Heves.

Bu duygu çok uzaklarda artık.

Son günlerde ruh halim sürekli değişiyor.

Durum değerlendirmesi yapmaya çalışıyorum ama parçalar yerlerine tam oturmuyor. Tam olarak nerede olduğumu bilmiyorum.

Son haftalarda pek çok şey değişti.

Günler farklılaştı. Geceler de.

Ne var ki halimden memnun değilim. Henüz değilim. Bazı ufak tefek elzem şeylerin eksik olduğu belli. Onları nerede arayacağıma dair hiçbir fikrim yok.

Topum var yine de.

Neyse ki topum var.

Geceleri onu duvara fırlatıp duruyorum, saatlerce.

Abim bir ay içinde dönecek. O döndüğünde burada kalamam. Bir ayım var.

Bu işin nereye varacağı konusunda biraz gergin olduğumu itiraf etmeliyim.

Delikanlılık taslamıyorum. Bir sigara yakıp hiçbir şey yokmuş gibi davranabilirdim. Belki birilerini kandırırdım böylelikle. Birkaç kızı filan. Kim'i. Büyük olasılıkla Kim'i kandırırdım. Ama er ya da geç yine orada oturuyor olurdum. Çimenlerin üstünde, abimin ya da bir başkasının kolu omzumda. Ağlıyor olurdum.

Bir sorun var çünkü. Bir sorun olduğu kesin.

Yaşlı bir adama ihtiyacım var şimdi. Bir akıl hocasına. Nasıl uyum sağlanacağını, taşların nasıl yerine oturacağını anlatabilecek birine.

Önceleri anlamsız bulduğum birtakım görevleri yerine getirmemi isteyebilirdi bu adam. Sabırsızlanıp karşı çıkardım ama yine de dediklerini yapardım. En sonunda da, ağır çalışmalarla geçen aylardan sonra tüm o işlerin gerisinde derin bir anlamın yattığını ve ustanın en başından beri kurnazca bir planı olduğunu keşfederdim.

Birdenbire büyük bağlantıları görebilecek duruma gelirdim. Her şeyi olduğu gibi görürdüm. Dünya ve insanlar hakkında çeşitli sonuçlara varırdım. Kendimle başa çıkabilecek, başkalarının içindeki iyiliği falan ortaya çıkarabilecek mertebeye ula-

şırdım. Ustam da bana daha fazlasını öğretemeyeceğini söyler ve bir şey verirdi. Büyük bir armağan. Bir araba belki. Bunun çok büyük olduğunu, kabul edemeyeceğimi söylerdim ama ısrar ederdi ve böylece duygusal ama okkalı bir şekilde vedalaşırdık. Ben de dünyaya salıverilir, birileriyle karşılaşır, tercihen bir kızla bir aile, belki de güzel şeyler üretip iyi hizmet sunan bir iş kurardım.

Böyle olması gerekirdi. Kahretsin! Her şey çok açık.

Asla başka türlü olmamalıydı.

Ama bu gibi ustalar ağaçta yetişmiyor ki.

Hayatım boyunca tek bir ustayla bile karşılaşmadım.

Her şey, kendi başımın çaresine bakmam gerektiğini gösteriyor.

Özendiğim kişileri düşünmeye çalışıyorum.

Çok fazla değil sayıları.

Hayran olduğum kişiler:

- Laurie Anderson[2]
- Gandi
- Kızılhaç
- Carl Barks[3]
- Astrid Lindgren[4]
- Orson Welles
- Olav H. Hauge[5]
- Lars Lillo-Stenberg[6]

2 Amerikalı kadın heykeltıraş, müzisyen ve gösteri sanatçısı. (ç.n.)

3 Vak Vak Amca adıyla tanınan çizgi karakterin yaratıcısı. (ç.n.)

4 İsveçli yazar; çocuk kitaplarıyla, özellikle Pippi Uzunçorap serisiyle bilinir. (ç.n.)

5 Norveçli şair. (ç.n.)

6 Eğlenceli ve basit sözleri olan şarkılarıyla ünlü Norveçli müzik grubu de Lillos'un kurucusu. (ç.n.)

Meselenin hevesle ilgili olduğundan eminim. Eksik olan bu.

Onu bulmam gerek. Geri alınam gerek.

Orada bir yerlerdedir mutlaka.

Hakkında konuşmanın bir anlamı yok herhalde.

Zen gibi.

Çabaladığım sürece başarınam olanaksız.

Yalnızca çabalamadığım zaman başarabilirim.

Lanet olası Budistler. Kendilerini pek bir akıllı sanıyorlar.

Yetmiş kiloluk bir kişi diğer şeylerin yanı sıra aşağıdakileri içerir:

- 45 litre su
- Bir tavuk kümesini temizlemeye yetecek kadar kireç
- 2200 çöp kibrite yetecek kadar fosfor
- 70 kalıp sabuna yetecek kadar yağ
- 5 santimlik bir çivi yapmaya yetecek kadar demir
- 9000 kurşunkalemin ucuna yetecek kadar karbon
- Bir kaşık kadar magnezyum

Ben 70 kilodan fazlayım.

Cosmos adlı televizyon dizisi geldi aklıma. Carl Sagan uzaya benzetmeye çalıştıkları bir setin içinde dolaşıp büyük sayılardan söz ediyordu. Bölümlerden birinde, insanların meydana geldiği maddelerle dolu bir tankın önünde oturuyordu. Tankı bir sopa ile karıştırırken bir yaşam meydana getirip getiremeyeceğini merak ettiğini söyledi.

Başaramadı.

Orman

Bahar.

Birden çok sıcak oldu.

Bugün abimin dolabında bir bisiklet şortu buldum. Bir de tişört.

Kendime sandviç hazırladım ve eski bir şişeyi suyla doldurdum. Topumu da aldım.

Sonra bisikletimle ormana gittim. Şimdi ormandayım. Burası tamamen sessiz. Hafta arası olduğundan kimse yok ortalarda. Onlar işte. Onlar üniversitede. Keyfini sürsünler.

Daha önce de söylediğim gibi, güzel bir bisikletim var benim. Bir sürü vitesi, çamurlukları kocaman tekerlekleri var. Onunla her yere gidiyorum. Acayip iyi binerim bisiklete.

Bisikleti almadan önce sayısız broşür karıştırdım ve alanında lider bisiklet üreticilerinin kataloglarını taradım. Bisiklet resimlerine bakıp üstünde otururken nasıl göründüğümü hayal etmeyi severim. Broşürlerden biri Gary Fisher adındaki adamındı. Kaliforniya'da yaşıyormuş Gary. Dağ bisikletini bulan kişi olmakla övünüyor. Haklı olabilir. Bir sürü güzel bisiklet resmiyle teknik bilgiler içeren büyük ve pahalı bir katalog hazırlamış ve içine söylediği birtakım şeylerden alıntılar koymuş.

Bir yerde: "Bisiklete binen herkes benim dostumdur," yazıyor.

Hoşuma gidiyor bu.

Bisiklete binen herkesin benim de dostum olduğunu düşünüyorum. Büyük bir aile.

Bisiklete binen bir başkasına rastladığımda bazen selam veriyorum.

Ama bugün yalnız başınayım ormanda.

Bu da iyi.

Tam yola çıkmak üzereyken Børre geldi. Kask alıp almadığını sordu.

Param olunca bir tane alacağımı söyledim.

Çocuk yuvasındaki şanssız babanın başına gelenleri hatırlattı bana. Başımı sallayıp dikkatli olacağımı söyledim.

Ama pek de dikkatli biri sayılmam.

Ormandaki patikalarda son hızla bisiklet sürmek çok keyifli.

Bazen ağaç köklerinin ve taşların üstünden sekiyorum.

Ormana gideceğimi söylediğimde Børre, babasının bir seferinde bir geyik gördüğünü anlattı. Bununla gurur duyuyordu.

Ben de geyik görmüştüm ama söylemeye dilim varmadı.

Gördüğüm bütün hayvanları ona söyleyeceğime dair bir anlaşmaya vardık. Şimdiye kadar yalnızca bir at ve sincap gördüm.

Ter içinde kalana kadar bisiklete bindim ve küçük bir gölde yüzmek için durdum.

Aylardan nisan. Su hâlâ soğuk olsa da yüzeceğim.

Güneşte yatıp kururken topu havaya atıyorum. Sırt üstü yatıyorum ve topu havaya fırlatıyorum. Genellikle yakalıyorum ama arada sırada uzağa düşüyor. O zaman kalkıp onu almam gerekiyor.

Şimdi iyice uzağa yuvarlandı işte.

Gidip almaya üşeniyorum.

Ben kuruyana kadar orada kalabilir.

İşler nerede sarpa sardı, onu düşünüyorum.

Son derece temel bir şey olmalı.

Annemle babam oldukça iyi iş çıkardılar. Onların bir kabahati yok. Okulda da keyfim yerindeydi, kimse bana kötü davranmamıştı. En azından uzunca bir süre. Arada sırada birilerinin kötü şeyler söylediği olurdu ama o zaman da onların bacaklarına tekme atar ya da midelerine yumruğu indirirdim. Daha kötüsü olmadı.

Başka bir şey olmalı.

Nedense hakkında bir şeyler bilmenin aptalca olduğu pek çok konuda malumat sahibi olduğumdan şüphe ediyorum.

O kadar çok şey biliyorum ki.

Epey bilgili olduğum konular şunlar:

- Sinema
- Edebiyat
- Medya
- Siyaset
- Ünlüler
- Sanat
- Reklamlar
- Aerodinamik
- Enformasyon toplumu
- Roland Barthes
- Bilgisayarlar
- Tarih

- Dil
- Müzik
- Süpermodeller
- Sahra

Epey derken kastım, oldukça fazla.

İsimler biliyorum, tarihler. Yüzlercesi.

Everest'e ilk kimin çıktığını biliyorum.

En aptal Amerikan *sit-com*'larıyla pembe dizilerini kimin yönettiğini biliyorum.

1957'de yapılan bir araştırmanın sonucuna göre, Brigitte Bardot "Et Dieu créa la femme"[7] filmini çevirdikten bir yıl sonra tüm Fransızca sohbetlerin %47'sinin Bardot hakkında olduğunu biliyorum.

Hava uçak kanadına çarptığında kanadın üst kısmında basınç oluştuğunu ve bunun uçakların uçmasını sağladığını biliyorum.

Aristoteles'in ne demek istediğini biliyorum.

Claudia Schiffer'ın ne kadar kazandığını biliyorum.

Güneşte zamanın biraz daha yavaş geçtiğini biliyorum.

Christo ve Jeanne Claude'un Berlin'deki Reichstag binasını paketlemek için ne kadar zaman harcadıklarını biliyorum.

Coca Cola'nın formülünü biliyorum.

Bir sürü şey biliyorum.

Bunların hepsini tek bilen ben değilim.

Pek çok kişi benden daha fazla şey biliyor. Neyse ki bu, beni bağlamıyor.

Benim derdim, bildiklerimi ne amaçla kullanacağım.

7 Ve Tanrı Kadını Yarattı. (ç.n.)

Bu bilgilerle ne yapacağım?

Kafam karışıyor.

Bir bilgi yarışmasına katılıp Yunanistan'a tatil kazanabilirim tabii ki. İki kişilik.

Ama sevgilim yok. Tek başına seyahat etmem gerekir.

Yunanistan'da ne yapacağım ki?

Orada kendimi daha iyi hissedeceğime inanmam için bir neden yok.

Belli bir miktar bilginin işe yarayacağını göremeyecek kadar aptal değilim.

Ancak neyin önemli, neyin önemsiz olduğunu pek kestiremiyorum. Bir hedefim yok. Bir perspektifim yok.

İnsan nasıl perspektif sahibi olur? Belki yaşla gelen bir şeydir. Belki de değildir.

Diğer budalalar gibi ortalıkta dolanıp beklemem mi gerek?

Okumayı asla öğrenmemeliydim.

Arkadaşlarımdan birinin annesi bana küçükken bir kulübe gittiğini anlatmıştı. Tam olarak ne tür bir kulüp olduğunu bilmiyorum. Çocukların oyunlar oynayıp şarkılar filan söylediği bir yerdir muhtemelen.

Kulübün adının Barnas Sus[8] olduğunu sanıyormuş ve oranın bir parçası olmaktan gurur duyuyormuş.

Bunun çok güzel bir isim olduğunu düşünüyormuş. Okumayı öğrendiğinde yanlış anladığını, ismin Barnas Hus[9] olduğunu fark etmiş. Büyük hayal kırıklığına uğramış.

Ben de benzer şeyler hissediyorum.

8 Barnas Sus: Çocukların Patırtısı. (ç.n.)

9 Barnas Hus: Çocukların Evi. (ç.n.)

Ben daha televizyonda Oyun Okulu isimli çocuk programını seyrederken başlamış olmalı bu. Günün sayısıyla ilgili tüm o şeyler ve akrep beşi gösterdiğinde saatin beş civarında olması gerektiği filan. Programın sunucusu kadın, her ne kadar iyi niyetli ve iyimser biri idiyse de bana pek bir iyiliği dokundu diyemem. Bugün sayıları ve harfleri biliyorum. Son derece hızlı okuyorum.

Bunun ne işime yarayacağını merak ediyorum.

Hakkında konuşmak için biraz geç artık. Belki biraz da aptalca.

Olan olmuş.

Bildiklerimi bilmiyormuş gibi yapamam artık.

Vaziyet çok boktan. Gerçekten.

Bana bir top verin.

Bana bir bisiklet verin.

Başa çıkabileceğim formatlar bunlar.

Ormandan eve geri dönerken yine atı gördüm. Kahverengiydi.

Hayvanlar

Bisikletimi kilitlerken Børre yanıma geldi.

Yuva bugünlük bitmiş. Şimdi kendi kendine oynuyor. Kum havuzunda kale yapıyor, benim de ona yardım etmemi istiyor.

Yukarı çıkıp üstümü değiştirdikten sonra bir şeyler atıştıracağımı, ardından aşağıya ineceğimi söylüyorum ona.

Kim'den faks.

Bir süredir sesi sedası çıkmıyordu. Son zamanlarda meşgul olduğunu yazıyor. Oralardaki hava koşullarında bir olağanüstülük yaşanmış olmalı. Şimdi geçmiş. Rüzgâr kuzeydoğudan esiyormuş ve hava açıkmış. Yer yer bulutlu.

Kim izinliymiş.

Küçükken beni heyecanlandıran şeylerle ilgili yaptığım liste, onu da kendi listesini hazırlamaya heveslendirmiş.

Kim'in listesi:

- Dedektif hikâyeleri
- Tarzan
- Jannicke adlı uzun kirpikli kız, çocuk yuvasından.
- Vibeke adlı uzun kirpikli bir diğer kız, çocuk yuvasından.

- Casusluk
- Elma aşırmak
- Lego
- Uzay
- Süpermen
- Radyo tiyatrosu
- Doğum günüm
- Hediyeler
- Tiyatro
- Yılbaşı takvimleri
- Mavi, pedallı bir çocuk arabası
- Yazın ağaçlara tırmanmak
- Kulübe inşa etmek
- Minik oyuncak arabaları ateşe vermek
- Evimizin bitişiğinde oturan ve bana bisiklete binmesini öğreten, Vibeke adındaki yaşça büyük kız
- Bisiklete binmek

Kim'in listesinin sağlam olduğunu düşünüyorum.

Benimkinde de olması gereken birkaç madde var bu listede, ancak listemi şimdi değiştiremeyeceğimi sanıyorum. Kim'den araklayamam. Ayıp olur. Ama bisiklete binmek ve dedektif olayı kesinlikle benim listemde de olmalıydı. Nasıl olur da bunları unuturum anlamıyorum. Kızlarla ilgili olanlar benim için asla söz konusu değil. Benim de kız arkadaşlarım oldu ama kız olduklarını asla düşünmedim, hele ki kirpikleri uzun muymuş yahut kısa mıymış diye hiç düşünmedim.

Bir gün otobüste giderken bir adamın bana kız mı oğlan mı olduğumu sormasıyla aymam bir oldu sanırım.

Aptal herif.

Lego ve uzay ikimizinkinde de var. Olmasa olmazdı.

Fakat Kim'in bok ve çiş ile ilgilenmediğine inanmıyorum.

Eminim unutmuştur.

Olur böyle şeyler.

Aşağıya indiğimde Børre hâlâ kum havuzunda oturuyor. Tam olarak çıkaramadığım bir şarkı mırıldanıyor. Başında bisiklet kaskı var. Belki de katı bir anne babası vardır. Børre silindir şeklinde bir sürü kale yapmış. Büyük ihtimalle kovasını kumla doldurup vurarak kumu sıkıştırmış ve kovayı ters çevirmiştir. Kale böyle yapılır.

Köprüler, yollar yapıp yapamayacağımı soruyor bana.

Tabii ki yaparım.

Bir müddet oturup kumdan kaleler inşa ediyor ve laflıyoruz. Oldukça keyifli. İnsanı gevşetiyor.

Børre becerikli olduğumu söylüyor.

Onun da becerikli olduğunu söylüyorum.

İkimiz de becerikliyiz.

Sonra bana ormanda hangi hayvanları gördüğümü soruyor.

Bir at ve bir sincap gördüğümü anlatıyorum.

Yalnızca iki hayvan mı? diyor Børre.

Bunun az olduğunu düşünüyor. Orman hayvan kaynıyormuş.

Sohbet giderek hayvanlar üzerinde yoğunlaşıyor.

Küçük bir yarışma çıkıveriyor ortaya. En çok hayvanı kim gördü?

Büyük olasılıkla ondan daha fazla hayvan gördüğümü ama bunun son derece doğal olduğunu söylüyorum. Nereden baksanız yirmi yaş daha büyüğüm.

O daha doğmadan bile bir sürü hayvan görmüş olduğumu söylüyorum.

Kunduz görüp görmediğimi soruyor.

Evet, gördüm.

Ren geyiği?

Evet.

Sülün?

Evet.

Ayı?

Hayır.

Børre ayı görmüş. Hayvanat bahçesinde.

Hayvanat bahçesinde, evet, diyorum. Ben de hayvanat bahçesinde ayı gördüm. Ama hayvanat bahçesini konunun dışında tuttuğumuzu sanıyordum.

Børre hayvanat bahçesini konunun dışında tutmamız için bir sebep olmadığını söylüyor.

O zaman televizyonda gördüğümüz hayvanları da sayabiliriz pekâlâ, diyorum.

Meseleyi enine boyuna tartıştıktan sonra Børre, hayvanat bahçesi meselesinden vazgeçmeyi kabul ediyor. Doğal ortamları içerisinde hangi hayvanları görmüşsek onları sayacağımız konusunda anlaşıyoruz.

İlkin, gerçek yaşamda gördüğümüz hayvanları da katmayı teklif etmiştim ama Børre hemen açığımı yakalayıp hayvanat bahçesindeki hayvanların da gerçek yaşamın içinde olduklarını söyledi.

Doğru.

Aramızdaki yaş farkını kapatmak için Børre'nin babasının gördüğü hayvanları da saymasına izin verdik. Bence doğru olan bu. Öneren bendim. Yine de kazanacağımdan oldukça eminim.

Børre'ye babasının hangi hayvanları gördüğünü sorduğumda sadece başını sallıyor. Babasının bir hayvan görüp de bundan hiç kimseye söz etmemesini imkânsız buluyor.

Cinsiyet ve yaş ayrımına girmeksizin her cinsten birer örnek verme konusunda anlaşmaya varıyoruz. O zaman aygır, kısrak, tay da yazmayacağız. İşi basit tutup at yazacağız.

Bana kalsa, herkesin gördüğü hayvanları da yazmam. Yoksa sıradan ve sıkıcı olan tüm hayvanların listesini yapmak zorunda kalırız. Kedi ve köpek gibi, mesela. Ve inek.

Ama Børre, ayrımcılık yapmamamız gerektiğini düşünüyor.

Hayvan hayvandır, diyor. Sıradan olmak köpeğin suçu değil.

Hayır, değil tabii ki, diyorum.

Børre ve babası şu hayvanları görmüşler:

- At
- Yılan
- Horoz
- Balina

Sözünü kesip balinayı onun mu yoksa babasının mı gördüğünü soruyorum.

Babası görmüş.

Børre'ye emin olup olmadığını soruyorum.

Başını sallayıp devam ediyor.

- Domuz
- Keçi

- Geyik
- Ren geyiği
- Karaca
- Morina balığı

Bir dakika, diyorum. Morina balığı hayvan değil. O bir balık.

Ne olmuş yani? diyor Børre. Homurdanıyorum biraz ve o zaman diğer bütün balıkları da oyuna katmamız gerektiğini söylüyorum.

Tabii ki, diyor Børre.

Ne sanmışım?

- Mezgit
- Kaya balığı
- Somon
- Köpekbalığı

Hadi oradan, diyorum. Dalga geçiyorsun şimdi. Baban balina görmüş, tamam, ama köpekbalığı... Neredeyse hiç kimse köpekbalığı görmemiştir.

Ama Børre'nin babası köpekbalığı görmüş tabii ki.

Nerede?

Avustralya'da ya da öyle bir yerde işte, diyor Børre.

Pes ediyorum. Yapabileceğim bir şey yok.

Kanguru da görmüş mü? diye soruyorum, dalga geçerek.

Evet, diyor Børre.

- Kanguru
- Kartal
- Kaplumbağa
- Kirpi

- Yengeç
- Koyun
- Sincap
- Susamuru
- Hamster
- Ağaçkakan
- Kedi
- Baykuş
- Kurbağa
- Tilki
- Tavşan
- Çalıhorozu
- Geyik
- Köstebek
- Küçük kuşlar

Bu işe hiç kalkışmamalıydım. Şansıma biraz hız kesmeye başladı. Børre'nin bütün kuşların isimlerini bilmediğine şükrediyorum.

- İnek
- Ormantavuğu
- Gelincik
- Köpek

Sessizlik. Uzun bir sessizlik. Børre düşünüyor şimdi. Tereddüt ettiğini görebiliyorum.

Sonra başka bir şey söylüyor.

- Kaplan

Kaplan mı? diye soruyorum.

Børre yalnızca başını sallıyor.

İnanmıyorum, diyorum.

Doğru ama, diyor Børre.

Ona kaplanı nerede gördüğünü soruyorum.

Afrika'da, diyor Børre.

Şimdi enseledim onu. Kaplanların Hindistan'da yaşadığını herkes bilir. Børre hariç herkes.

İyisi mi sen yukarı çıkıp babana sor bakalım, kaplan görmüş mü hiç, diyorum. Haksızlık etmeyelim.

Børre kapıya doğru yürüyor. İsteksizce. Şüpheye düştüğünden eminim.

Birkaç dakika sonra geri geliyor. Mutlu. Babası Hindistan'da bulunmamış. Kaplan görmemiş meğer ama kutupayısı görmüş. Svalbard'da. Børre, babasının çektiği kutupayısı fotoğrafını gösteriyor bana. Kutupayısı tehlikeli görünüyor. Böyle bir babayla aşık atabilecek durumda değilim ben.

Kaplanı listeden çıkarıyorum.

Neden kaplan dedin? diye soruyorum.

Bir şey unuttuğumu biliyordum, diyor Børre.

Oldukça iyi bir cevap bu. Şansını denemiş. Dürüstçe bir davranış. Son hayvanı da listeye ekliyorum şimdi.

- Kutupayısı

Hepsi bu.

Şimdi sıra benim gördüğüm hayvanlarda.

Børre ve babasının listesine bir göz atıyorum. Onların gördükleri hayvanların hepsini ben de görmüşüm; köpekbalığı, balina, kutupayısı, kanguru ve susamuru hariç. Nasıl olur da hiç susamuru görmem? Ama kunduzun yanı sıra daha fazla balık ve kuş gördüm, Børre'nin babası da bunları görmüştür herhalde,

ayrıntılara inecek olursak. Hiç halim yok ama, o yüzden çenemi tutuyorum.

Børre ve babası kazandı.

Børre iki kolunu da havaya kaldırıyor.

Sadece meraktan hangi hayvanları Børre'nin gördüğünü soruyorum. Pek fazla hayvan görmediği ortaya çıkıyor. At, kedi ve köpek, inek, tilki, morina balığı ve kaya balığı görmüş. Ve bir de adını bilemediği birtakım kuşlar. Sekiz hayvan ve birtakım kuşlar.

Børre, babasından daha az sayıda hayvan görmüş olmamdan memnun. Yukarı çıkıp yarış arabalarıyla oynamak isteyip istemediğimi soruyor. Kulağa eğlenceli geliyor ama yorgunum. Ayrıca çok gezmiş babayla karşılaşacak halim yok pek.

Bunu düşüneceğimi söylüyorum. Belki başka sefere. Børre, ne zaman olursa, diyor.

Dört

Şimdi abimin televizyonunda bir video seyrediyorum. Hemen hemen hiç televizyon seyretmem ama şu anda bir video seyrediyorum. Çok güzel bir video. Şarkıyı söyleyen kadının adı Alanis mi, öyle bir şey. Bir yandan araba kullanıp bir yandan şarkı söylüyor. Amerika'da. Yanında üç kız arkadaşı var. Gezmeye çıkmışlar.

Alanis'in üzerinde kahverengi bir ceket, başında koyu kırmızı bir şapka var; öndeki yolcu koltuğunda oturan kişi koyu kırmızı bir süveter giymiş, arka koltukta oturan iki kişinin üzerlerinde de yeşil ve sarı süveterler var.

Şarkı çok güzel. Başımıza gelecekler üzerinde ne kadar az kontrolümüz olduğu hakkında sanırım. Sözler oldukça sakin ama nakarat kısmı avaz avaz. Müziğe ayak uydurup sırtımı koltuğa vuruyorum. İşte yine nakarat geliyor.

Aniden dört kızın da aynı olduğunu keşfediyorum. Hepsi Alanis'miş meğer. Biz hepsini birer birer görüyoruz. Süveter değiştirip onlardan biri oluveriyor. Kendi kendiyle gezmeye çıkmış. Şarkı söylerken dikiz aynasında kendi bakışıyla göz göze geliyor. Pek hoş. İyi vakit geçiriyormuş gibi görünüyor. Ön koltukta oturan Alanis en tatlıları. Benim istediğim tipte bir kız bu. Asla dertlenmiyor. Sadece keyif çatıyor. Her şeyi oluruna bırakmış.

Onu seyrederken çeşit çeşit şey geçiyor aklımdan.

İlki, Amerika'ya gidip araba kullanınam gerektiği. Çok fiyakalı görünüyor. Sadece araba kullanmak.

İkinci olarak, Alanis gibi bir kızla karşılaşmayı ve onunla aynı evde yaşamayı hayal ediyorum. Biz ikimiz olacağız. Ben ve o. Sular çekildiğinde onunla birlikte gezmeye çıkacağız ve her yerin altını üstüne getireceğiz, bir müddet sonra da, vakti geldiğinde, çocuk yapacağız.

Üçüncü düşüncem de üniversiteden mezun olmuş olmam ama ne yapacağımı bilemediğim.

Bu benim için sorun.

Dünyaya faydalı biri olmak isterdim. Harika olurdu. Ama bunun mümkün olup olmadığını bilmiyorum. Dünyaya faydalı olmak için ne gerektiğini bilmiyorum. Karşılaştığım herkese gülümsemenin yeterli geleceğinden de pek emin değilim.

İkinci harika şey, fark yaratmayan biri olabilmek. Dünyayı ne iyi ne de kötü kılan biri. Bu belki pek tatminkâr değil ama bu kategoriye giren çok kişi var. Yalnız olmayacağım kesin.

En kötü seçenek ise dünyayı daha da kötü bir yer haline getiren biri olmak. Bundan kaçınmayı deneyeceğim. Ne pahasına olursa olsun. Ama o kadar da kolay olduğunu sanmıyorum. Belki de dürüst olmayan fena insanlarla düşüp kalkarım. En iyilerimizin bile başına gelebilir. İşte o zaman takılıp kalırım. Dünya biraz daha kötü bir yer olur ve sokakta karşılaştığım insanların yüzüne bakamaz hale gelirim.

Böyle şeyler gelir başa, hem de birdenbire.

Aklımdan geçen dördüncü şey de, Alanis'in büyük olasılıkla bir sevgilisi olduğu ve onun da muhtemelen bir hayli havalı olduğu yolunda.

Tahta

Ferdinand Finne'yi düşünüyorum. Sanatçı. Hani şu oldukça yaşlı olan ama çakı gibi duran ve ayakta dikilip deniz, çiçek ya da neyse işte, onun resmini yaparken gün boyu mutlu görünen adam.

Birileri bana televizyonda onunla yapılmış bir söyleşi seyrettiğini anlatmıştı. Birkaç yıl önce. Yaşamınızı nasıl tanımlarsınız diye sorulmuş, bir an durup geriye bakacak olursa işin özü neymiş? Finne bir müddet düşünmüş, sonra da cevap vermiş ve kısa bir süre önce, yaşamın, bir biçimde, seyahate benzediğini fark ettiğini söylemiş.

Umarım doğrudur. Umarım bana doğrusunu anlatmışlardır. Yani umarım Ferdinand Finne gerçekten de böyle demiştir. Bu harika.

Finne'nin okumayı bildiğini varsayıyorum. Ayrıca dünya hakkında bir bildiği olduğunu. Eğer durum böyleyse, bu, işlerin benim sandığımdan daha az karmaşık olduğu anlamına gelebilir.

Altmış yıl sonra, biri benden yaşamımı özetlememi isterse umarım ben de aynı şeyleri söyleyebilecek durumda olurum. Umarım ben de şöyle bir düşünüp yaşamı seyahatle kıyaslaya-

bilirim. Ve umuyorum ki bu düşüncenin ilk kez aklıma geldiğini hissederim. Kendi başıma bunu düşünebildiğimi ve sonuna kadar da arkasında olduğumu söyleyebilirim.

Şu ana kadar böyle bir şey söyleyebilecek halde değilim kesinlikle. Ortalıkta kafamı karıştıran bir sürü öğe var. Bildiklerim. Düşündüklerim. Alaycılık. Yapmam gerektiğini düşündüğüm şeyler, gitmem gerektiğini düşündüğüm yerler. Hep başka yerler.

Akvaryum balıklarına imreniyorum bazen. Birkaç saniyelik bir hafızaya sahipler göründüğü kadarıyla. Bir düşünce akışını takip etmeleri olanaksız. Her şeyi ilk kez tecrübe ediyorlar. Her seferinde, onlar bu sakatlıklarının farkına varmadıkları sürece yaşam uzun ve mutlu bir hikâye olmalı onlar için. Bir şölen. Sabahtan akşama kadar şamata.

Eğer ressam olsaydım, şunları resmetmek isterdim:

- Bisikletler
- Çöller
- Toplar
- Kızlar
- Saatler
- Otobüse yetişemeyenler

Telefon çalıyor şimdi. Cevap veriyorum.

Arayan, kötü dediğim arkadaşım Kent. Aramasının an meselesi olduğunu biliyordum zaten, telefon etmesini biraz gergin bir halde bekliyordum. Annemleri aramış, anlaşılan onlar da abimin telefon numarasını vermişler. Yapabileceğim bir şey yok. Telefonda. Benden neden ses seda çıkmadığını merak etmiş. Beni arayan hep o aslında. Bazen onun bunu anlamadığını düşünüyorum. Belki de birbirimizi sırayla aradığımızı sanıyordur. Kent, Devlet İstatistik Enstitüsü'nde çalışıyor. Norveçlile-

rin yılda kaç litre süt içtiğini ve kaç kez cinsel ilişkiye girdiğini biliyor. Ortalama olarak yani. O bir Mensa üyesi: 140 civarında ya da üzerinde bir IQ'ya sahip olan, nüfusun yüzde ikisi için (ya da neyse işte) kurulmuş bir kulüp bu Mensa.

Zekâ seviyesini ölçmeye yarayan alıştırmalar yapmaya bayılır. Birbirine uyan şekiller. Bağlantı kurma testleri. Şu ya da bu silindirden kaç litre su akar, Bodø'den kalkıp saatte 80 kilometre hızla güneye giden trenle, Lilehammer'den kalkıp, 27 dakika için Trondheim'da duran ve saatte 84 kilometre hızla kuzeye giden tren ne zaman karşılaşır. Bazen bu çeşit testleri partilere bile getirir yanında.

Mensa testine girmem için beni hep ikna etmeye çalışır. Kesinlikle ondan daha aptal olmadığımı, testten çok iyi bir sonuç alacağını söyleyip durur ama ben, başarısız olmamı istediğini biliyorum. Asla yeltenmeyeceğim buna.

Kent gerçekten kötü bir arkadaştır. Hiçbir işe yaramaz. Defalarca pek de matah biri olmadığını ima ettim ona ama ciddiye almıyor galiba. İlkokuldan bu yana tanıyorum onu. Eskiden eğlenceli şeyler yapardık birlikte. Ondan kurtulmak o kadar da kolay değil. Biraz da acıyorum kendisine.

Kent'in dünyası, benimkinde olmasını istemediğim şeylerle dolu. Ağzını her açtığında ya aptalca ya da nahoş şeyler söyler. Hemen her şeyle uyumsuzluk içinde yaşayan bir insandır. En çok kızlardan ve onlara yapacaklarından söz eder. Cinselliğin en tuhaf biçimlerinin esiri olmuş, doğru ile yanlışı birbirinden ayırmakta zorluk çektiği ortada. Benim için küçültücü ve iğrenç ne varsa onun için şahane. Onu sadece ara sıra görüyorum neyse ki. En üzücüsü ise, Kent'in kendiyle olan ilişkisinin benimle olan ilişkisinden bile daha zayıf olması.

Bana kalırsa Kent, kaçmak istediğim her şeyi temsil ediyor. İnsanlığın karanlık yönünü. Kent bir *Die Hard* filminde oyna-

saydı, daha açılış jeneriğinde ya bir arabanın ya da bir asansörün altında kalırdı.

Ayrıca avaz avaz konuşur. Şimdi telefonda, ben bir şey söyleyeyim diye bekliyor. Kent ile bir gece geçirmek şu anda istediğim en son şey. Bir bira olur, diyorum. Bir bira içebiliriz.

Ayakkabılarımı bağlarken Kim'den bir faks geliyor. Bir an olsun Kent'i düşünmem gerekmediği için minnettarım.

Kim de bazı hayvanlar görmüş. Çok değil. Ama yine de birkaç tane.

- Köpek
- Kedi
- Domuz
- Güvercin
- Martı
- Karga
- Serçe
- Ardıç kuşu
- Baştankara
- Horoz
- Tavuk
- Balık
- Yengeç
- İ-istiridye (Kim, bu sözcüğün üstünü çizmiş)
- At
- İnek
- Eşek
- Tek hörgüçlü deve

Acınası bir liste. Kim'in açık hava hayatı oldukça durağan geçmiş olmalı. Geyiklerin yanına götüreyim bir gün onu. Yerlerini biliyorum.

Kafeye geldiğimde Kent'i tanımadığım birileriyle otururken buluyorum. Kent birinin fizik alanında yaptığı doktorasını bitirmek üzere olduğunu, diğerinin ise yeni doktor çıktığını söylüyor. Selam veriyorum.

Kent neler yaptığımı soruyor, ben de üniversiteyi bıraktığımı ve her şey birdenbire anlamsız geldiğinden top oynamaya başladığımı söylüyorum.

Bu, Kent'in hemen anlayacağı türden bir haber değil tabii ki. Konuyu kaynatıp son zamanlarda yeni kızlarla tanışıp tanışmadığımı soruyor. Ben de bir tanesiyle bile tanışmadığımı söylüyorum.

Kent susuyor. Diğer ikisiyle biraz laflıyoruz. Psikiyatrist olan, seçimlerimin fos çıktığını mı düşündüğümü soruyor. Ben de ona şüpheye düşmekten mi bahsettiğini soruyorum. Yani seçimlerle yüz yüze geldiğinde şüpheye mi düşüyorsun demek isteyip istemediğini soruyorum. Ne diyorsa onu kastediyormuş.

Seçimlerimin fos çıktığını mı düşünüyorum?

Bir şekilde öyle galiba. Evet, diyorum.

Psikiyatrist başını sallayıp, iyi, diyor. Eğer öyle yapmasaymışım psikozlu olurmuşum.

Psikozlu olmamamın şerefine içiyoruz.

Zaman hakkında bir kitaptan biraz bir şey okuduğumu anlatıyorum fizikçiye. Birkaç anahtar sözcüğü art arda sıralıyorum; Einstein, izafiyet kuramı, yer çekimi, zamanın var olmaması.

Bir varmış bir yokmuş.

Dalga geçme, diyorum ona. Bunun benim için önemli olduğunu söylüyorum.

İzafiyet kuramıyla ilgili şeylerle pek fazla uğraşmadığını söylüyor fizikçi. Birkaç yıl önce okuma listesinde olandan fazlasıyla ilgilenmemiş. İzafiyet kuramından anlayan pek fazla kişi yok, diyor. Ama bunu başaranlar onun çok güzel ve ince bir kuram olduğunu düşünüyorlarmış.

Empire State Binası'nın tepesinde zamanın, en alt katta olduğundan daha hızlı geçmesi olayını anlayıp anlamadığını soruyorum.

Başını sallıyor. Anlamadığını söylüyor. Ama doğru olduğundan hiç şüphesi yokmuş, bunu böyle kabul etmeyi de öğrenmiş. Genellikle başka şeyler üzerine kafa yoruyormuş ve benim de öyle yapmam gerektiğini düşünüyor.

Hiç beklemediğimiz bir anda Kent, bir süredir görüştüğü kızdan söz etmeye başlıyor. Rezil bir hikâye. Sonuna kadar hiçbir yorum yapmadan dinliyorum. Sonra da Kent'e Devlet İstatistik Enstitüsü'nde işler nasıl gidiyor diye soruyorum. Hayatından memnunmuş; ben de, iyi, diyorum.

Sonra, eve gidip uyuyacağım, diyorum.

Bir ara beni ara, diyor Kent.

Tabii, diyorum.

Ertesi gün erkenden kalkıyorum ve Kent ile görüşmenin verdiği hasarı karşılayacak bir şeyler alınam gerektiğini hissediyorum. Kendimi iki adım gerilemiş hissediyorum.

Oyuncakçı dükkânı açıldığında, tam kırk beş dakikadır bekliyordum. Listem hazır.

Almak istediğim şey:

- Agresyonumu dışa vurmaya yardımcı olmalı
- Çarpıcı renklere sahip olmalı
- Pek çok kez kullanılabilmeli

- Gürültü yapmalı
- Kent'i ve zamanı unutmamı sağlamalı

Oyuncakçı dükkânında bulunacak bir nesneden fazlaca şey bekliyorum. Herhangi bir dükkânda satılan bir nesneden fazlaca şey bekliyorum. Ama belki de işe yarar. Dükkânda epey zaman geçiriyorum. Başka müşteri yok içeride. Ben raflar boyunca ilerledikçe çalışanlar heyecanlı bir şekilde gözleriyle beni takip ediyor. Yardım istemediğimi söyledim zaten. Bunu tek başıma halletmem gerek.

Olay Brio[10] reyonunda kopuyor. Daha küçükken tanıdığım bir oyuncak duruyor orada. Listedeki bütün maddeleri yerine getirecek potansiyele sahip: Bir çakma tahtası.

Kutusu güzel ve kırmızı, üzerinde çakma tahtasına vuran küçük bir çocuğun resmi var. Tahta sarı renkte ve üzerinde kırmızı harflerle Brio yazıyor. Çakılacak çubuklar sarı, tahtanın bacakları mavi. Çekiç kırmızı ve sarı. Tüm bedenimi tatlı bir duygu sarıyor. Çakma tahtasının pek tatminkâr bir oyuncak olduğunu hatırlıyorum.

Tüm çubuklar tahtayla aynı hizaya gelecek şekilde çakıldığında insanda bir bütünlük duygusu uyanıyor. Şeyler birbiriyle uyum içinde. Bir anlamları var. Sonra tahtayı ters çevirip çubukları bir kez daha çakıyorsun.

Daha fazlasını isteyemezdim. Ne insanlardan ne de nesnelerden.

Yeterince uzun süre çakarsam, belki de kişisel düzeyde olduğu gibi global düzeyde de anlamı yakalayabilirim. Kaybedecek bir şeyim yok. Çakma tahtasını alıp bisikletle eve dönüyorum. Bugün çubuk çakmaya başlayacağım ilk gün olacak. Başlıyorum.

10 Tahta oyuncaklarıyla ünlü bir İsveç oyuncak firması. (ç.n.)

Vakum

Son günlerde çubuk çakmak dışında pek bir şey yaptığım söylenemez. Sabahtan akşama kadar bununla uğraşıp durdum. İçimi neşeyle dolduran olağanüstü monoton bir eylem bu. Düşünceler donuyor. Brio'ya minnetim sonsuz.

Sonunda bir şeye yöneldim. Fazladan enerji kazandım, kendimi daha güçlü hissediyorum. Hatta, zaman hakkındaki kitabı okumaya devam edecek cesarete kavuştum. Şimdi ışık hakkında okuyorum. Hızlı gittiği hakkında. Neredeyse saniyede 300.000 kilometre. Vakumda. Atmosferde daha yavaş ilerliyor. Bir metre, ışığın saniyenin 1/299.792.458'inde kat ettiği mesafe olarak tanımlanıyor. Vakumda.

Kim'e faks çekip vakumu soruyorum. Onun bu konudan çakıp çakmadığını. Bana şunu bir izah edip edemeyeceğini.

Faksıma cevap veriyor. Vakumda hiçbir şey olmadığını yazıyor. Havasız ortammış. Hiçbir şeysiz ortam. Vakum buymuş.

Daha fazlasını umuyordum. Ama bu da yeter sanırım. Vakumda hiçbir şey yoksa bunu daha karmaşık şekilde söylemenin anlamı yok.

Fakstaki en hoş şey, Kim'in vakum yapma yolunu bilmesi. Bunu birkaç kez, yağmurlu havalarda yaptığını yazıyor.

Sadece bir reçel kavanozu alıp yarısına kadar suyla dolduracak ve kapağını kapatmadan abimin mikrodalga fırınına koyacakmışım. Orada su kaynayana kadar kalacakmış. Sonra, kavanozu dışarı çıkaracak ve kapağını kapatacakmışım. Kavanozdaki basınçla ortaya bir şeyler çıkacak, ben de ellerimin arasında bir vakum tutuyor olacakmışım. Hiç fena değil.

Buzdolabını açıyorum, böğürtlen reçelinin kavanozunu buluyorum. Bir aya kadar günü geçecek. Kavanozun içindeki reçeli tuvalete boşaltıyorum ve kavanozu sabunlu suyla bir güzel yıkıyorum. Sonra yarısını suyla doldurup mikrodalga fırına koyuyorum. Dereceyi maksimuma getirip fırını çalıştırıyorum. Şimdi su kaynıyor.

Kavanozu fırından çıkarıp buhar dinene kadar birkaç saniye bekliyorum. Sonra kapağı kavanoza takıyorum. Vakum yaptım.

Pek de heyecan verici değil aslında. Görmeye değer bir şey yok sayılır. Kavanozun içinden ışık geçiyor sürekli olarak.

Işığın zerreciklerden oluştuğunu okumuştum. Fotonlar. Şimdi bu fotonlar kavanozun içinden geçip duruyor. Kavanozun dışındaki fotonlardan daha hızlılar. Olayı daha da heyecanlı kılmak için kavanozla birlikte banyoya girip ışığı söndürüyorum. Sonra da bisikletimin fenerini yakıyorum ve onu kavanoza doğru tutuyorum. Her şey çok sakin.

Abimin banyosunda saniyede 300.000 kilometre hızla hareket eden bir şey olduğuna dair hiçbir belirti yok. Bu çarpıcı bir durum değil kesinlikle, ama yine de üzerime bir ciddiyet çöküyor.

Abimin banyosu 300.000 kilometreden kısa. Çok daha kısa. Fotonlara neler olduğunu bir türlü anlamış değilim. Duvara çarptıklarında duruyorlar mı yoksa geri mi dönüyorlar bilmiyorum. Kesin olan bir şey varsa, o da yok olmadıkları. Paul, kitabında hiçbir şeyin yok olmadığını yazıyor.

Banyoda uzun süre kalıyoruz. Vakum, fotonlar ve ben. Fazlasıyla dokunaklı bir durum.

Sonunda bisiklet lambasını söndürüp banyodan çıkıyorum. Vakum kavanozunu pencere kenarına bıraktım. Orada kalıp kendisine toslayan şanslı fotonları şaşırtabilir. İyi hissediyorum. Küçük kuşlara yem verdiğimde ya da benden daha az parası olanlara yardım ettiğimde içimi dolduran duygunun aynısı bu.

Çakma tahtasının başına oturup akşam haberleri başlayana değin çubuk çakıp duruyorum.

Kuş

İşte size bir başka hikâye. Bu hikâye de güzel bir dünya hakkında. Ben doğmadan önce olup bitmiş.

Abim, annem ve babam Danimarka'da tatildeymiş. Sahilde bir ev kiralamışlar. O yaz abimin kaç yaşında olduğunu bilmiyorum ama sanırım oldukça küçükmüş. Yedi yaşındaymış belki. Etrafta koşup denize giriyor, suya çalı çırpı ve bir sürü başka şey atıyormuş. Eğleniyormuş herhalde.

Bir gün yaralı bir kuş bulmuş. Sanırım bir martı yavrusuymuş bu. Kuş orada öylece yatıyormuş. Uçamıyormuş. Abimin hastalık ve ölümle ilgili hiçbir deneyimi yokmuş. Kuşa acımış. Kuşun orada öylece yatması, hasta ve yalnız olması ona dokunmuş. İyileşmesini, uçup ailesine kavuşmasını, mutlu olmasını, martı yavrularının yaptıkları her neyse işte onları yapmasını istemiş.

Abim almış kuşu. Özenle yazlık eve taşımış ve pamuk dolu bir kutuya koymuş. Ona su ve yiyecek vermiş, onunla konuşmuş.

Sabah uyandığında ilk aklına düşen, akşam yatmadan önce son düşündüğü hep bu kuş oluyormuş. Sabahları kuşun nasıl olduğunu görmek, akşamları da ona iyi geceler deyip kanatlarını dikkatlice okşamak için fırlıyormuş.

Kuşu seviyormuş abim. İyileşmesi onun için çok önemliymiş. Annemle babam da kuşun iyileşmesini umuyorlarmış. Abimin bu kuşa duygusal olarak bağlandığını görebiliyorlarmış. Eğer kuş ölürse onun üzüleceğinden korkuyorlarmış.

Abim kuşun her gün biraz daha iyileştiğine inanmış. Öyle görmek istiyormuş. Bugün yarın iyileşip özgürlüğe doğru kanat açacağına inanmış. Ama öyle olmamış.

Bir sabah, abim henüz uyurken babam kuşun ölüsünü bulmuş. Onu evin biraz ötesine gömmüş. Abim uyandığında babam kuşun iyileştiğini ve uçup gittiğini söylemiş. Abimin ona çok iyi baktığını, çok iyi davrandığını ve bu yüzden de yeniden sağlığına kavuştuğunu söylemiş. Ne babamın ne de annemin yüreği kaldırmış ona kuşun öldüğünü söylemeyi. Belki de abimin zamanı gelince zaten kötü şeyler yaşayacağını düşünüp hazır onu koruyabilecekken öyle yapmak istemişlerdir. Abim kuşu kurtarmak için elinden geleni yapmışmış. Ve şimdi de onun uçup gittiğini öğreniyormuş. Mutlu olmuş. Kuşun dışarıda bir yerlerde olduğunu düşünmek harikaymış. Ona yardım ettiğini düşünmek de öyle. Onu üzen tek bir şey varmış, o da ona veda edememiş olmasıymış.

Abim dünyanın iyi bir yer olduğunu hissetmiş olmalı, bir şeyler yapabilmenin mümkün olduğunu ve bazen, bazı şeylerin, kötü yerine iyiye gidebileceğini.

Abim hâlâ o kuşun iyileştiğine inanıyor. İşin aslını kimse anlatmadı ona.

Kız

Sabahın körü. Kapı çalıyor. Çakma tahtasını bir kenara bırakıp kapıyı açıyorum. Børre, babası olduğunu tahmin ettiğim bir adamla birlikte kapıda duruyor. Şaşırıyorum biraz ama onları içeri buyur ediyorum. Babası kendini tanıtıyor, el sıkışıyoruz. Børre'nin ağlamış olduğunu fark ediyorum. Babası biraz utanmış gibi. Bana dairenin tamiriyle mi uğraşıyorsun, diye soruyor.

Hayır, diyorum.

Çekiç sesi duyduğunu söylüyor. Doğruyu söyleyip boş zamanlarımda bir şeyler çakıyorum, diyorum. Yalnızca kendim için. Azıcık. Onlara tahtayı gösteriyorum. Børre'nin babası başını sallıyor. Neye inanacağını pek bilemiyor.

Ailenin arabayla Hamar'a gitmesinin gerekmesiymiş mesele, Børre'nin hasta büyükannesini ziyaret edeceklermiş ama Børre onlarla gitmeyi istemiyormuş. Babası bunun çok ayıp olduğu fikrinde. Ne yapacaklarını şaşırmışlar. Børre feci huysuzlanmış. Uzun süre ağlamış. Babasının aklına ben gelmişim. Benden çokça söz ediyormuş. Benden ve benim bisikletimden.

Böyle bir şey istemenin münasebetsizlik olacağını çok iyi biliyormuş ama yine de vaktim olup olmadığını soruyor. Çok

büyük iyiliğim dokunurmuş. Bir çıkmazmış bu. Gitmezlerse büyükanne çok üzülecekmiş. Børre'ye benimle kalmak isteyip istemediğini soruyorum.

Başını sallayıp yutkunuyor.

Hiç dert değil, bugün için bir planım yoktu zaten, diyorum.

Babası çok minnettar. Yalnızca bu gecelikmiş, yarın dönüyorlarmış.

Børre'lerin dairesinin anahtarlarını alıyorum, Børre'nin ne zaman yatacağını ve ne zaman yemek yiyeceğini öğreniyorum.

Babası bana çok minnettar olduğunu bir kez daha tekrarlıyor.

Ben de ona artık bunu düşünmeyin diyorum ve bir kutupayısı görmenin nasıl bir şey olduğunu soruyorum.

Harika olduğunu söylüyor. Müthiş bir hayvan. Kocaman.

Sonra, Børre'nin annesi, babası ve kız kardeşi Hamar'a gidiyor. Biz de bahçeye çıkıp onlara el sallıyoruz. Børre ile baş başayız şimdi. Yapacak bir şeyler bulmalıyız. Tercihen eğlenceli bir şeyler.

Ben kahvaltımı ederken Børre de abimin çalışma masasında oturup resim yapıyor. Bir yarış arabası çiziyor. Çakma tahtamla oynayabileceğini söylüyorum ama Børre resim yapmak istiyor. Sonunda resmi boyuyor.

Børre, resmini bitirdiğinde abimden bir faks geliyor. Børre bunun harika bir şey olduğunu düşünüyor. Bir gizem. Nasıl mümkün olduğunu aklı almıyor: Odanın ortasına üzerinde yazılar olan bir kâğıt düşüveriyor. Nereden geldiğini bilmek istiyor. Galiba Afrika'dan geliyor, diyorum.

Børre, kâğıdı alabilir miyim, diyor.

Sadece okuyacağım, sonra veririm, diyorum.

Şimdi abimden gelen faksı okuyorum. Bir yanlış anlama aydınlığa kavuşuyor böylece. Afrika'da değil de Amerika'da olduğu ortaya çıkıyor. İki kıtayı birbirine karıştırmış olmalıyım. İkisi de A ile başlayıp A ile bitiyor. Ve ikisi de çok uzaklarda. Hayal kırıklığına uğruyorum bir bakıma.

Afrika, Amerika'dan çok daha egzotik. İnsanın Afrika'da bir abisinin olması daha heyecanlı. Bankada paranın olması gibi. Bankadan parayı çekene değin yatırdığının ne kadar arttığını asla bilemez insan. Amerika'da bir abi pek de ilgi çekici değil doğrusu. Şu ya da bu tarihte herkesin Amerika'da bir akrabası olmuştur.

Anladığım kadarıyla abim oralarda bir şeyler satmış. İyi para kazanmış, şimdi de benim yardımımı istiyor. Dolar, Norveç kronuna karşı şu sıralar iyi durumdaymış. Çok iyi. Abim benden ona bir araba almamı istiyor. Eve döner dönmez bir arabaya ihtiyacı olacakmış. Satış ve ruhsatla ilgili tüm formalitelerin halledilmesi onun için çok iyi olurmuş. Benden bir araba almamı rica ediyor.

Bankadaki hesap numaramı fakslayacağım hemen ona. O da araba ne kadar ediyorsa o kadar para yollayacak. Børre'nin yarış arabası resminin arkasına hesap numaramı yazıyorum. Ayrıca araba hakkında birkaç soru ekliyorum. Ne tür bir araba istiyor? Ne renk? Hava yastığı olacak mı? Sonra faksı Amerika'ya yolluyorum.

Birkaç dakika sonra yarış arabası resmi yeniden fakstan çıkıyor. Børre havalara uçuyor. Şimdi elinde iki tane yarış arabası resmi var. Biri orijinal, diğeri faks kâğıdında olan.

Abim resmin üzerine yazmış: Nedir bu? Banka hesap numaran ne?

Yarış arabası resmi olan kâğıdı çevirip hesap numarasını ve soruları yeniden faksla yolluyorum.

Abim, iş araba markalarına gelince benim tercihlerime güvendiğini yazıyor cevabında. Ama havalı bir araba olmalı, diyor. Statü sembolü. Hem yeni hem de spor. Kırmızı ya da yeşil olsa iyi olurmuş. Belki zeytin rengi. Ve hava yastığı bulunmalıymış.

Børre araba alacak olmama seviniyor. Ona kalırsa yarış arabası almam lazım.

Abim bana önemli bir görev verdi. Gurur duyuyorum. Daha önce araba almışlığım yok.

Børre, yarış arabası resmini büyükannesine fakslamamızı istiyor. Faksı olan büyükanne sayısının çok az olduğunu, ama adresi biliyorsa postayla gönderebileceğimizi söylüyorum. Børre, faksla yollayamayacaksak öyle de yapabiliriz, diyor.

Arabalara bakmak için dışarı çıkıyoruz. Børre ve ben, ikimiz. Önce yoldaki arabalara bakıyoruz. Camlardan içeri bakıp hızölçerin kaç gösterdiğini kontrol ediyoruz. Børre için en önemli şey bu. Hızölçeri 280'i gösteren bir BMW'ye rastlıyor. Ona göre illa bu arabayı almalıyım.

Bir Volvo bayisine gidip bazı Volvo'ların içinde oturuyoruz. Satış elemanı Børre'yi benim oğlum sanıyor. Bana potansiyel bir müşteriymişim gibi davranıyor ve etrafı gezdirip birtakım teknik detaylardan söz ediyor. Volvo'nun güvenliğe özellikle dikkat ettiğini belirtiyor. Børre hızölçerleri kontrol ediyor. 200'ün biraz üstüne çıkabiliyor araba. Başını sallıyor.

Børre, diyorum, saatte 200 kilometre senin sandığından çok daha hızlı.

Şimdi E18'de Volvo'yla deneme sürüşüne çıktık. Børre ellerini çırpıyor. Satış elemanından ödünç aldığımız çocuk koltuğunda oturuyor.

200 kilometreye çıktık mı, diye soruyor.

Neredeyse, diyorum.

Güzel araba. Hem de yeşil. Eve döner dönmez abime bir faks çekip arabanın yol tutuşunun iyi olduğunu söyleyeceğim, ne demekse artık...

Otoyoldan çıkıp ara yollardan şehre geri dönüyoruz. Biraz etrafta dolanmak iyi geldi. Bir bakkalın önünde durup dondurma alıyoruz. Dondurmalarımızı yerken giriş kapısının üstünde asılı olan notları okuyorum. Tombala ve binicilik kursları ile ilgili ilanlar. Ama bir not daha var. Güzel bir not. Tam Børre'ye göre. Bu notu ona okuyorum:

Selam. Benim adım Jessica. Şunlardan bazılarını almak isteyecek birileri var mı acaba? Odamda kullanmadığım bazı eşyalar var.

- Şampuan, kına özlü, 10 cm uzunluğunda bir şişesi var, fiyatı: 10 kron.
- Vücut losyonu, kavun aromalı, şişesi yaklaşık 8 cm uzunluğunda, fiyatı: 5 kron.
- Uzun, beyaz saçlı ikiz trol bebekler, anahtarlık halkası ile birlikte, birinin göbeğinde yıldız işareti var: ikisi 5 kron.
- Ambalajı üzerinde mühür takımı ve çiçek mührü: ikisi 10 kron.
- Beyaz inci küpeler, kullanılmamış: 10 kron.
- Broş, kullanılmamış: 5 kron.
- Bir kutu Power Rangers resmi, kutu yaklaşık 10 cm uzunluğunda ve ağzına kadar dolu: 20 kron.
- Üzerinde Vak Vak Amca olan bir kumbara: 5 kron.
- Sürpriz yumurta oyuncakları, 2 aslan (ikisi aynı), bir kurbağa, bir kaplumbağa: hepsi 10 kron.
- Rengârenk bir spiral. Esnek, şekilden şekle giriyor. Merdivenlerde kullanılabilir: 10 kron.

- Fil şeklinde, porselen bir kürdan kutusu: 10 kron.

Eğer ilgileniyorsanız Jessica'yı arayın: 22474564

Børre'nin ilgisini çekiyor. Kız eşyası değil de, Power Rangers resimleri ve belki birkaç parça başka şey. Emin olamıyor. İlk önce görmesi gerek.

Telefon kulübesine gidip numarayı arıyoruz. Børre konuşuyor. Jessica'nın evde olup olmadığını sorduğunu duyuyorum. Telefonun diğer ucundaki kişi kimin aradığını sorduğunda, ben, diyor, Børre.

Jessica ile bir süre konuşuyorlar. Børre birkaç kez evet ve birkaç kez Power Rangers diyor. Sonra adresi alıp telefonu kapatıyor.

İnci küpeler ve broş satılmış ama diğerleri duruyormuş.

Børre'yi bir telaştır alıyor.

Jessica bizi merdivende karşılıyor. On iki yaşlarında, saçları örgülü bir kız. Annesiyle babası evdeler. Bir de ablası var. Abimin televizyonunda gördüğüm, araba kullanıp şarkı söyleyen kıza benziyor biraz.

Herkes birbirinin elini sıkıyor. Jessica'nın babası Volvo ile ilgileniyor. Bunun en yeni model olduğunu görüyor.

Børre ve Jessica, Jessica'nın odasına girip ortadan kayboluyorlar.

Bana kahve ve kurabiye ikram ediliyor.

Jessica'nın anne ve babası onun bakkala ilan asmasından biraz utanıyorlar. İnsanların onların fakir olduklarını ve Jessica'nın harçlık almadığını sanmalarından korkuyorlar. Durumun böyle olmadığını izah ediyorlar bana. Halimiz başkalarından daha kötü değil, diyorlar.

Jessica'nın annesi bana kahve koyacakken kahve içmediğimi söylüyorum. Kahve yerine ne istediğimi soruyor, ben de su ya da gazoz olabilir, diyorum. Ya da meyve suyu. Mutfağa geçiyor.

Jessica'nın babası kahve içmemenin pek de sık rastlanan bir şey olmadığını söylüyor. Adam haklı tabii ki. Kahve içmediğim her keşfedildiğinde bu tip tartışmalara girmişimdir. Aslında hiç kahve içmedim ben. Ağzıma kahve aldım ama hiç yutmadım. Şimdi Jessica'nın annesi elinde bir bardak portakal suyuyla içeri giriyor.

Jessica'nın babası araba hakkında konuşuyor. Kendisinin de bir Volvo'su olduğunu söylüyor. İnsan bir kez bir Volvo edindi mi başka arabaları denemesi artık mümkün olamıyor, diyor. Bir kez bir Japon arabası almaya niyet etmiş ama vazgeçmiş. Arabanın pek bir özelliği yokmuş. Ama Volvo. Araba gibi araba. Güvenlik. Sağlam bir dost gibi. Asla yolda bırakmaz insanı. Kahve kupasını masaya koyup her zaman süratli anlamına gelen bir el hareketi yapıyor.

O konuşurken ben Jessica'nın ablasına, Lise'ye bakıyorum. Babasını biraz küçümseyerek izliyor. Güzel kız.

Sizinle aynı fikirdeyim, diyorum babasına. Volvo iyi. Sonra da Lise'ye neyle uğraştığını soruyorum. Fotoğrafçı olmaya çalışıyorum, diyor.

Bazı kadın dergileri için fotoğraf çekiyormuş. Ama daha çok kendisi için fotoğraf çekmek istiyor.

Ben de arada sırada fotoğraf çektiğimi söylüyorum. Bir fotoğraf makinem var, diyorum.

Nikon. Nikon en iyisi, diyor babası.

Nikon iyi, diyor Lise.

Børre ve Jessica, Jessica'nın odasından çıkıyorlar. Børre'nin elinde içinde Power Rangers resimleri olan bir kutu, kına özlü

şampuan ve ördek şeklinde bir kumbara var. Ağzı kulaklarına varıyor ve 35 kronum olup olmadığını soruyor.

Tam oradan ayrılacakken Jessica'nın annesi akşam yemeğine kalmak ister misiniz diye soruyor. Yemeğe az vakit var. Bunun biraz münasebetsiz kaçacağını düşünüyorum, ayrıca arabayı teslim etmem gerek. Teklifi kibarca reddediyorum ve ne yazık ki başka bir sözümüz var, diyorum. Alışveriş ve ikramlar için teşekkür ediyoruz ve Jessica ile ailesi bizi el sallayarak uğurluyorlar.

Arabayı ikinci vitese geçirirken bir kez daha Lise'ye bakıyorum. Aynadan. Bir kıza bakıp da, içimden, işte sıkça görmem gereken tipte biri diye geçirmeyeli epey olmuş. Ama şu anda bunu düşünüyorum işte. Yanımdaki koltukta oturuyor olmalıydı şimdi, üzerinde kırmızı bir kazakla. Arabayla gezmeliydik. Birlikte. Kendime bir sevgili bulsam her şeyin daha iyiye gideceğine inanıyorum. Müthiş çiğ bir düşünce. Ama yine de doğru olduğunu ummaya fena meyilliyim. Bunu kafamdan atamıyorum en azından.

Børre bugünden memnun kaldı. Ona para verdim, o da parayı kumbarasına attı. Bir şişe kına özlü şampuanla ne yapacağını sorduğumda onu annesine vereceğini söyledi. Bunu heyecanla beklediğini görebiliyorum.

Uzay

Børre uyuyor şimdi. Çok yorulmuş. Onun yarış arabası pistiyle oynadık, aslında uyku vaktini çoktan geçirmiştik. Kazanmasına izin verdim. Bir de kelime oyunu oynadık. Aklına gelen ilk sözcüğü söylüyorsun. Hızlıca. Ben sandım ki, mesela ben güneş diyeceğim, Børre de yaz diyecek, ama iş çığırından çabucak çıktı tabii. Ben ne dersem diyeyim, Børre, bok, dedi. Ve gülmekten kırıldı. Ama şimdi uyuyor.

Ben abimin dairesine geçip Amerika'ya faks çektim. Volvo - çok hızlı, daima.

Sonra da sırtıma bir yün kazak geçirdim. Şimdi Børre'lerin balkonunda oturmuş, cin tonik içiyorum. Børre'nin anne babasının şişelerle dolup taşan bir içki dolabı var. Cesaretimi toplayana kadar içtiğimde gidip zaman üstüne şu korkunç kitabı okumayı planlıyorum. Şimdi başladım okumaya. Paul, Einstein hakkında yazmış. Einstein'ın benim dostum olduğunu anlıyorum.

Geçmiş, şimdi ve geleceğin aynı anda var olduğu fikri, onun teorisi içinde bir şekilde bütünleşmiş gibi görünüyor. Bu, izafiyet teorisinin sonuçlarından biri. Tabii nasıl mümkün olduğunu anladığım yok ama fark etmez. Nasıl mümkün olduğu umurumda bile değil. Mesele, bunu okuduktan sonra kendimi daha sa-

kin hissetmem. Bardağımı yeniden doldurup okumaya devam ediyorum.

Uzmanların (onlar her kimse işte) zamanın ne olduğu konusunda anlaşmazlığa düşmesi beni acayip keyiflendiriyor. Bazısı, değişim için ölçek işlevi görebilecek bir çeşit evrensel zamanı ilk ve son kez olarak tanımlamak gerektiğine inanıyor; diğerleri ise zaman kavramını hiçlik gibi, yani ölü, var olmayan bir şey olarak görüyor. Yine de saat takabiliriz onlara göre. Değişimi saniyeler, saatler ve yıllarla ölçmeye devam edebiliriz tabii, ancak laf olsun diye var olan zaman fikri tamamen boş. Sonuncu gruba karşı sempatim sonsuz. Bu grubun görüşlerinin tanınması için elimden geldiğince lobi faaliyeti yapacağım.

Tüm bunlar giderek daha fazla ilgimi çekiyor. Varlığım, kendiyle arasına biraz mesafe koyuyor. Perspektif. Perspektif insanın satın alabileceği ve damardan kullanabileceği bir şey olmalıydı.

Paul büyük düşüncelerden korkmuyor. Şimdi de sonsuzluk üzerine yazıyor. Sonsuzluk hakkında bilmeniz gereken en önemli şey, onun yalnızca büyük bir sayı olmadığıdır, diyor.

Sonsuzluk, sadece kocaman ve akıl almaz ölçüde büyük olandan daha farklı bir şeymiş. Eğer sınırsız bir zaman evrenin emrindeyse bu, her şeyin olabileceği anlamına gelmezmiş. Bilakis, her şeyin olacağı anlamına gelirmiş. Ne kadar mümkün değilmiş gibi görünürse görünsün, ne kadar uzun zaman alırsa alsın, eni konu her şey olacakmış. Bu, ben sonsuza dek yaşayacak olursam her şeyi yapabilirim, her şeyi tecrübe edebilirim demek. Bu, ancak beynim sonsuz sayıda düşünceyi düşünebilseydi ilginç olabilirdi. Dürüst olmak gerekirse hiç sanmıyorum.

Bir şeyler düşünebilecek miyim bakalım diyerek kitabı bir kenara bırakıyorum. Yeni bir şeyler. Ne olursa. Gözlerimi kapayıp cin toniğimden bir fırt çekiyorum. İlkin pek de özel bir

şey düşünmüyorum, ama sonra aklıma Lise düşüyor. Bu da bir şekilde yeni bir düşünce sayılır. İşe yarıyor. Ne var ki sonrası geliyor. Resimler görüyorum. Bir biçerdöver ve bir kumsal. Ve bir balık. Bunlara düşünce denebileceğinden pek emin değilim ama en azından yeni bir düşünce. Sonsuza dek yaşayabilecek ölçüde yaratıcı olduğumdan pek emin değilim.

Şimdi Paul meselenin can damarına iniyor. Her şey evrenin kesin bir başlangıcı olduğuna ve aynı şekilde, bir sonu da olacağına işaret ediyor, diyor. Söylediği bu.

Büyük Patlama'nın bir sonucu olarak evren, her yöne doğru genişliyor. Onu dışa doğru çeken güç çok büyük, ancak gidişata bakılırsa, evrenin kütlesi bir gün öyle bir çekime sahip olacak ki toplamda bu güçten daha büyük bir güce ulaşacak. O zaman hareket duracak, yıldızlar ve sistemler, yani toptan her şey yeniden bir büzülme yaşayacak. Her şey tersine işleyip gümbür gümbür çökecek. Paul buna *Büyük Çatırtı* diyor.

Ondan sonra da hiçbir bok olmayacak. Büyük Patlama'dan önce nasıl hiçbir şey olmadıysa aynen öyle, bir şeyin vuku bulabileceği bir "öncesi" mevcut olmadığı için. Belki de evren yüz milyar yıl içerisinde büzülmeye başlayacaktır, ama bu iş milyar milyar yıl da sürebilir.

Bayılıyorum bu sayılara. Paul tam bir sayı şeytanı. Kitabın bir yerinde, sonunda birkaç milyon sıfırın bulunduğu ve bir sayı olduğunu iddia ettiği bir şey kullanıyor. Bu, ışık yılı olarak bir mesafeyi tanımlıyor. Bizim güneş sistemimizin tamamen dışında bulunan şu ya da bu sisteme ya da göksel bir fenomene olan mesafe.

Ayrıca bir tahmin yürütüp evrendeki galaksilerin toplam sayısının on trilyon civarında olduğunu ve her birinin güneş büyüklüğünde yüz milyarlarca yıldızı bulunduğunu söylüyor. Bu sayılar öylesine absürt ki tuhaf bir şekilde iyi hissediyorum.

Üstelik çok kocamanlar. Sanırım Paul da biraz böyle hissediyordur. Bir şeyleri değiştirmek için benim yapabileceklerim kısıtlı. Bu, insanı rahatlatıyor.

Sorumluluğum oldukça azalıyor. Şu anda hissediyorum bunu. Sorumluluk duygusu zayıflıyor iyiden iyiye. Hızla. Neredeyse bir hiçim. Doğruyu söylemek gerekirse, bunun insanı ürküten bir fikir olması gerek ama böyle hissetmiyorum. Belki de alkol aklımı başımdan almıştır.

Evrenin sonunun gelmesi ile ilgili bu durum, haliyle bir şeylerin hızını kesiyor gibi görünüyor. Sonsuz bir hayatla ilgili aklıma gelebilecek her düşünce, boğazımda düğümlenip kalıyor. Ama beni pek kaygılandırmıyor bu durum. Şimdilik yani. Aksine. Epeydir kendimi bu kadar diri hissetmemiştim. Bir kapanış tarihinin olması iyi. Baskı altındayken hep daha iyi performans göstermişimdir ben.

Dünyada birkaç bin ya da milyon yıl daha kalmamıza izin varsa eğer, bu bana yeter de artar bile. Sonra istediği kadar patlayıp yok olsun.

İşin en heyecanlı yanı, dünyada olmam için beni davet eden olmadığı düşüncesi. Ben sadece buradayım işte. Ötekilerin hepsi de öyle. Hepimiz buradayız işte, öylesine. Bize soran olmadı. Bu bizim suçumuz değil.

Børre sallana sallana içeri girdiğinde ben oturmuş, oldukça duygusal bir halde geceye dalıp gitmiştim. Ürkütücü, dehşetli bir rüya uykusundan uyandırmış onu. Kucağıma yerleşiyor, ben de yün kazağımla onu sarmalıyorum. Sırtını sıvazlayıp korkmamasını söylüyorum. Sadece bir rüya bu. Ve yarın yeni bir gün. Børre gözlerini ovuşturup bana şarkı söyleyebilir misin diye soruyor. Elbette söyleyebilirim. "Fola Fola Blakken"i[11] söyleyebilirim. Bu şarkıdan daha eğlenceli olan pek az şey olsa

11 "Emekli"liğin eşiğinde olan yaşlı bir at hakkında melankolik bir şarkı. (ç.n.)

gerek. Oğlan ağzı kulaklarına vararak ahıra girip babasından haber getirir: Blakken artık dinlenebilecektir. İşte o zaman taşlar yerine oturur. Bir düşün, Blakken. Sadece otlayacak, öylece duracaksın. Belki de çayırda dolaşacaksın, oğlan sırtında.

Børre'yi yatağına taşıyorum ve yanına kıvrılıyorum, o uyuyana kadar. Sonra yine balkonda oturuyorum. Elimde bir bardak su.

Şehre bakıyorum. İnsanlar uyuyor.

Ağzıma su doldurup yavaş yavaş yutuyorum. Su güzel bir şey. Şeyler arasında bir seçim yapmam gerekseydi, kesinlikle suyu seçerdim.

Epeydir bu kadar iyi hissetmemiştim. İlkin top, sonra çakma tahtası, şimdi de bu, yani bütün bu büyük sayılar. Sorumluluk taşımamanın verdiği bu harika his. Belki de yükselişe geçmişimdir. Belki de iyiye giderim. Hava aydınlanırken oturmuş düşünüyorum: Ben iyi biriyim; uzay, zaman ve her şey ne olursa olsun, bana ne.

Crazy Love[12]

Televizyonun karşısına geçmiş, akşamdan kalmalığımdan sıyrılmayı bekliyorum ki yeniden çubuk çakabileyim. Çekicin tokmağını bir kumaş parçasıyla sardım, ama yine de epey gürültü çıkıyor. Brio, çakılacak çubukları plastik yerine tahtadan yapmayı ciddi ciddi düşünmeli.

Şu anda biraz çubuk çakmak bana çok iyi gelecekti. Dün geceki düşüncelerimi itinayla toparlayabilirdim. Ama beklemem lazım.

Şimdi her şey karmakarışık. Uzayla ilgili bu bahisler. Her şeye boş verebileceğimi düşündüm sanırım dün gece. Şimdi öyle gelmiyor ama. Ukalalık işte.

Børre'nin anne babası bana nasıl teşekkür edeceklerini bilemediler. Para vermek istediler, ancak ben, olmaz öyle şey, zaten içkilerinizden içtim, dedim.

Børre evime dönmemi istemedi. Çok tatlı bir çocuk o.

Televizyon iyi geliyor. Daha sık televizyon seyretmeliyim. Kafam pek güzel dağılıyor. Hangi düşüncelerin televizyondan geldiğini, hangisinin bana ait olduğunu tam kestiremiyorum. Hayvanlarla ilgili programlar en güzelleri. David Attenborough

12 Çılgın aşk. (ç.n.)

doğanın karmaşık olduğunu ve her şeyin birbiriyle uyumlu olduğunu söylüyor. Arılar güneşin yardımıyla yollarını buluyormuş. Ne yaptıklarını biliyor şu arılar. Hem de benden çok daha iyi biliyor.

Şimdi reklamlar. Araba reklamlarına bayılıyorum. Hemen hemen hepsi çöllerde geçiyor. Arabalar hızla gidiyor çöllerde. Güneşin altında yalnız başına yol alan bir araba. Volvo'nun son reklamı da çölde geçiyor. Arabayı kullananın çölde dönüp durmaktan başka işi yok. Sadece arabayı sürüyor. Sanırım bir Volvo alacağım. Yeşil renkte. Abimin hoşuna gidecek.

Hoşuma giden bir diğer şey de şampuan ve diş macununun nasıl çalıştığını gösteren grafik anlatımlar. Acayip öğretici oluyorlar. Etken maddelerin saçın içine ya da dişlere nasıl işleyip onları temizlediğini, olayı nasıl hallettiğini görüyorum. Sonrasında saçlar ve dişler eskisinden daha iyi oluyor. Mesele de bu zaten. Eskisinden daha iyi olmaları. Ama hareketli küçük nesne ve yiyecekler sinirime dokunuyor. Kutusundan fırlayan ve bir yandan buzdolabındaki otlu peyniri çağırıp bir yandan da mutfak tezgâhının üzerinde dans eden krakerler, otlu peynir geldiğinde peynirin altına girip üzerlerine peynir sürüyorlar. Bunu seyretmek akla ziyan bir durum. Reklamcılar her şeyi animasyona döküyorlar. Birilerinin onları ayağından vurması falan gerek. Zevzekliğin de bir sınırı var canım.

Reklamlarda animasyon olarak asla görmememiz gerektiğini düşündüklerimi sıralıyorum:

- Kraker ve ekmekler
- Süt ürünleri
- Çikolata
- Et ürünleri
- Balık ve türevleri

- Temizlik malzemeleri (ve bulaşık eldivenleri)
- Yumurta
- Meyve ve sebzeler
- Duvar ve kol saatleri

Bir süre İsveç haberlerini seyrediyorum. Bazı belediye memurlarının belediyenin parasını nasıl iç ettiğiyle ilgili bir olayı aydınlatmak üzereler. Epey ciddi bir mesele ama keyfimi yerine getiriyor. Millet çıldırmış resmen.

Olay şöyle, belediyeden bir grup adam bir araştırma yapmak için Brüksel'e gitmiş. İşler biraz çığrından çıkmış ve bir seks kulübünde geçirdikleri keyifli gecenin parasını belediyenin banka kartı ile karşılamışlar. Otuz bin kron gibi bir meblağ bu. Bir gecede. Banka ekstresi gösteriliyor. Beni keyiflendiren de bu oluyor. İlkin Dahl's Nalburiye, sonra birkaç kez Texaco ve en nihayet altı kez alt alta Crazy Love yazılı.

Olaya karışanların özürleri kabahatlerinden büyük. İçlerinden biri o gece hakkında hiçbir şey hatırlamadığını söylüyor. Diğeri, oranın bir seks kulübü olduğunu anlamadığını iddia ediyor. Bu adamlar beni hasta ediyor.

Dahl's Nalburiye

Texaco

Texaco

Crazy Love

Crazy Love

Crazy Love

Crazy Love

Crazy Love

Crazy Love

Şimdi de polisi iş başındayken takip ettiğimiz bir diziyi seyrediyorum. Amerika'da geçiyor. Birkaç sene önce, Los Angeles'ta iki polis memurunun yaptığı iyiliğin canlandırması yapılıyor. Gözlerimin dolmasına şaşıyorum.

İyiliğin temsili dokunuyor bana. İki polis memuru karakolda durmuş olayı anlatırken biz de eşzamanlı olarak yaşananları seyrediyoruz. Yapımcılar polis memurlarına benzeyen iki oyuncu bulmuşlar. Oldukça başarılı bir canlandırma bu.

Olay şöyle:

Noel gecesinden bir gün önce, zenci bir kadın, Los Angeles'ın yoksul banliyölerinden birindeki evinin önünde oturmuş, hüngür hüngür ağlıyor. Arabalarıyla oradan geçen polis memurları onu görünce duruyor ve ne olduğunu soruyorlar. Kadın, kanser hastası olan kızını hastanede ziyaret ettiği sırada evindeki her şeyin çalındığını söylüyor. Mobilyalar, buzdolabındaki yiyecekler, hatta çocukların Noel hediyeleri bile gitmiş. Evin içinde üç küçük çocuk mahzun mahzun oturuyor. Bu yıl Noel kutlaması filan olmayacak, diyor kadın.

Polis memurları, yapabileceğimiz pek bir şey yok, diyor. Böyle soygunlar neredeyse hiçbir zaman aydınlatılamıyor. Ama yine de kadının çocuklarına aldığı hediyeleri not ediyorlar.

Memurlar arabalarına geri döndüklerinde bunun ne berbat bir şey olduğundan bahsediyorlar. Gidişat çok kötü, diyorlar, falan filan. Kadının çocuklarına kendi paraları ile hediye almaya karar veriyorlar. Öyle ya da böyle, Noel sonuçta ve onlar ihtiyaç duydukları her şeye sahip, oysa zavallı kadınla çocuklarının elde avuçta hiçbir şeyi kalmamış.

Bir oyuncakçı dükkânının önüne çekip listedekileri alıyorlar. Bir dünya şey. Birkaç yüz dolar tutuyor alışveriş. Dükkân sahibi ile konuşurken olayı anlatıyorlar. Dükkân sahibi yaptık-

ları iyilikten etkileniyor ve yarısını ben ödeyeceğim, diyor. Noel sonuçta.

Memurlar arabaya binip kadına giderlerken karakoldan bir telsiz mesajı geliyor.

Derhal karakola gitmeleri gerektiği söyleniyor.

Karakolda komiser neler olup bittiğini soruyor. Sonradan anlaşıldığına göre oyuncakçının sahibi bir televizyon kanalını aramış, şimdi, bu kanal da polis memurları ile röportaj yapmak istiyor. Böylesine mutlu haberler artık pek sık duyulmuyor, sonuçta Noel, herkesi bir araya getirecek güzel bir şeye ihtiyaç var. Çarklar dönmeye başlıyor.

Bir sürü televizyon kanalı haberi yayınlıyor. CNN hemen orada bitiveriyor. Kısa süre içerisinde tüm Amerika olayı öğreniyor. Polisleri, uzak yakın, herkes tebrik ediyor ve Başkan bizzat arayıp onlarla gurur duyduğunu söylüyor.

İnsanlar para ve hediyeler yolluyor. Bir adam, kadına, daha iyi bir semtte yeni bir ev teklif ediyor. Kadının, tüm bu olan bitenden haberi olmadığı geliyor akıllarına birden. Televizyonu, radyosu yok artık kadının. Kadıncağız ve çocuklar bomboş evde tek başlarına oturuyorlar. Noel'i kutlayacaklarını düşünmüyorlar. Polisler ertesi güne, yani Noel gününe kadar beklemeye karar veriyor.

Ertesi sabah, zenci kadın çocuklarını uyandırıyor. Kanser hastası kız kardeşlerini görmeye hastaneye gideceklerini söylüyor. Çocuklar hediye olmadan gitmenin biraz sıkıcı olduğunu düşünüyor ama anneleri, bir ailemiz var ya, bunun için mutlu olmamız gerek, diyor.

Siren sesleri duyuyorlar o sırada. Kadın iç çekiyor ve böyle kutsal bir günde bile insanlar birbirlerine iyi davranmayı beceremiyor, diyor. Ama sonra oğlu pencereden dışarı bakıyor.

Sokak insanlarla dolu; polis arabaları, itfaiye arabaları, kameralar, insanlar. İki polis memuru dışarıda, çimenlerin üstünde, elleri kolları hediye dolu duruyorlar. Birileri eve mobilya taşıyor. Kadın ne olup bittiğini anlayamıyor ama polis memurlarını hatırlıyor. Adamlar kadını kucaklayıp ona sekiz bin dolarlık bir çek veriyorlar. Kadın ağlamaya başlıyor. O sırada ben de birazcık ağlıyorum.

Başımın ağrısı geçti. Yine çubuk çakmaya başlıyorum.

Uzayla ilgili şu meseleye dönecek olursak... Dün geceki düşüncelerim beni daha az ölümlü kılmadı doğrusu. Evrenin bir sonu varsa, insanoğlunun varlığının anlamsız olduğu duygusuna kapılmamak elde değil. Niye herhangi bir şey yapmaya kalkışayım ki?

Öte yandan, bu durumdan en iyi şekilde yararlanmaya çalışmak da cazip. Buradayım nasıl olsa. Bulunabileceğim başka bir yeri gözümde canlandırmaya çalışsam, hayal gücüm yetmeyecek.

Bu tür düşüncelerden hiç utanmam. Belki de bunları daha önceden düşünmeliydim. İnsanlar ne zaman böyle şeyler düşünür, bilmiyorum. Bazıları daha on beşindeyken düşünüyor hiç şüphesiz bunları. Ben düşünmemiştim. Ama şimdi düşünüyorum. Hiç utanmıyorum ve de. Şu dairede oturmamın tek anlamlı yanı, bunları düşünmem. Umarım bazı şeyler daha iyiye gider ben düşünmeyi bitirdiğimde. Aslında değer verdiğim bir sürü şey var.

Değer verdiklerim:

- Çubuk çakmak
- Top atmak
- Tuvalette oturmak
- Güneş

- Yemek yemek
- Ağaçlar
- Dostluk
- Sahiller
- Kızlar
- Kuğular
- Uyumak, rüya görmek ve uyanmak
- Birilerinin sırtımı kaşıması (ara sıra)
- Müzik (All You Need Is Love)
- Çocuklar (Børre)
- Su
- Araba kullanmak
- Bisiklete binmek

Hele bir de şeylerin uyum içinde olduğu ve her şeyin sonunda iyi olacağı duygusuna sahip olabilseydim. Çok iyi olurdu yani.

Belki de çok yalnız kalıyorum. Daha sık dışarı çıkmalıyım. Belki de birileriyle konuşmalıyım. Kiminle konuşacağım? Kim çok uzaklarda, Kent de kötü bir arkadaş. Annem ve babamla konuşabilirim her zaman, ama onları kendi dertlerimle üzmek istemiyorum. En iyisi benim iyi olduğuma ve her zaman daha da iyi olacağıma inanmaları.

Ben küçükken babamla evimizin etrafında dolanırdık. Babam elimden tutardı ve evin etrafında yürürdük. Her nedense bunu çok iyi ve anlamlı bir şey olarak hatırlıyorum. Orada yaşıyorduk. Orada yiyip içiyor, orada uyuyordum. Ve etrafında yürüyorduk.

Çubuk çakmaya biraz ara verip bisikletimle annemle babama gidiyorum. Babama, onunla birlikte evin etrafında yürümek istediğimi söylüyorum.

Babam öğle uykusundan yeni kalkmış. Bunun biraz tuhaf olduğunu düşünüyor. Soru sormamasını rica ediyorum. Buna ihtiyacım olduğunu söylüyorum. Onunla birlikte evin etrafında yürümenin nasıl bir duygu olduğunu bilmeye ihtiyacım var. Üzerinde çalıştığım bir şeyin bir parçası, diyorum.

Babam ayağına lastik çizmelerini, sırtına ceketini geçiriyor, sonra da evin etrafında yürüyoruz. Babam ve ben. Evin etrafında tam bir tur atıyoruz.

Eskiden olduğu gibi değildi ama yine de iyiydi. Babamla birlikte evin etrafında yürümenin her şeyi halledeceğini düşünmemiştim zaten. Beklentilerim gayet makuldü. Babam, bunu daha sonra bir kez daha yapabiliriz, diyor, eğer ihtiyaç duyarsan. Olabilir, diyorum. Babam, daha sık dışarı çıkman gerektiğini düşünüyorum, diyor, insanlarla, belki de bir kızla görüşmen gerek.

Sevgililer

Benim niye sevgilim yok? Geçerli bir sebep göremiyorum. Benden çok daha az sempatik olan tiplerin sevgilisi var. Geri zekâlıların sevgilisi var. Benim mutlaka bir sevgilim olmalı.

Dünyada sürüsüne bereket haksızlık ve aptallık mevcut. Sanırım bu da sorunumun bir parçası.

Tüm bu şapşal müziklerin ve aptal kitapların, dergilerin, filmlerin ve TV reklamlarındaki hareketli yiyeceklerin ardında geri zekâlılar mı var acaba?

Olay bu kadar basit mi? Bazen öyle olduğunu düşünüyorum. Bu açıklama son derece olası. Pek cazip.

Yoksa aslında aptal değil mi bu insanlar, aslında iyi niyetliler de her seferinde beceriksizlik mi ediyorlar? Aptal olmakla şanssız olmak arasında çok büyük fark var. Bir tek şey kesin, o da sevgilileri olduğu. Hepsinin var. Ama benim yok.

Papa

Abimin dairesine giriyorum ve Kim'in bana çok uzun bir faks çekmiş olduğunu görüyorum. Otuz metre var herhalde. Aynı lafı neredeyse yüz kez yazmış.

Korkma.

Kim, çember faks yollamış. Daha önce sözünü etmişti. Uzun zamandır hayalini kuruyordu bunun. Basitmiş gibi görünüyor.

Kâğıdı faksa her zamanki gibi yerleştiriyorsun ve karşı tarafın numarasını tuşlayıp faks tam gitmişken kâğıdın uçlarını seloteyp ile yapıştırıyorsun. Böylelikle makine aynı kâğıdı durana ya da karşı tarafın kâğıdı bitene kadar yollamaya devam ediyor. Bir rulo kâğıdın hepsi bitmiş. Bir rulo pahalı termal kâğıt. Kâğıtların tamamı yerde uzanıyor. Hazin bir manzara.

Kim, bu lafı, Papa'nın birkaç yıl önce çıkardığı bir kitapta bulduğunu yazıyor. Adada ondan önce kalan meteorolog kitabı bırakmış olmalı. Katolik bir meteorolog.

Korkma.

Sıkı bir laf. Papa'nın hakkını vermek lazım. Ama yüz kez değil hani.

Kim'in faksının ucunu abimin faks makinesine yerleştiriyorum ve Papa'nın lafını gerisingeri yollamaya başlıyorum.

Nasıl oluyormuş, görsün bakalım. Faksın gitmesi tam bir saat sürüyor.

Bu arada Paul'un kitabını okumaya devam ediyorum. O da aslında Papa'dan söz ediyor. Papa'nın Büyük Patlama teorisini pek bir sevdiğini yazıyor. Papa her işte Tanrı'nın parmağı olduğunu iddia ediyormuş. Bu teorinin, yaradılışla ilgili düşünceye kesinlikle uyduğunu söylüyormuş. Büyük Patlama'nın ardında Tanrı varmış ona göre. Çok zekice. Papa bunu keşfettiğinde müthiş bir mutluluk duymuş olmalı. Her şey büzülmeye başladığında söyleyeceklerini duymak heyecanlı olacak. Belki de sesini çıkarmaz o zaman.

Fakstan bir parça koparıp yatağının üstüne asıyorum. Her sabah kalktığımda bunu görmem iyi olabilir. Katolik olup olmamamın önemi yok. Yarın bir Volvo satın alacağım.

Asansör

Volvo bayisine gidiyordum, ama beni çok katlı, büyük bir otele çıkaran bir yola saptım bisikletle. Şimdi asansördeyim. Bir aşağı, bir yukarı inip çıkıyorum. Asansöre bineli kırk beş dakika oluyor neredeyse. En alt kata her indiğimde en üst katın düğmesine basıyorum, en üst kata geldiğimde de en alt katınkine. Bir sürü insan sürekli asansöre binip iniyor ama hiçbiri benim orada öylece durmama bir şey demiyor.

Daha küçükken, okuldan çıktığımızda bisikletle civardaki apartman bloklarına giderdik. Bu apartmanlara yüksek binalar derdik. Bütün kötü çocuklar orada otururdu. Her cuma çatapat, içki ve tütün almak için İsveç'e giden, yaşça bizden büyük abileri olan çocuklar. Yüksek binalarda oturanların hepsi, daha okula başlamadan porno seyretmişti bile.

Super-8 formatındaki porno filmleri posta kutularının yanındaki duvarda oynatan abiler hakkında acayip hikâyeler dolanırdı ortalıkta. İki kadının, soyunmak zorunda kalması için bir erkeğin üzerine şampanya döktükleri filmler. Neyse işte. Ama bu blokların harika asansörleri vardı.

Asansöre binmeye giderdik oralara. Çok tehlikeli bir işti doğrusu. Bir sebepten ötürü, bizlerin asansör kullanmasına izin yoktu. İznimiz yoktu. Tamamen saçma tabii. Kimse çocukları

asansör kullanmaktan men etmemeli. Yaşlı teyzeler yaygarayı basıp polisi arardı ve kapıcı gelir, bizi kovalardı. Her defasında yüreğimiz ağzımıza gelirdi.

Asansör harika. Biraz daha kalacağım burada. Yetişkin biri olarak asansöre binmenin en keyifli yönü kimsenin asansörde ne aradığını merak etmemesi. Kimsenin aklına asansörle bir aşağı bir yukarı inip çıktığım gelmiyor. Diğerlerinden biri gibi görünüyorum.

Şimdi asansöre genç bir kadın biniyor. Aşağı inecek. Durup ona bakıyorum.

Sevgilisi olup olmadığını soruyorum.

İngilizce olarak anlamadığını söylüyor.

İngilizce soruyorum. *Do you have a boyfriend?* diyorum.

Yes, diyor.

Sempatik biri olup olmadığını, ona iyi davranıp davranmadığını soruyorum. Yoksa sevimsiz biri mi, aptalca mı davranıyor, diye soruyorum.

Kadın, dünyanın sandığımdan daha karmaşık olduğunu söylüyor, ancak, dürüst olması gerekiyorsa şimdiki sevgilisinden daha makul davranan ve daha sempatik birileriyle birlikte olduğunu itiraf etmeliymiş.

Benim sevgilim olup olmadığını soruyor.

No, diyorum, *I don't.*[13]

Kendi kendine başını sallıyor. Sanki bana biraz acıdı mı ne?

Asansör lobiye indiğinde dışarı çıkıp bisikletime biniyorum. Otelden uzaklaşıyorum.

13 (İng.) Hayır, yok.

Paul

Hâlâ Volvo bayisine giden yoldayım. Üniversitenin önünden geçiyorum. Bir banka oturup öğrencilere bakıyorum. Önümden akıp gidiyorlar. Benim günlerim kesinlikle başka türlü geçiyor artık. Ancak bununla böbürlenecek değilim.

Daha fazla vaktim olduğunda yönetim binasına girip temel felsefe kursuna yazılan tüm öğrencilere kitap listesinin bir çakma tahtasıyla beraber verilmesini önereceğim. Brio ve üniversite arasında yapılacak bir anlaşma her iki taraf için de yararlı olacaktır. Brio harika bir reklam yapacak böylelikle, üniversite de geniş bir perspektife, ayağı yere basan bir öğrenci kuşağına sahip olacak. Uzun vadede bu işten tüm ulus fayda sağlayacak.

İçeri girip öğrencilerin kullanımına açık bilgisayarların olduğu odalardan birine oturuyorum. Parolam (Vann[14]) hâlâ çalışıyor, internete giriyorum. Bu internetin biraz abartıldığını düşünüyorum. Olmasa da olacak bilgilerle dolu çoğu zaman. Çoğu insanın benimkine benzer bir konumda olduğu duygusu uyandırıyor bende. Bir sürü şey biliyorlar ama bunların tam olarak ne işlerine yaracağından pek haberleri yok. Neyin yanlış, neyin doğru olduğundan emin değiller.

14 Norveççede "su". (ç.n.)

Burada, korkunç miktarda işe yaramaz bilgiye rastladım. Norveç'in hangi kuruluşlara üye olduğunu öğrenmeden önce biraz daha iyiydim sanırım. Çok çok daha iyi değil ama... Biraz daha iyi... Mesele edecek kadar.

Siz de bir deneyin.

Norveç aşağıdaki organizasyonlara üye: AfDB, AsDB, Avustralya Grubu, BIS, CBSS, CCC, CE, CERN, COCOM, CSCE, EBRD, ECE, EFTA, ESA, FAO, GATT, IADB, IAEA, IBRD, ICAO, ICC, ICFTU, IDA, IEA, IFAD, IFC, ILO, IMF, IMO, INMARSAT, INTELSAT, INTERPOL, IOC, IOM, ISO, ITU, LORCS, MTCR, NACC, NAM (fahri üye), NATO, NC, NEA, NIB, NSG, OECD, PCA, UN, UNAVEM II, UNCTAD, UNESCO, UNHCR, UNIDO, UNIFIL, UNIKOM, UNMOGIP, UNOSOM, UNPROFOR, UNTSO, UPU, WHO, WIPO, WMO, ZC.

Gerçekten de yorucu. Kimse beni, (Dışişleri Bakanlığının yılbaşı yemeğinde eğlence olsun diye yapılan bir bilgi yarışması gibi) küçük bir sınav durumu dışında bu tür şeyleri bilmenin yararı olduğuna inandıramaz. Bunun dışında asla.

Bu arada, Norveç'in Avustralya Grubu'na üye olması kafama takılıyor. Yararlı bilgilerle zaten yeterince sorunum yokmuş gibi bir de yararsızlarıyla uğraşacak halim yok.

Ancak çoğu insan, bu bilginin bizim olduğumuzda değil de başka bir yerde olmasından etkileniyor. Burası olmayan bir yer ama hem her yer hem de hep başka bir yer. Ve hiçbirimiz orada olamıyoruz. Bedenen yani.

Düşününce heyecanlanıyor insan. Buna katılıyorum. Ama yine de müthiş heyecan verici değil doğrusu. Milletin bunu ağzına sakız etmekten vazgeçeceği günler de gelir umarım.

Bu internetin iki iyi yanı var.

Birinci iyi yanı sizi şaşırtabilmesi, tıpkı gazetedeki bir yazının ya da mağazadaki bir malın insanı şaşırtması gibi, böylelikle gününüz biraz değişiyor, mutlu oluyorsunuz.

Örneğin ben, bir psikoloji öğrencisi bana şu soruyu sorduğunda mutlu olmuştum: *Lego modelleme perspektifi uyarınca mutluluk nedir? Lego modelleme uğraşınız aracılığıyla hissettiğiniz duygularınızı nasıl tanımlarsınız? Sizin düşüncenize göre, bu "mutluluk" duygusu ve keyif arasında bir fark var mıdır? Lego modelleme uğraşınız, kısa süreli mutluluklar kadar, uzun süreli bir mutluluk da duymanıza yardımcı oluyor mu?*

Diğer iyi yanı da dünyanın her yanından insanlarla kolayca ilişki kurabilmeniz. Bugün bu yüzden buraya geldim. Paul'a ulaşmaya çalışacağım. Ona bir şey sormak istiyorum. Elektronik ortamda tüm profesörlere ulaşmak mümkün artık. Paul'un oralarda bir yerde olduğundan eminim. Şimdi onu adıyla arıyorum ve e-posta adresi ekranımda beliriyor. Bu iş sadece birkaç saniye sürüyor. İşte buldum. Şunu yazıyorum:

Prof. Paul Davies,

Ben genç bir adamım ve kendimi pek iyi hissetmiyorum. Bir iyi, bir de kötü arkadaşım ve benim kadar sevimli olmayan bir abim var. Kız arkadaşım yok.

Bir zamanlar okuyordum ama öğrenciliği bıraktım. Çoğu günler, abimin dairesinde öylece oturup düşünüyorum, geceleri de duvara top atıp tutuyorum. Bir çekiç ile bir tahta parçasının içine geçen çubuklardan oluşan bir oyuncağım var. Çubukları çaktıktan sonra tahtayı ters çevirip onları yeniden çakıyorum.

Bazen sizin yazdığınız kitabı okuyorum. Zaman hakkındaki kitabınızı. Geçen zaman üzerine düşünmeyi sevmiyorum, siz de zamanın var

olmadığını söylüyorsunuz, bu, beni mutlu ediyor, ancak sizi tam anlamıyla anladığımdan pek emin değilim.

İnsanı korkutan bir sürü şey söylüyorsunuz.

Her şeyin bir anlamı olduğunu ve her şeyin sonunda iyiye varacağını hissetmek isterdim ben.

Şimdi hissettiklerim ise bunlardan çok uzak.

Size on iki soru sormak isterim, eğer cevaplarsanız çok minnettar kalacağım.

İşte sorular:

1. *Zaman diye bir şey var mı?*
2. *Evrenin büyüklüğü sizi korkutuyor mu?*
3. *Güneş beş milyon yıl sonra yanıp tükenecek diye yaptığınız her şeyin boşuna olduğu duygusuna kapılıyor musunuz bazen?*
4. *Duvara top atıp tutmaktan hoşlanır mısınız? Bunu sık sık yapar mısınız? Vaktiniz olsaydı daha da sık yapar mıydınız?*
5. *Eğer Einstein bugün hayatta olsaydı, sizinle arkadaş olur muydu?*
6. *Geçmiş, şimdi ve geleceğin aynı anda var olması nasıl mümkün olabilir?*
7. *Bazen, tüm bildiklerinizi bilmemiş olmayı istiyor musunuz? Bir plajda, cehalet içerisinde, fütursuzca koşacak denli özgür olmayı?*
8. *Büyük Patlama'nın tesadüf olduğunu düşünüyor musunuz?*
9. *Ben dünyaya gelmeyi istemedim. Hiç kimse istemedi bunu. Evrenin büyüklüğü ve karmaşıklığı kendimi miniminnacık ve sorumluluktan muaf hissetmeme neden oluyor. Yapacak tek anlamlı şeyin iyi vakit geçirmeye çalışmak olduğunu duyumsuyorum. Bu duyguyu anlıyor musunuz? Siz de böyle hissediyor musunuz?*
10. *İnsan beyninin sayısız düşünceyi düşünebilecek kapasitesi olduğuna katılıyor musunuz?*

11. *Yiyecekleri anime eden, örneğin dans ederek peynirin içine atlayan krakerler içeren televizyon reklamlarına karşı mısınız?*
12. *Uğraştığınız sayıların büyüklüğünden dolayı bazen gülmeye başladığınız oluyor mu?*

Çok teşekkür ederim.

Yazmayı bitirdiğimde, "gönder"e basıyorum ve bilgisayar mektubumu dosdoğru Avustralya'ya yolluyor.

Meteoroloji Enstitüsü'ne gidiyorum ve sekreter hanıma Kim için bir rulo faks kâğıdı almaya geldiğimi söylüyorum. Kim'in kim olduğunu biliyor ve bana birtakım sinir sorular sormuyor. Kim'in nasıl olduğunu soruyor sadece. Çok iyi, diyorum. Sonra da ruloyu alıyorum. Bu kadar basit.

Şimdi Volvo bayisindeyim. Cebimde neredeyse iki yüz bin kron var. Daha önce hiç bu kadar param olmamıştı. Satıcı beni tanıyor. Yeşil Volvo'yu alacağımdan oldukça eminim ama bir kez daha deneme sürüşü yapmayı tercih ederim diyorum. Satıcı istediğim kadar deneme sürüşü yapabileceğimi söylüyor. Benimse niyetim başka.

Arabayla, Børre ile dondurma yediğimiz dükkâna gidiyorum. Jessica'nın ilanı hâlâ orada asılı, telefon numarasını not ediyorum. Sonra da Volvo bayisine geri dönüp arabanın bütün beklentilerimi karşıladığını, onu almak istediğimi söylüyorum. Satıcı bir sürü şemayla uğraşıyor o sırada ve işin finansal yanını ayarlayıp ayarlamadığını soruyor. Bankamdan garanti belgesi filan görmek istiyor. Nakit ödeyeceğini söylüyorum ve cebimden binlikleri çıkarıyorum. Satıcı bunun gayet uygun olduğunu belirtiyor. Beni arka odaya alıyor ve birtakım formlar dolduruyor. Ruhsat ile ilgili bir şeyler soruyorum ve abimin bu işin o gelmeden hallolmasını istediğini söylüyorum. Satıcı, Trafik'te çalışan bir arkadaşını arıyor. Biraz sohbet ediyorlar ve arabanın ruhsat işleri hemen halloluyor. Dostluk dayanışması.

Satıcının keyifli görünmesiyle ilgili bir yorumda bulunuyorum ve bunun nedeninin nakit ödemem olup olmadığını soruyorum. Evet, diyor. Nakit ödeme yapıldığında gerçek bir alışverişten söz ediyoruz, diyor. Tüm bu kartlar ve ödeme sistemlerinin alışverişin kendine has keyfini kaçırdığını düşünüyormuş. Paranın eline çatır çatır sayılması, alışveriş buymuş işte.

Fikrine katılmıyorum ama keyiflenmesinin iyi olduğunu düşünüyorum.

Trafik müdürlüğüne gidene kadar geçici plakayla arabayı kullanabileceğimi söylüyor. Arkadaşı orada beni bekleyecek, her şeyi o ayarlayacakmış.

Ayrılmadan önce son Volvo reklamının çekildiği çölün hangisi olduğunu bilip bilmediğini soruyorum. Bilmiyor. Belki de Sahra çölüdür.

Volvo dairenin önünde park etmiş duruyor şimdi. Abime araba hakkındaki broşürü faksladım, faturayla birlikte. Abimin artık bir arabası var.

Ben ise oturmuş, Jessica'nın telefon numarasına bakıyorum. 22474564. Bu ayrıca Lise'nin numarası. Lise'yi aramak ve benimle buluşmak ister mi diye sormak niyetindeyim.

Ter basıyor. Ama yine de aramam gerektiğini hissediyorum. Bir şeyler yapmam gerek. Bir şeyler yapmanın zamanı geldi artık. İçeride tıkılıp çekiçle oynamanın da bir sınırı var.

Şu kızlar amma garip. Onlarsız olmuyor. Çok hoşlar. Her yerdeler. Öylece geçinip gidiyorlar. Seslerine bayılıyorum. Ayrıca gülüşleri ve tebessümleri hoşuma gidiyor. Yürüyüşleri de. İnsanı ürkütüyorlar azıcık. Bazen benim bilmediğim bir şeyleri bildiklerine inanıyorum. Ama çok hoşlar. Ve onları elde etmek zor. En tatlı kızların en iğrenç heriflere bağlanmasına hep şaşı-

rıp kalacağım. Benim tek şansım, olduğumdan farklı davranmamam.

Ben daha gençken televizyonda olsun, radyoda olsun, gençlik programlarının her biri kendin olmak üzerineydi. Kendin olma cesareti üzerine. Aslında, bazı programlar var olabileceğimiz bir yere dairdi. Ama bunların dışında kalanlar kendin olmak hakkındaydı. Bunun ne anlama geldiğini daha yeni yeni anlıyorum. Bundan Lise'nin haberi var mı, bilmem. Denemeye değer.

Lise'nin bir erkek arkadaşı olması ihtimali doğal olarak yüksek tabii ki. Neden erkek arkadaşı olmasın ki? Hem güzel hem sevimli hem de fotoğrafçı olmak üzere. Erkek arkadaşı vardır kesin. Yine de arıyorum şimdi.

Babası açıyor telefonu. Kendimi tanıtıp geçen sefer için teşekkür ediyorum. Volvo işinin nasıl gittiğini soruyor. Lise ile konuşabilir miyim, diyorum. Lise'nin orada yaşamadığını söylüyor. Børre ve benim orada olduğumuz gün, meğer misafirliğe gelmiş. Lise şehirde yaşıyormuş. Kendi telefonu varmış. Numarayı not ediyorum. 226057... Babasının son iki rakamı tekrar etmesi gerekiyor: 3, 1.

Odanın içinde dört dönüyorum. Derin derin soluyorum. Cehennem azabı bu be! Numarayı çevirmeden önce biraz çekiçle oynuyorum. Birkaç kez çalıyor. Sonra Lise telefonu açıyor.

Lise ile konuşuyorum.

Konuşmamız bitince divana uzanıp gülümsüyorum. Aynen yağmurun kesilmesi gibi. Sanki yağmur yağmış, yağmış ve birdenbire durmuş gibi. Her şey daha keskin kokuyor, ağaçlardaki renk yeşilin her türü.

Şu kızlar amma da tuhaf! İlkin hayatınızda olmuyorlar ve her şey biraz zor geliyor. Ama sonra belirliveriyorlar işte ve her

şey iyileşiyor. İnanılmaz bir hızla oluyor tüm bunlar. Her şeyin düzelmesi yalnızca birkaç saniye alıyor.

Bir saat sonra Lise ile buluşacağım. Oldukça gerginim. Şimdi duşa girmek istiyorum.

Öpücük

Yeni bir gün. Uyanıyorum. Çok uyumuşum. Lise'nin erkek arkadaşı yokmuş. Bunu düşünürken bir bardak su içiyorum.

Aradığıma sevindi. Bir kafeye gittik. Önce kola içtik, ama sonra bira içmeye başladık. Ve bir sürü şey üzerine konuştuk.

Şu arabanın ön koltuğunda oturan kırmızı kazaklı Alanis'e benzediğini söyledim Lise'ye. Ama ondan daha bile güzel olduğunu da söyledim. Bunu duyduğuna sevindiğini söyledi. Alanis'e benzemek istermiş, ancak ondan daha da güzel olsa iyi olurmuş. Tam yerinde bir kompliman yapmışım meğer.

Lise'nin sesi güzel. Konuşup dursun istiyorum. Ön dişleri arasında bir boşluk var. Saçları ne uzun ne kısa. Bana neler yapmaktan hoşlandığını anlattı.

Yüzmeyi ve ormanda yürüyüşe çıkmayı seviyormuş. Meyve seviyormuş ve onlar farkında değilken insanların fotoğraflarını çekmeye bayılıyormuş.

Børre'yi benim oğlum sanmış. Tabii ki öyle sanacak. Ona ne oğlum ne de kızım olduğunu söyledim. Kız arkadaşım bile yok benim, dedim.

Bir şeyler sanki olduğundan daha farklıymış gibi davranmaktan bıkıp usandığımı anlattım ona. Oturup birbirimize

kafa sallayarak falanca edebiyatın çok heyecan verici olduğunu ya da filanca filmin önemli bir film olduğunu söylemeyeceğimi bildirdim. Bunların hakkında daha sonra konuşuruz, dedim. Her şeyi olduğu gibi söyledim.

Eğer benim aptalın biri olduğumu düşünecekse en iyisi şimdiden düşünsün, sonra olacağına şimdi olsun. Aptalın biri olduğumu düşünmedi ama. Bundan kesinlikle eminim. Her zaman lafı böyle dolandırmadan mı konuşursun diye sordu ve ben de, ilk kez oluyor, dedim. Ayrıca kendimi çaresiz hissedip hissetmediğimi sordu. Hayır, dedim. Bir kez olsun bir işi doğru düzgün yapmak istiyorum.

Sonra ona topu, çakma tahtasını ve Paul'u anlattım. İşte o zaman neden söz ettiğimi anladı. Küçükken onun da bir çakma tahtası varmış, ama Brio marka olup olmadığını hatırlayamadı. Bir liste hazırlattım ona. Peçetenin üstüne.

Lise'nin küçükken sevdiği şeyler:

- Yatağımın altındaki kutunun içinde küçük dünyalar yaratmak
- Damdaki Karlsson[15] (masanın altına onun evini kurardım küçükken)
- Ev kurmak
- Felaketlerden kurtulma oyunları oynamak
- Bürolar, dosya ve belgelerin düzenli olması
- Alışveriş
- Sinsice ortalıkta dolaşmak
- Bisikletle takip
- Şişe kapağı toplamak

15 İsveçli yazar Astrid Lindgren'in yazdığı, çocuklar için klasik sayılan bir televizyon dizisi. (ç.n.)

- Yabanmersini
- Giyinip süslenmek (prensesler gibi)
- Dore ayakkabılar
- Plastik pırlantalar
- Minyatür şeyler
- Kokulu silgiler
- Annemin makyaj malzemeleri
- Kumda legodan küçük şehirler yapmak

Kafe kapandığında sarayın bahçesinin içinden yürüdük. Onun evine gittim ve bir bardak çay içtim. Fotoğraf makinesini gösterdi. Ve bazı fotoğraflarını. Renkli, büyük fotoğraflar. Giderken bana sarıldı, şimdi geriye baktığımda, bunun bir öpücük olmasına ramak kaldığını düşünüyorum. Muhtemelen bir sarılmaydı. Ama belki de öpücük.

Ürkütücü

Bugün tam üç faks geldi bana. İlk ikisiyle ilgili bir derdim yok ama üçüncüsü biraz ürkütücü. Kendime dikkat etmezsem tutunduğum son dalı da kaybedeceğim.

İlki Kim'den geliyordu.

Bir porsuk görmüş. Haberim olsun istemiş. Hayvanın resmini çizmiş ve büyük bir kedi ile küçük bir köpek arası bir şey, diyor. Tez hocası ziyarete gelmiş onu. Gece geç saatlere kadar dışarıda oturup şarap içmişler ve porsuğu ilk gören kadıncağızmış, yani tez hocası. Ama Kim de görmüş onu. Sanki yeni bir hayvan görmüş olmaktan gurur duyuyor gibi. Onun adına ben de sevindim doğrusu.

İkinci faks yine Kim'den.

Onu mutlu eden şeylerin bir listesini çıkarmış. Ona kendi listemi yollayıp yollamadığımı hatırlamıyorum. Belki de bunu tamamen kendi kendine yaptı. Bundan daha iyisi olamaz.

Kim'i mutlu eden şeyler:

- Su
- Gökdelenler

- Yolda, tesadüfen, âşık olduğum kıza rastlamak ve onun o gün yapacak pek de önemli bir işinin olmayışı, benim de tabii.
- Yüzmek
- Bisiklete binmek
- Doğaçlama caz
- İlkbahar
- Âşık olduğum kızın ansızın telefon açması
- Sabahlar
- Bazı kitaplar
- Çikolata
- Siyah çikolata: fındıklı, bademli olabilir
- Konyak
- 50'lerden ve 60'lardan kalma belgesel filmler, el kamerasıyla çekilmiş, grenli ve siyah-beyaz
- Uçağa binmek/seyahat etmek
- İşlerin tam istediğim gibi gitmesi, eğer istediğim şey iyi ise
- Gerçekleşeceğini hayal bile edemeyeceğim kadar iyi şeylerin gerçekleşmesi
- Porsuk görmek
- Faks almak
- Dostlar
- İş
- Bulutlar (ara sıra)
- Kedi
- Çoktandır istediğim bir şeye kavuşmak
- Duş yapmak

- Zıplamak
- Koşmak
- Şarkı söylemek
- Yemek yemek
- Uyumak

Liste gayet uzun ve güzel. Birazcık kıskanıyorum. Kim yaşama benden daha sıkı asılıyor. Ama ben de geliyorum yavaştan. Günün birinde varmış olacağım oraya.

Üçüncü faks çok rahatsız edici. Abimden geliyor. Volvo'yu aldığım için bana teşekkür ediyor. Buna karşılık bir şey yapmak istiyormuş. Bir şeye karşılık başka bir şey. Ancak teklifi beni huzursuz ediyor. Bana bir New York seyahati ısmarlamak istiyormuş. Bir haftalık. O zaten orada şu anda. Arkadaşlarından birinin dairesinde kalabileceğimizi söylüyor. Bu, hakkında karar vermek istemediğim bir faks. Topumu alıp arka bahçeye iniyorum. Şimdi topu fırlatıyorum.

Perspektif

Abimin eve dönüşünden önceki birkaç haftayı kafa dinleyerek geçirmeyi hayal etmiştim. Tahtamı çakıp durumumu gözden geçirecektim. Her şeye rağmen yeniden inşa etmeyi başardığım minicik güven duygusunu sağlamlaştıracaktım. Ama sonra şu faks geldi ve bütün planı mahvetti. Neredeyse sakinleşmiştim. Üzerime bir çeşit huzur çökmüştü. Şimdi artık bunu anca rüyamda görürüm. New York. Kulağa ürkütücü geliyor. Bunaltıcı. Tam da şimdi bunalmaktan korkuyorum. Şehir bana çok büyük geliyor.

Oraya gitmemek için bir sürü nedenim var. Lise bunlardan biri. Bugün onunla buluşacağım. Başka günler de belki. New York'un nasıl bir yer olduğunu bilmiyorum ama oranın Lise'den daha iyi olduğunu hiç sanmıyorum.

Ayrıca tam bir şeyleri toparlamaya başlamıştım. Seyahate çıkarsam belki bunu tehlikeye sokarım. Şimdikinden daha fazla kafa karışıklığına hiç gerek yok. Bir de Paul'dan cevap bekliyorum. Eli kulağındadır, kesinlikle. O zaman pek çok şeyi bileceğim. New York'a gitmektense bunları bilmeyi yeğlerim. Birkaç dakika içinde abim telefon edecek. Buna biraz canım sıkılıyor. Hayır demeliyim.

Arıyor.

New York'a gelmem konusunda ısrar ediyor. Israr etmesi beni şaşırtıyor. Daha önce hiç ısrar ettiğini duymamıştım abimin. Eğleniriz, diyor. Ona kalırsa biraz hareketin bana çok iyi geleceğini gösteren bir sürü şey varmış. Dünyaya açılmalıymışım. Bunun pek de uygun bir zaman olmadığını söylüyorum. Hayır, diyorum, ama abim, hayır mayır anlamam, diyor.

Bir kerecik olsun hiçbir şey düşünmeyeceksin, diyor. Bileti alıp uçağa binecekmişim. Bana harçlık vereceğini söylüyor. Seyahat masraflarımı karşılayacakmış. Aslında çok cömert bir teklif bu. Fakat bütün o insanlar, gürültü patırtı. Gerginim.

Bana başka bir şey veremez misin, diyorum ona. Belki bir saat. Rolex. Bir saat istiyorum.

Asla, diyor abim. Bir Rolex elli bin kron, bin kron olsaydı bile kabul etmezdim, diyor.

Mesele, bana kaçma imkânı tanımakmış. İnsan seyahate çıkınca bir sürü şey kazanır, diyor.

Ne kazanır, diye soruyorum.

Perspektif, diyor abim. Ve korkmamam gerektiğini söylüyor. O da orada ya. Abim. Beni kollayacak.

Perspektif mi? diyorum.

Kol

Lise'nin üzerinde kırmızı bir kazak var. Çimenlere oturmuş maden suyu içiyor ve tavuklu sandviç yiyoruz. Hava güneşli sayılır. Birileriyle tanıştığında garip bir şey oluyor, diyorum. Yeni bir gezegende yaşıyormuşsun gibi.

Ben hemencecik bir ilişkinin hayalini kurmaya başlıyorum, diyorum. Kendiliğinden oluyor. Aniden her şeyi kafamda şekillendiriyorum. Onu her türlü durum içerisinde hayal edebiliyorum, birlikte yaşayabileceğimiz evi, tatilde gidebileceğimiz yerleri hayal edebiliyorum. Ve bu, o kişiyle tek kelime bile konuşmadan oluyor. Yolda giderken yanımdan geçen bir kızla göz göze geldiğimde bile.

Lise bana, bizim ilişkimizle ilgili de böyle şeyler düşünüp düşünmediğimi soruyor. Önce biraz tereddüt ediyorum ve hayır diyorum ama doğru olmadığı besbelli, o yüzden evet diyorum.

Lise gülümsüyor ve senin hiçbir planın olmadığını sanıyordum, diyor. Planlar ve hayaller arasında fark olduğunu anlatıyorum ona. Sence bir sakıncası var mı diye sorduğumda başını sallayıp bana ufaktan sarılıyor.

Abimin beni New York'a davet ettiğini söylüyorum. Lise bu işe bayılıyor. Gitmem gerektiğini düşünüyor. Evde daha az kal-

mayı, daha sık dışarı çıkıp insanlarla buluşmayı zaten tasarlıyordum, ama bu çok ani oldu, diyorum.

Bunalmaktan korkuyorum. Lise sakinleştiriyor beni. New York hakkında bir teorisi var. Orada iki şey olabilir, diyor, hangisinin olacağına karar vermek bana kalmışmış.

Bir olasılık, tüm çekincelerimi bir kenara koyup her şeyi oluruna bırakmakmış. Bir çocuk gibi. İkinci olasılık ise mesafe koyup dikkatimi küçük şeylere yöneltmek ve bildik işleri bulup çıkarmaya çalışmakmış. Sınıflandırma ve karşılaştırma.

İlk olasılık beni bunaltabilirmiş. İkincisi, en azından gözlemlemeye, derin düşünmeye ve eğlenceye zemin tanıyabilirmiş. Lise'ye göre öyle. Ayrıca bunalmanın iyi yanları olabilir, diyor. Bununla neyi kastettiğini soruyorum. Zamanla, bunun bana bir perspektif kazandırabileceğini düşünüyor.

Perspektif mi? diyorum.

Şimdi Lise koluma dokunuyor ve bir kez daha gitmem gerektiğini düşündüğünü söylüyor. Koluma dokunması hoşuma gidiyor. Sırf dokunulmaktan hoşlandığımı bilmesi için bile gitmeyi düşünebilirim.

Geri döndüğümde çubuk çakmaya ve top fırlatmaya devam etmemem için herhangi bir neden görmediğini söylüyor. Bir süre için kaçıp gitme fırsatı tanımalıymışım kendime. Belki de daha sonra olayları farklı görebilirmişim. O söyleyince kulağa ne kadar da doğru geliyor.

Abim arıyor ve yine ısrar ediyor. Güneş diyor, Central Park diyor, yiyecek içecek güzel şeyleri sıralıyor, Empire State Binası diyor.

Gezecek yerler, diyorum, küçümsemeyle. Benim ne işim olur gezecek yerlerle?

Abim, en önemlisi ikimizin birlikte olması, şehrin kendisi değil, diyor. Kardeşler ara sıra bir araya gelip birlikte hoş şeyler yapmalı, diyor.

Bunun makul bir tavır olduğunu düşünüyorum. Ama New York eminim ki fazla büyük bir yer.

New York fazla büyük değil mi?

Abim, idare eder büyüklükte, diyor.

Bunalıp bunalmadığını soruyorum ona.

Hayır, diyor.

Sen hayatında hiç bunaldın mı ya da bunalmaktan korktun mu, diye soruyorum.

Bir kez daha, hayır, diyor.

Arabayla Amerika'yı bir baştan bir başa kat edebilir miyiz, diye soruyorum.

Hayır.

Lise'yi de getirebilir miyim?

Lise'nin kim olduğunu soruyor, ben de açıklıyorum.

Hayır, diyor.

Bana bir Rolex alabilir misin, diye soruyorum.

Hayır.

Sonra abime neye inandığını soruyorum.

Hadi ama, diyor.

Neye inanıyorsun, diyorum.

Ne demek istiyorsun, diyor.

Ne demek mi istiyorum? Neye inandığını soruyorum, diyorum.

Hayatta mı, diye soruyor.

Başka nerede olabilir ki, diyorum.

Dalga geçiyorsun, değil mi, diyor.

Hayır, diyorum.

Şöyle bir düşünüyor.

Piyasa güçlerine inanıyorum, diyor.

Serbest piyasa mı, diye soruyorum.

Evet.

Bunun nesine inanılır, diyorum. Boktan bir şey bu. Kimin piyasa güçlerine ihtiyacı var ki?

Abim boktan bir şey olmadığını söylüyor.

Neyse işte.

Başka neye inanıyor?

Dostluğa inanıyor.

İyi.

Sevgiye inanıyor.

Doğru mu bu, diye soruyorum.

Tabii ki doğru.

Buna inanmazdım, diyorum.

Önemi var mı, diyor.

Evet, diyorum.

New York daha çok içerik mi yoksa biçim mi, diye soruyorum.

Biçim, diyor, içeriği benim yaratmam gerekiyormuş.

Bu seyahatin neden bana iyi geleceğine inandığını soruyorum.

Yeni yerler, yeni fikirler, perspektif.

Perspektif konusunda emin misin, diyorum.

Kesinlikle.

Bir an bir sessizlik oluyor.

Sonra abim pes edip etmediğimi soruyor.

Evet, diyorum. Şimdi pes ettim.

İyi yolculuklar, diyor.

Teşekkür ederim, diyorum.

Amerika'ya gidiyorum.

İpin ucunu bıraktım artık.

Çakma tahtama uzun uzun bakıyorum.

Belki de onu yanıma alınam ödlekliktir.

New York, dünyada tahta çakılan yerlerin önde gelenlerinden değildir herhalde.

Orada yaşayan insanların stres atacak başka yolları vardır mutlaka.

New York'ta tahta çakıp kendimi niye rezil edeyim ki?

Öte yandan, olduğumdan daha sert biri gibi görünmek niyetinde değilim. Bu işten zararlı çıkarım.

Tahtayı elimle şöyle bir tartıyorum.

Hiç de ağır değil.

Onu kullanmama gerek yok. Yalnızca çantamda durması bile güven verecek. Orada olduğunu bilmek dahi yeter. Çakmaya ihtiyaç duyacak olursam yanımda bulunur.

Çakma tahtası olmadan da seyahat edebilirim, işler ters giderse alıveririm bir tane. Ama riskli olur.

Brio Amerika'da ne kadar yaygın bilmiyorum. Belki de çakma tahtası yoktur orada. Bu durumda bir sürü duyguyla için için yanma tehlikesiyle karşı karşıya kalırım.

Onu evde bırakırsam sadece kendimi kandırmış olurum.

Çakma tahtası benimle geliyor.

Eğer şehir sandığım kadar büyükse stres atmaya ihtiyacım olacağı besbelli.

Ayrıca havaalanında X-Ray cihazından geçerken çok havalı görünecek.

Bu da gümrükçülere kıyağım olsun.

Şimdi bavulumu hazırlıyorum.

Külotlar. Çoraplar. Tişörtler. Diş fırçası. Şort.

Fotoğraf makinesi.

Çakma tahtası.

Anlam

Havaalanı otobüsü birazdan kalkacak. Lise ve ben sarayın bahçesindeki çimenlerde oturuyoruz. Lise'nin yaptığı krepleri yiyoruz. İşler sonunda yoluna girecek mi, diye soruyorum Lise'ye. Sonunda derken ne kastettiğine bağlı, diyor. En sonu kastediyorsan bir şeylerin iyiye gideceği yok pek, tabii inanç meselesi, diyor. Bazıları dünyaya birkaç kez geleceğine ya da öldükten sonra daha iyi bir yere gideceğine inanır. Eğer kastettiğim işlerin ileride, bu süre içerisinde, zamanla düzeleceği ise, olasılık büyük. Bu, ayrıca, iyiden ne anladığıma bağlıymış.

Bununla nereye varmak istediğimi soruyor Lise.

Bilmiyorum, diyorum. İşlerin yoluna girip girmeyeceğini bilmek istediğimi söylüyorum ona. İstediğim öyle atla deve değil. İyi olmak istiyorum. Bir sürü tatlı ânın, eğlencenin olduğu basit, güzel bir yaşam sürmek istiyorum.

Lise, bunların ulaşamayacağım şeyler olmadığına inanıyor. Varoluşun bir anlamı olduğunu hissetmediğim sürece pek eğlence yok bana, diyorum ona.

Şu anlam meselesini bir kenara bırakamaz mısın, diye soruyor Lise.

Hayır, diyorum. Bırakamam.

Dostluğa ne demeli, diyor Lise. Biz, mesela, hiçbir anlamımız yok mu?

Var, diyorum.

Gördün mü işte, diyor Lise.

Tam o sırada havaalanı otobüsü geliyor, Polaroid makine ile onun bir resmini çekiyorum. Beni bekleyip beklemeyeceğini soruyorum.

Gülüyor ve beni öpüyor. Ona kart atmam gerektiğini söylüyor.

Her gün bir kart atarsam çok mu olur, diye soruyorum, ama o öyle düşünmüyor. Kartları güzel yerlerde yazmamı istiyor. Gökdelenlerin tepesinde olursa iyi olurmuş.

Lise'ye otobüsün arka koltuğundan el sallıyorum. Tam gözden kaybolduğunda yüzü, Polaroid resimde belirmeye başlıyor. Şimdi nereye gidersem gideyim yine de görebilirim onu.

Bildiri

Seyahate çıktığımı söylemek için havaalanından annemle babamı arıyorum. Annem Amerika'ya gittiğimi duyduğunda bunun çok heyecan verici olduğunu söylemekle yetiniyor. İyi yolculuklar diliyor.

Babam daha ileri gidiyor. Ona biraz zaman tanırsam New York'a vardığımda sokaklarda dağıtınam için bir bildiri yazabilirmiş. Amerika'nın temsil ettiği her şeye karşı, onların aptallıklarına, hastalıklı rüyalarına, dış politikalarına ve kültür emperyalizmine karşı bir bildiri. Sadece A4 kâğıdı boyutunda olacakmış. Amerikalıların, onun ve pek çok diğer Avrupalı entelektüelin Amerika'yı nasıl gördükleri hakkında hiçbir fikirleri olmadığını düşünüyor.

Babam onlara düşünecekleri bir şey vermek istiyor. Bir tür ders.

Uçağının on beş dakika sonra kalkacağını söylüyorum. Bildiriyi başka zamana bırakıyoruz.

N

Şimdi uçaktayım. Dünyaya açılmak üzereyim. Öyle kötü bir film seyrediyorum ki bu işe bulaşmış herkes adına üzülüyorum. Gösterilecek filmleri seçen uçak şirketi çalışanını hayal ediyorum. Sadece şanssız biri mi yoksa aptalın teki mi acaba, bir kız arkadaşı var mı, yoksa yok mu diye düşünüyorum.

Solumda, pencere kenarında, içmek istemediği meyve sularını sürekli bana uzatan Alman kadın oturuyor. Bir sürü meyve suyu içtim. Bir daha ikram ederse hayır diyeceğim.

Paul'un kitabını okuyorum yine. Ona yazdıktan sonra kitabı daha bir sevdim. Yakın bir ilişki kurduğumuzu hissediyorum. Ahbabız sanki. Paul ve ben. Belki de şu anda bana cevap yazmakla meşguldür. Belki de kendimi üzmemem gerektiğini, her şeyin iyiye gideceğini söylüyordur.

Dünyanın uzayda serbestçe salındığını yazıyor. Kendi ekseni etrafında döndüğünü. Çok hızlı. Dünyanın kendi ekseni etrafında ne kadar döndüğünü anlamak için güneşi kullanıyoruz. Birileri, dünyanın her yerinde, günün tam ortasında saatin on iki olmasına karar vermiş. Bu yüzden Norveç'ten başka yerlerde saat farklı. Dünya 24 zaman dilimine bölünmüş. Biz de zaman bu dilimler içerisinde aynıymış gibi davranıyoruz. Diğer türlü yüz kilometre doğuya seyahat ettiğimizde saatimizi dört dakika

ileri almamız gerekirmiş mesela. Yani bu demek oluyor ki, annemle babamın kulübesindeki saat her zaman için evdeki saatten dört dakika ileride olacak.

Okudukça aklıma, New York'taki zamanın Norveç'teki zamanla aynı olmadığı geliyor. Orası bizden altı saat daha geri. Yani New York'a giderek altı saat kâra geçmiş oluyorum. Hoş bir düşünce. Bu saatleri keyifli bir şeyler yapmak için kullanacağım. Öte yandan, bir saniyenin neredeyse 3 milyarda birini on bin metre yüksekte bulunarak kaybediyorum. Bu seyahat sekiz saat sürüyor. Saniyenin 24 milyarda birini kaybediyorum. Oldukça az. Buna kafayı takmayacağım.

Alman kadın bir kutu daha meyve suyu isteyip istemediğimi soruyor. Hayır, teşekkür ederim, diyorum ve ne aç ne de susamış olduğumu göstermek için midemi sıvazlıyorum. Meyve suyu kutusunu yere koyup etrafı karartan şu maskelerden birini takıyor. Uyumaya çalışacak.

Tuvalete gitmek için ayağa kalkıyorum. Kuyrukta bir İtalyan duruyor önümde. Onu daha önce de fark etmiştim. İki arkadaşı ile birlikte. Takım elbiseliler, sürekli bir ileri bir geri gidip duruyorlar. Bir işler çeviriyorlar. Bana bir hayırları dokunmayacağını hissediyorum.

Uçınaktan korkmuyorum. En azından işin teknik yönünden korkmuyorum. Ancak insanlar beni korkutuyor. Acayip işlere kalkışıyorlar. Bu İtalyanlar şüphe uyandırıyor mesela. Bir uçak kaçırma olayı planladıklarından endişe ediyorum. Birbirlerine gülmelerinde bir tuhaflık var. Sanki korkunç bir sırrı paylaşıyorlarmış gibi biraz. Metal detektörleri tarafından keşfedilemeyen bir tür patlayıcı madde olduğunu biliyorum. Cepleri patlayıcılarla dolu olabilir. Ve kesinlikle çok mantıksız talepleri vardır. Eğer kararlı olduklarını göstermek için bir yolcuya zarar verecek olurlarsa beni seçeceklerinden yüzde yüz eminim. Tipik bir

şey olur bu. Belki de beni Atlas Okyanusu'na atarlar. Hostesin benim için bir şarkı söylemesini istemek geldi içimden ama cesaret edemiyorum. Cin tonik istemekle yetiniyorum.

Paul şimdi de dünyanın evrendeki başka yerlere pek benzemediğini yazıyor. Pek çok diğer yer ya kasvetli bir vakum ya da gazlardan oluşan bir kapsül içinde. Isı, bazen akla ziyan düzeyde. Başka yerlerin pek çoğunda yaşayamazmışız biz.

Belki başka dönemlerin pek çoğunda da yaşayamazdık, diye yazıyor. Takibi epey zor bir düşünce zinciri bu. Anlamaya çalışıyorum. Bugüne kadar yaşamış olanların sayısının yaklaşık yüzde onuna tekabül eden sayıda canlı insan var yeryüzünde şimdi. Bunu biliyoruz. İnsanların binlerce ya da milyonlarca yıl var olmaya devam edeceklerini varsayacak olursak, şimdi yaşayan bizlerin özel oldukları anlaşılıyor çünkü bizler onlardan daha önce yaşıyoruz ve bizden sonra gelenler daha tipik olacaklar bu yüzden, göreceli olarak, o zaman yaşamak bugün yaşamaktan daha normal olacak. Gelgelelim bugün yaşayanların, yani bizlerin sıra dışı olduğunu iddia edecek gerekçemiz yok. Bizler tipik insanlarsak eğer, bu, bizden sonra daha az sayıda insanın yaşayacağı anlamına geliyor ve bu da demek oluyor ki insanoğlu varoluşunun sonuna doğru ilerliyor.

Paul heyecanlı bir düşünce deneyine girişmiş ama beni zorluyor. Benden, üzerlerinde isimler yazılı olan iki vazo hayal etmemi istiyor. İlk vazoda on kâğıt parçası, ikinci vazoda bin kâğıt parçası var. Benim adım sadece ve sadece bir kâğıtta yazılı. Adımın yazılı olduğu kâğıdın nerede olabileceğini düşünüyorum acaba? Bunu bilmek tabii ki imkânsız. Kişi sadece tahmin edebilir, ancak olasılık hesaplarına kalırsa, adımın, içinde bin kâğıt parçası olan vazoda olma ihtimali elli kat daha fazla diye yazıyor Paul.

Sonra kâğıt parçaları vazodan çıkarılıyor. On kâğıt parçalı vazodan çıkan üçüncü kâğıtta benim adım yazılı. Adımın bu kadar erken çekilmesi olasılığı, içinde bin kâğıt parçası bulunan vazo yerine içinde on kâğıt parçası bulunan vazoda daha fazla.

Bunu yaşamış ve yaşayacak olan tüm insanlara uyguladığımızda, Paul'a bakılırsa, toplam sayının kısıtlı olması ve sona yaklaşma olasılığı üçte iki. Paul bunun spekülasyon olduğunu itiraf ediyor ama ben yine de tahta çakmak için dayanılmaz bir istek duyuyorum. Çakma tahtam başımın üstündeki bölmede duruyor. Çok yakınımda ama tüm yolcular uyuyor. Cesaret edemiyorum. İtalyanlar da uyuyor. Ya da uyur gibi yapıyorlar.

Şimdi durum daha da kötüleşiyor. Paul biyolojik tartışmalara giriyor. Tahammül sınırlarını zorluyor. İnsanların var olmalarının nedeni, tarih boyunca yaşanmış umulmadık tesadüflerdir, diyor. Bu umulmadık olayların sayısı arttıkça sona daha da yaklaşıyoruz. Bu sayı yalnızca bir ya da iki olursa insanların toplam varoluş zamanı güneşin yaşam süresine oldukça yaklaşık bir şekilde tekabül edecek. Ancak sayı artarsa, ki çoğu biyolog da böyle düşünüyor, bizim yeryüzündeki yaşam süremiz çok daha kısa olacak.

Ne kadar daha var olabileceğimizi kestirebilmek için olasılık hesaplarına dayanan bir formül çıkarabiliriz. Eğer, günümüz Homo Sapiens'lerinin gelişiminde n sayısı kadar umulmadık basamak varsa ve güneşin toplam yaşam süresi sekiz milyar yıl ise, formül n+1 bölü sekiz milyar şeklinde olacaktır. Eğer n bir milyon ise, sekiz bin yıl içerisinde şu ya da bu şekilde yeryüzünden silinmeyi bekleyebiliriz.

Umarım abim beni karşılamak için havaalanına gelir. Yalnız kalmak istemiyorum.

Şehir

Galiba burada her şey Empire State Binası. Bütün gün bunu düşündüm. Ancak abim, daha bir şey görmedik, diyor. İşte şimdi yine bunu düşünüyorum.

Burası New York. Bunalmama izin var. Biraz garip burada olmak. Kendimi bildim bileli bu şehir hakkında ya bir şeyler duydum ya da bu şehri filmlerde gördüm. Şimdi burasının var olduğundan ilk kez eminim. Herkes buraya gelmiş. Norveçliler buraya gelmiş. Fakir olanları, hayalleri ile birlikte. İnsan burada başarılı olabilir. Kim olursa olsun başarılı olabilir. Şimdi bile. Belki ben de burada başarılı olabilirim. Para kazanabilirim.

Amerikalılar şu basit teoriye göre yaşıyorlarmış gibi görünüyor: İki birden, üç de ikiden daha iyidir, vs. Mesela, iki yüz dolarının olması yüz dolarının olmasından daha iyidir diye düşünüyorlar. Çok şeker bir teori.

Sanırım şimdi yine Empire State Binası'nı görüyorum. Abim başını sallıyor. Sokaklarda gezindikçe bir sürü izlenim ediniyorum. Bir gün içerisinde ne kadar izlenimle başa çıkabilirim ki?

Beş duyunun uyaranları sırada bekliyor. Bunlardan bazıları almış başını gidiyor tabii. Beynin gözlere yetişmesine imkân yok. Kulaklara ya da buruna da. Ancak bazı izlenimlerin diğer-

lerinden daha değerli olduğu kanısındayım. Bu kanıya nasıl kapıldığıma dair hiçbir fikrim yok. Ama oluyor işte.

En dikkate değer şeyleri not etmeye karar verdim. Elemelerden geriye kalanları. Gece olup uyuyacağım vakit hatırladıklarımı.

Orta halli olanlardan çok, çok büyük ve çok küçük şeylerle ilgiliyim sanırım. New York'ta geçirdiğim birkaç saatten sonra bu daha da belirginleşti. Burada pek çok şey çok büyük. Evler örneğin. Gökdelenler. Her yerdeler. Ve büyükler. Bu işin biraz prestij meselesi olduğundan şüphe ediyorum. İlkin bir adam oldukça büyük bir bina inşa etmiş, sonra onun bir ahbabı daha yükseğini inşa etmiş. Ve sonra herkes, hadi kahrolası binalar yapalım ve de hepsi yüksek olsun, demiş. İçinde ne olduğunu boş ver, yüksek olsun yeter. Çok yüksek yapalım. İkinin birden iyi olduğunu öne süren teorinin, ayrıca, büyüğün küçükten, yükseğin alçaktan iyi olduğunu söylediğine inanmak için yeterince neden var. Birçok yönden cazip bir düşünce.

Binalardan neredeyse hiçbiri, içinde ne olduğuna dair herhangi bir sır vermiyor. Herhangi bir şey olabilir. Öyledir de kesinlikle. Gün içerisinde, bazen, binaların herhangi bir şey için kullanılmadığı hissine kapıldığım oldu. Orada öyle duruyorlar işte.

Abim, bir gezi rehberinden şehrin bu bölgesinde bir milyon ofis bulunduğunu okuyor. Benim herhangi bir şey için kullanılmadığını sandığım binaların içinde ofisler bulunduğunu söylüyor. Bundan emin olamazsın, diyorum.

Arabalar çok büyük. Kamyonlar devasa. Sanki birilerini öldürsünler diye tasarlanmış gibi duruyorlar.

İnsanların çoğu da iri. Şişko. Spor ayakkabıları bir yana doğru basık ve ağır yük taşımaktan aşınmış.

Şu ana kadar büyük, uzun ve yüksek olduklarını düşündüklerim:

- Evler
- Arabalar
- Kamyonlar
- Şişman insanlar
- Pizza dilimleri
- Sokaklar
- Balıkçı dükkânlarının önündeki balıklar
- Avokadolar
- Işıklı reklam panoları
- Park
- Bazı köpekler
- Abimin kafede kahvesini içtiği fincanlar
- Dükkânların bazıları
- Posta kutuları

Küçük olduğunu düşündüğüm şeyler:

- Park yerleri
- Bazı köpekler
- Bazı muzlar
- Çikolatalar
- Dondurma aldığımda verilen plastik kaşık

Yorgunum ama uyumak istemiyorum. Altı saatimi abimle sokaklarda dolaşarak geçirdim. Çok yoğundu. Aşırı yorgunum ve aynı zamanda sürekli bir şeyler oluyor. Ateşlenmek gibi adeta. Sesler uğultuya dönüşüyor.

Abimle zorlu bir tartışmaya tutuştuk. İlkin her şey iyi gidiyordu. Beni havaalanında karşıladı, birbirimize sarıldık. Bavu-

lumu dairesine bırakıp biraz sohbet ettik. Abim nasıl olduğumu merak ediyordu. Ona düşündüklerimi, kaygılarımı ve küçük meşgalelerimi anlattım. Sadece Lise'ye dair anlattıklarımdan hoşnut oldu.

Geri kalanının zırvalık olduğu kanısındaydı. Zaman dilimleri veya saniyeden daha küçük ya da ışık yılından daha büyük zaman aralıkları hakkında tek bir laf bile duymak istemediğini söyledi. Uzay hakkında da. Ne istersem düşünebilirmişim ama bunları kendime saklayacakmışım. Çok sert çıktığını düşünüyorum. Benim böyle şeylere kafayı taktığımdan şüpheleniyormuş. Beni New York'a davet etmesinin amacı, düşüncelerimi başka yönlere kaydırmakmış.

Birlikte eğleneceğiz, diyor.

İyi niyetli olduğundan hiç kuşkum yok ama fazla ileri gittiğini düşünüyorum. Örneğin çakma tahtam hakkında bir şey duymak istemiyormuş. Hiçbir şekilde. Beni onunla yakalarsa kırarmış tahtayı. Çakma işini gizli gizli yapmam gerekecek. Çok aşağılayıcı. Her şeye rağmen yetişkinim ben. Yetişkinler gizli saklı tahta çakmak zorunda olmamalı. Sorunlarımla olgun bir şekilde baş etmek istiyorum ancak abim engel oluyor.

Sanırım onun da zamanla ilgili sorunları var, ancak henüz farkında değil. Bir gün duvara toslayan o olacak. O zaman istediği kadar tahta çakmasına izin vereceğim. Bana izin vermediği için vicdan azabı içinde kıvranacak.

Şimdi Empire State Binası'nı bir kez daha gördüm sanırım.

Köpek

Kapıcısı ve asansör görevlisi olan bir binada oturuyoruz. Daire güzel. Fakat içinde bir köpek var. Dairenin içinde bir köpek var. David adında biri gelip alacakmış köpeği. Dün gelmesi gerekiyormuş. Köpekler hakkında hiçbir şey bilmiyorum. Abim köpekten korkuyor üstelik. Köpeğin dairede olmasından dolayı ikimiz de tedirginiz. Kara bir köpek bu. Ona yiyecek ve su verdim ama ne kadar sık yemesi gerektiğini bilmiyorum. Birilerinin yakında onu gezdirmesi gerekecek. Dünden beri sokağa çıkmamış, dairenin sahipleri caz ya da öyle bir şey dinlemek için New Orleans'a gittiklerinden beri yani. Köpeğin dışarı çıkmak istediği belli. Sokak kapısının önünde duruyor. Abim köpeği gezdirmeye çıkınam gerektiğini söylüyor. O, köpekten korkuyor. Adını bile bilmiyorum köpeğin.

Kara köpeğe tasmasını takıp gezdirmeye çıkarıyorum. Aşağıya inerken asansör görevlisine köpekler hakkında bir şeyler bilip bilmediğini soruyorum. Adam başını sallıyor ve herhalde pek fazla bir şey de yok bilinecek, diyor. Köpek nereye gidileceğini biliyordur muhtemelen.

Şimdi New York sokaklarında köpekle dolaşıyorum. Köpek beni birkaç blok güneye, bir parka doğru götürüyor. Her şeyi

koklamak istiyor ve biraz oraya, biraz buraya işiyor. Ne bulursa üstüne pisliyor.

Şu köpeklerde ne olduğunu bir türlü anlamamışımdır. Çok akıllı oldukları söyleniyor. İçgüdüleri olduğunu, olacaklar hakkında insanları uyardıklarını söylüyorlar. Çığ ve kazaları önceden haber veriyorlarmış. Belki de doğrudur bunlar. Şu ana kadar beni hiçbir şey hakkında uyarmış değil bu. Parkta kafayı yiyor. Başka köpeklere rastlıyor ve bir aşağı bir yukarı zıplamaya başlıyor. Çok mantıksız davranıyor.

Diğer köpek sahiplerinden uzak tutuyorum kendimi. Köpeğin benden ne beklediğini bilmiyorum. Herkes bana bakıyor sanıyorum. Bir kadın yanıma geliyor. Onun da köpeği var. Onun ve benim köpeğimin çok iyi arkadaş olduğunu söylüyor. Ben başka bir ülkeden geliyorum ve bir köpekle ilk kez gezintiye çıktım, diyorum. Köpeğin adını bile bilmediğimi anlatıyorum.

Kadın köpeğin adının Obi olduğunu ve ona karşı kararlı davranınam gerektiğini söylüyor.

Easy,[16] *Obi,* diyorum.

Ne sıklıkla yemek yemesi ve su içmesi gerektiğini soruyorum, kaka yapmaya başlarsa ne yapmam gerektiğini. Kadın bana bir torba veriyor. Sana talimat vermediler mi, diye soruyor, ben de David adında birinin gelip köpeği alacağını söylüyorum. Birazdan burada olacakmış.

Obi ile İngilizce konuşuyorum.

Come on, diyorum. *Good dog.*[17]

Obi şimdi oturmuş kaka yapıyor. Çimenlerin üstüne. İğrenç bir şey bu. Eğilip kakayı torbayla alırken koşucular ve çocuklar

16 İngilizcede "yavaş." (ç.n.)

17 İngilizcede "Hadi, cici köpek." (ç.n.)

bana bakıyor. Şimdi elimde köpek kakası olan torbayla ayakta dikiliyorum. Aşırı saçma.

Bambaşka bir hayat bu. Herkes benim New Yorklu bir köpek sahibi olduğumu sandı muhtemelen. Burada yaşadığımı, bir dairem ve köpeğim olduğunu sandılar. Her gün böyle kakalar temizlediğimi filan. İnsanı şaşırtan bir düşünce.

Eğer ben New Yorklu bir köpek sahibi değilsem, bu, diğer insanların da göründüklerinden farklı olabilecekleri anlamına geliyor. Yani bu, herhangi bir şeyi bilmenin mümkün olmadığı anlamına geliyor.

Tüm bu insanlar. Her yerdeler. Caddelerde, parklarda, dükkânlarda, gökdelenlerde. İşleri güçleri yok mu? Onlara bakıp neyle uğraştıklarını anlamak mümkün değil.

İşlerin yürümesini sağlamaya çalıştıklarını varsayıyorum. Tastamam bizim Norveç'te yaptığımız gibi, diğer bütün yerlerde olduğu gibi. Bir şeylerin işlemesi için uğraşıyorlar. Onları bir yerden bir yere giderken, bütünlüklerinden koparılmış olarak görüyorum. Başka yerlere, oradaki şeyleri işletmeye gidiyorlar. Her yerde ve pek çok düzeyde bir şeyler işlemek zorunda. Kişisel düzeyde, aile, iş, dostluk, yerel toplum düzeyinde ve tabii ki küresel düzeyde.

Yoluna konulması gerekenler öyle az buz değil.

Manhattan'ın doğusunda bir kavşakta köpekle beraber durmuş beklerken işler benim için de yoluna girecek mi acaba, diye düşünüyorum. Bunu becerebilecek miyim?

Diğer insanlardan farklı olduğumu sanmıyorum. Benim de hayallerim aynı onların hayalleriyle. Bir ailem olsun istiyorum. Bir evim olsun istiyorum. Araba... Neden istemeyeyim ki? Herkes bir arabası olmasını ister. Bunlara sahip olduğumda da işlerin yolunda gitmesini istiyorum.

Tüm bu insanları sevmeye başladığımı hissediyorum. Onları anlıyorum. Tabii ki yolda yürümeleri gerekiyor, başka yerlere gitmeleri gerek. Her yerde aynı şeyler geçerli. Bu işte hepimiz beraberiz diye düşünüyorum. Dayanın. Her şey iyi olacak.

Hopi

Empire State Binası'na çıkma konusunda abimin başının etini yiyorum. Hava güneşli ve açık olduğunda yaparız, diyor. Yürüyoruz, yürüyoruz. Evlere, insanlara, arabalara bakıyoruz. Dükkânlara. Yiyoruz, içiyoruz. Bir hevenk küçük muz aldım. Kilometrelerce yürüdük. Yeni bir çift ayakkabı aldım çünkü eskileri ayağımı vurdu. Çok canım yandı. Bir çift Nike aldım. Yürüyüş ayakkabısı. Abim parasını kredi kartı ile ödedi.

Ben her zaman Nike alırım. Ve Levi's. Sanırım en iyileri bunlar. Gerçekten öyle düşünüyorum. Başka markaları almayı aklımdan bile geçirmiyorum. Birileri işini gerçekten iyi yapmış olmalı.

Abim sanatla ilgileniyor. Bunu bilmiyordum. Onun hakkında bilmediğim bir sürü şey var. Yine de onunla takılmak hiç fena değil. Ara sıra biraz katı davransa bile öyle. Soho civarında dolaşıyoruz. Galerileri geziyoruz. Benim çok ilgimi çeken bir proje için yapılmış planlar görüyorum.

Birileri, Kaliforniya'daki San Andreas fayı üzerine inşa etmek üzere dev bir beton yapı tasarlıyormuş. Bu bir heykel. Sekiz metre uzunluğunda ve altmış metre genişliğinde olacakmış. Ve yedi metre yüksekliğinde. Bu heykel, şu ana kadar üretilmiş en dayanıklı yapı malzemesi olan bir beton türevinden inşa edile-

cekmiş. Kütle 65.000 ton çekecekmiş. Kütlenin üzerinde duracağı zemin hareket edecekmiş. Oldukça hızlı. Beton kütle ikiye parçalanacak ve bu iki parça yılda 6-9 santimetre hızla birbirinden ayrılacakmış. 43 milyon yıl içerisinde, kütlenin sol parçası bugün Alaska'nın olduğu yere gelecekmiş. Bir amacı olan bir sanat eseri bu. Tüm projeler böyle olmalı.

Galerinin birinde Einstein hakkında bir dosya buluyorum. Bir sanat öğrencisi tarafından hazırlanmış. Einstein hakkında pek çok şey okumuş, onun hakkında bir sürü bilgiye ulaşmış ve bunların hepsini, Einstein'ın Kâğıtları adlı bir dosyada toplamış. Bu dosyayı satın almak istiyorum. Fiyatı 20 dolar. Abim tabii ki bunun saçmalık olduğunu düşünüyor. Beni vazgeçirmeye çalışıyor. Ama Einstein benim dostum. Dosyayı satın alıyorum. Abim başını sallıyor.

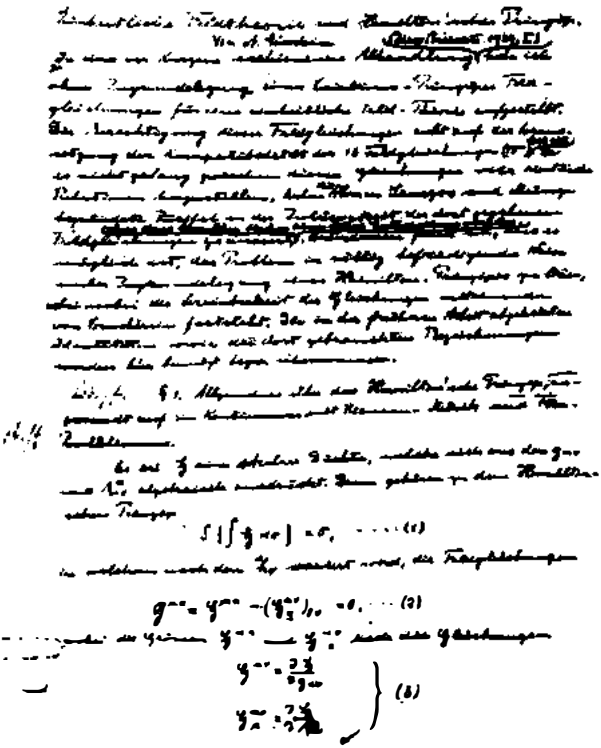
Abim durmuş, Empire State Binası'na işaret ediyor şimdi. Görüyorum. Gökyüzüne uzanıyor. En tepedeki katlar mavi bir ışıkla aydınlatılmış. Oraya gitmek istiyorum. Şimdi. Ama abimin başka planları varmış. Geç oldu. Eve gidip televizyon seyredelim, diyor.

Biralarımızı içiyoruz, o sırada ister küçük ister büyük olsun bir kaza atlattığımda ona telefon etmemi isteyen bir kadın, televizyonda konuşuyor. Kazadan sorumlu olanlardan ya da kazanın gerçekleştiği mülkün sahiplerinden para almak için dava açılmasına yardımcı olacakmış. Bu işi çok basitmiş gibi anlatıyor.

Yatakta Einstein'ın Kâğıtları'nı okuyorum. A4 boyutunda yirmi sayfa sadece. Birkaç resim, orada burada birkaç yazı. Dosyayı hazırlayan Claire, Einstein'ın insanları çok seven müşfik bir adam olduğunu ve bilimin insanların hayrına çalışması gerektiğini söylüyor. Einstein'ın hayatta iki amacı varmış. İlki, sade bir yaşam sürmekmiş. İkincisi, doğadaki her şeyin birbirine bağlı

olduğunu ifade edebilen ve son kertede herkese barış ve adalet getirecek bir teori formüle etmekmiş.

Kâğıtlardan biri, Einstein'ın teorisini üzerine yazdığı sayfalarından birinin kopyası. Kâğıdın içine düşüyorum. Birkaç sözcük ve birkaç rakam. Belki de zamanın var olmadığı burada yazılıdır. Kâğıt şuna benziyor:

Albert Einstein'ın 6 ¼ sayfalık manüskripti:
Einheitliche Fieldtheorie und Hamilton'sches Prinzip, 1929

SWANN GALLERIES

Einstein dosyamdan, Claire Dvankel

Dosyadaki en iyi şey, Einstein'ın bir grup Kızılderili ile birlikte çektirdiği fotoğraf. Einstein gülümsüyor, başında tüyler var. Burada Einstein'ın, bir zamanlar, Hopi Kızılderililerinin izafiyet teorisini anlamaya en müsait kişiler olduğunu söylediği yazıyor. Onların dillerinde zamanın geçmiş ve gelecek ile ilgili kavramlarını karşılayan sözcükler bulunmuyor. Onlar zamanı doğrusal olarak değil, ancak geçmiş, şimdi ve geleceğin yan yana var olduğu dairesel bir uzam olarak deneyimliyor. Eve döndüğümde Oslo'da bir Hopi topluluğu olup olmadığını ve Hopi olmadığım halde onlarla takılıp takılamayacağımı araştıracağım.

Bu şehirdeki ilk günlerimden en çok hatırladıklarımı uyumadan önce not ediyorum:

- Taksiden inen şık giyimli kadının bagajını taşımak için binadan koşarak çıkan üniformalı adam
- Bir parkta, çimlerin üzerinde voleybol oynayan dört Asyalı genç
- Metro istasyonunda klasik gitar çalan bir adam
- Su boruları patladığından çevresi kordonlarla kapatılmış geniş bir bölge
- Babası onun ilgisini bir dala çekmeye çalışırken parkta koşan bir çocuk
- Şişirilmiş yastıklarla dolu bir vitrin
- Bol tereyağında hamburger pişiren ve Rusça konuşan iri bir adam
- Büyük bir bira şişesi
- Önce neredeyse bir kadınla çarpışan, sonra yine neredeyse bir arabayla çarpışan patenli bir adam
- Kırmızı koşu ayakkabıları olan Walkman'li ortodoks Yahudi

- Yeni bir tür ciklet dağıtan ve sadece bugün için cikletin bedava olduğunu söyleyen bir genç kız
- Kucağında, HIV-pozitif olduğunu ve hiç parası olmadığını yazan karton parçasıyla oturan bir adam
- Dükkâna girip tezgâhın ardındaki adamın hatırını soran genç kız
- Kafede arkadaşına bir adamla sabahın dördüne kadar sohbet ettiğini ve bu ilişkiye inandığını anlatan güneş gözlüklü kadın
- Biz yemek yerken sokakta dikilip golf sopasını sallayan restoran sahibi
- Kimsenin içini göremeyeceği kadar mat ve siyah camları olan çok uzun bir araba
- İlk sayfasındaki genç kızın tek eliyle göğüs uçlarını tuttuğu Çince porno dergisi.

1-800-PARKLAR

Uyandığımda gördüm ki Obi mutfak tezgâhında duran küçük muzlarımın hepsini yere indirmiş. Her yer muz. Başımı sağa sola sallayıp *Obi*, *Obi* diyorum. David hâlâ gelmedi. İki gün önce gelmesi gerekiyordu.

Birinin Obi'yi gezmeye çıkarması gerek. Obi'yi gezmeye götürmeliyim. Yeni aldığım Nike'leri ayağıma geçiriyorum. Obi ve ben dışarı çıkıyoruz. Yağmur yağıyor.

Parkın girişindeki tabelada, parkla ile ilgili sorunları iletmek için bir telefon numarası yazılı. Obi de bu türden bir sorun aslında. Telefon numarasını not ediyorum. 1-800-PARKLAR. David bugün gelip Obi'yi almazsa bu numarayı arayacağım.

Bir adam uzaktan bağırarak Obi'nin dişi mi erkek mi olduğunu soruyor. Onun köpeğinin dişi olduğu ve kızışma dönemine girdiği belli. Ayrıca tasmasız koşup duruyor. Bilmediğimi söylüyorum. Adam bana bakıp başını sallıyor. Tuhaf biri olduğumu düşünüyordur.

Şimdi, köpeği olan bir başkasıyla karşılaşıyorum. Obi'yi tanıdığını söylüyor. Obi'nin metabolizmasının hızlı olduğunu, benim Obi'yi onun kendi köpeğini beslediğinden daha sık beslemem gerektiğini anlatıyor. Anlamsız bir bilgi bu, kendi köpeğini

ne sıklıkta beslediğini söylemiyor çünkü. Ancak Obi'nin erkek olduğunu söylüyor.

Yanıma yalnızca bir tane torba almıştım, bu yüzden Obi ikinci kez oturup da kakasını yaptığında çok utandım. Kaldırıma yaptı. İşi bittiğinde karşıya geçip hiçbir şey olmamış gibi davrandık.

Shame on you,[18] diyorum Obi'ye. *Bad dog.*[19]

New York'ta sokakta köpekle dolaşmak çok saçma bir iş. Bana perspektif kazandırıyor gerçi. Hem de sürüyle. Evden çok uzaktayım. Büyük bir şehir burası. Bir sürü insan. Ve ben yalnızca bir kişiyim. Herhangi bir zamanda tek emin olabileceğim şey benim aklımdan neler geçtiği. Başkalarının ne düşündüğü hakkında hiçbir fikrim olamaz. Onlar uzayın çok büyük ve tehlikeli olduğunu düşünüyorlar mı? Ben düşünüyorum. Ara sıra, küçük oldukları zamanlar akıllarına geliyor mu? Benim geliyor. Neye inanıyorlar? Ben kimsenin yalnız kalmaması gerektiğine inanıyorum. İnsan birileriyle birlikte olmalı. Dostlarla. Sevdiğiyle. Âşık olmanın önemli olduğunu düşünüyorum. Bunun en önemli şey olduğunu düşünüyorum.

Abim kahvaltıyı hazırlarken ben de Lise'ye bir kart yazıyorum. Yazdıklarım şunlar:

Merhaba Lise,

New York çok büyük. Uzayla ilgili de benzer bir duyguya kapıldığım oluyor. Sanki ben, sorumluluktan muafmışım gibi. İyi vakit geçirmekten başka yapabileceğim bir şey yokmuş gibi. Obi adında bir köpeği gezdiriyorum. Kapıcılı bir binada oturuyoruz. Kapıcının üniforması var ve bize how are you today, mister,[20] *diyor, biz de, iyiyiz, diyoruz. Abim zaman ve*

18 Çok ayıp. (ç.n.)

19 Yaramaz köpek. (ç.n.)

20 Bugün nasılsınız bayım? (ç.n.)

uzay hakkında konuşmamı istemiyor. Seni son gördüğümden bu yana tahta da çakmadım. Sevmenin önemli şey olduğuna inanıyorum.

Kartı postaya atıp geri döndüğümde Obi gitmiş. David gelip almış onu. 1-800'lü numarayı aramama gerek kalmadı.

David ne dedi, diye soruyorum, ancak abim onun pek bir şey söylemediğini söylüyor. İki gün geç geldiği için özür dilemiş ve küçük muzlar gerçek mi diye sormuş. Amerika'da insanlar yerde duran meyvelerin gerçek mi yoksa plastik mi olduğunu bilemiyor.

Yemek yerken abim benim neye inandığımı soruyor.

Ne hakkında, diye soruyorum.

Her şey, diyor.

Şu sıralar hissettiğim perspektif duygusundan bahsediyorum ona ve New York'un biraz uzaya benzediğini, bir de en önemli şeyin sevmek olduğunu düşündüğümü söylüyorum.

Abim başıyla onaylıyor. Daha az düşünmeyi aklımdan geçirip geçirmediğimi soruyor. Bunu her gün aklımdan geçirdiğimi ama o kadar kolay olmadığını söylüyorum. Abim sadece yaşamayı sağlayacak şeyleri yapmaya daha fazla vakit ayırmam gerektiğini söylüyor.

Örneğin ne, diye soruyorum.

Oyun, diyor. Ve bugün onun karar vermesine izin verecekmişim.

Neye karar vereceğini soruyorum.

Az düşünüp çok güleceğimize karar veriyor.

Bana uyar diyorum.

Kütüphane

New York Halk Kütüphanesi'nde oturuyoruz. Abim orada karar kıldı. Burası güzel bir kütüphane. Büyük. Bir sürü insan var. Ve dışarıya çıkanların kitapları çalıp çalmadıklarını kontrol eden görevliler. Dergi karıştırıyorum. TIME'ın bir sayısında, evrende bir yerde bulunan bir gaz bulutunun resmini görüyorum. Resimler uydudan çekilmiş, yazıda gaz bulutunun trilyonlarca kilometre yüksekliği olduğu belirtiliyor. Öyle olmalı.

Abim odanın öbür ucundaki bir bilgisayarın başında oturuyor. Kendi kendine güldüğünü görebiliyorum. Bana el sallıyor. Tam karşısında bir evsiz, oturmuş bir şeyler okuyor. Torbalarının hepsi yerde duruyor. En az on beş torba eşyası var. Giysileri yırtık pırtık. Ama *Ekonomi Bilimi* başlıklı bir kitap okuyor.

Oslo'daki otelde karşılaştığım kadın, dünyanın benim sandığımdan daha karmaşık olduğunu söylerken haklıydı.

Ancak abim o kadar da karmaşık biri değil. Orada oturmuş, isimleri Norveççedeki ayıp sözcüklerle aynı olan yazarları arıyor. Şimdi ben de çok ayıp bir sözcük yazıyorum. Abim gülüp duruyor. Ben bunu biraz ayıp buluyorum. Ancak cevaplar geldiğinde ben de gülüyorum. Çok çocukça ama bir o kadar da keyifli. Kendimi kaptırıyorum. Ve gülerken bir yandan da etrafa bakıp kimsenin ne halt karıştırdığımızı anlamadığını umuyorum.

Orada epey kalıyoruz. Belki bir saat. Harika bir deneyim bu. Uzun zamandır bu kadar çok gülmemiştim. İşin en eğlenceli yanı, yazarların adı ile yazdıklarının ciddiyeti arasındaki fark. Ancak bazen sadece sözcüklerin ekranda görülmesi bile bana yetiyor. Sanki birilerini kandırıyormuşum duygusuna kapılıyorum. Abim ve ben sözcükleri bulma konusunda yarış ediyoruz. Bazıları gerçekten çok çirkin.

Bulduklarımızdan bazıları şunlar:

Aradığınız YAZAR: **fitte***

10 YAZARA ait 28 SONUÇ bulundu

1. Fitte Albert
2. Fitte Ernesto (14 sonuç)
3. Fitter Alastair (2 sonuç)
4. Fitter Chris
5. Fitter E. Ingles Joseph
6. Fitter Jorn Carsten (2 sonuç)
7. Fitter Richard Sidney Richmond (3 sonuç)
8. Fitterer Mario
9. Fitterling Thomas
10. Fitterman Robert (2 sonuç)

(GENİŞ GÖRSEL) - (BAŞA DÖN) - (YENİ ARAMA) - (DARALT/SIRALA)

* (No.) amcık

(SONRAKİ KAYIT) - (ÖNCEKİ KAYIT) - (TARAMAYA DÖN) - (YENİ ARAMA) - (BAŞA DÖN)

Aradığınız ANAHTAR SÖZCÜK: **fitte**

Kayıt 6/9

Arama #	HKE 73-2509
Yazar	Fitte, Ernesto J.
Başlık	**Martín García; historia de una isla argentina [por] Ernesto J. Fitte.**
Yayıncı	Buenos Aires, Emecé Editores [1971]
Açıklama	207 s. harita. 21 cm.
Not	"Adhesión a las Ilas. Jornadas de Historia del Litoral Fluvial Argentino." Bibliyografik referanslar içerir.
Konu	Martín García (Island) - Tarih

(SONRAKİ KAYIT) - (ÖNCEKİ KAYIT) - (TARAMAYA DÖN) - (YENİ ARAMA) - (BAŞA DÖN)

(SONRAKİ KAYIT) - (ÖNCEKİ KAYIT) - (TARAMAYA DÖN) - (YENİ ARAMA) - (BAŞA DÖN)

Aradığınız YAZAR: **fitte**

Arama #	JFE 80-1470
Yazar	Fitte, Albert
Başlık	**Spectroscopie d'une propaganda révolutionnaire : "El Moudjahid" des temps de guerre; juin 1956 - mars 1962 / Albert Fitte.**
Yayıncı	Montpellier : Université Paul Valéry, [Centre d'histoire militaire de Montpellier, 1973
Açıklama	iv, 160, iv, 150 s.; 25 cm
Seri	*Études militaires, 1*
Not	"Répertoire pour la consultation des trois volumes de la reédition d'el Moudjahid": s. 1-150 (4. grup). Bibliyografik referanslar içerir.
Konu	el-Moudjahid. Cezayir - Tarih - 1945-1962.

(SONRAKİ KAYIT) - (ÖNCEKİ KAYIT) - (TARAMAYA DÖN) - (YENİ ARAMA) - (BAŞA DÖN)

Aradığınız YAZAR: **kuk***

163 YAZARA ait 298 SONUÇ bulundu

1. Kuk D Ben Nahum Ha Kohen
2. Kuk G I
3. Kuk Leszek
4. Kuk Shalom Natan Raanan 1900 1972
5. Kuk Yehudit
6. Kukacarma Va
7. Kukacka Helmut
8. Kukacka L E
9. Kukacka Lawrence E
10. Kukacka Miroslav

(SONRAKİ SAYFA) - (GENİŞ GÖRSEL) - (BAŞA DÖN) - (YENİ ARAMA) - (DARALT/SIRALA)

* (No.) çük

(SONRAKİ KAYIT) - (ÖNCEKİ KAYIT) - (ARAMAYA DÖN) - (YENİ ARAMA) - (BAŞA DÖN)

Aradığınız YAZAR: **kuk**

Arama #	*PBP 82-2639
Yazar	Kuk, Yehudit.
Başlık	**MH'SBT YHWDYT : KTBY/M / YHWDYT QWQ ; [HTWYN WHBYA LDPWS 'SMWAL MRW/M].**
Yayıncı	YRW'SLY/M : [y.n.], 738 [1978]
Açıklama	197 s. ; 25 cm.
Konu	İncil. O. T. Yaradılış - Düşünceler. Musevilik.
Ek İsim	Maron, Shemuel
Bağışlayan	Mahashevet Yehudit

(SONRAKİ KAYIT) - (ÖNCEKİ KAYIT) - (ARAMAYA DÖN) - (YENİ ARAMA)

Aradığınız YAZAR: **pikk***

3 YAZARA ait 3 SONUÇ bulundu

1. Pikkert P
2. Pikkusaari Jussi 1939
3. Pikkuvirta V G

(GENİŞ GÖRSEL) - (BAŞA DÖN) - (YENİ ARAMA) - (DARALT/SIRALA)

* (No.) kamış

Aradığınız ANAHTAR SÖZCÜK: **suging***

İki sonuç bulundu:

SUGII adında iki başlık var.

SUGII adına iki kayıt var.

- Kindai Nihon shakai to Kirisutokyo / Sugii Mutsuro Sensei Ta(1989)
- Kindai Nihon shakai to Kirisutokyo / Sugii Mutsuro Sensei Ta(1989)

(GENİŞ GÖRSEL) - (TARAMAYA DÖN) - (BAŞA DÖN) - (YENİ ARAMA) - (DARALT/SIRALA)

* (No.) emme

(SONRAKİ KAYIT) - (TARAMAYA DÖN) - (YENİ ARAMA) - (BAŞA DÖN)

Aradığınız YAZAR: **suge***

Kayıt 1/3

Arama #	MQN 80-1764 JFD 80-10174 - Ek kopya.
Yazar	Suger, Abbot of Saint Denis, 1081-1151.
Başlık	**Abbot Suger'ın St.-Denis Abbey Kilisesi ve sanat hazinelerine dair kitabı / Erwin Panofsky'nin çevirisi, düzeltileri ve açıklamaları ile. İkinci baskı. / Gerda Panofsky-Soergel.**
Yayıncı	Princeton, NJ : Princeton University Press, c1979
Açıklama	xix, 285 [28] s. : resimli. ; 25 cm.
Not	Latince ve İngilizce Bibliyografi: s. 262-275. Dizin var.
Konu	Mimari --1800'e kadar ilk çalışmalar. Sanat --1800'e kadar ilk çalışmalar. Saint-Denis, Fransa (Benedictine Abbey).
Ek İsim	Panofsky, Erwin, 1892-1968. Panofsky-Soergel, Gerda, 1929-

(SONRAKİ KAYIT) - (TARAMAYA DÖN) - (YENİ ARAMA) - (BAŞA DÖN)

* (No.) emmek

Aradığınız YAZAR: **basj***
Sonuç bulunamadı, en yakın sonuçlar:

- Basiron Philippe 15. Yüzyıl
- Basisgruppe Vwl Koln
- Basisgruppe Wik
- Basista Jakub
- Basit Abdul 1942-
- Basiuk V M
- Basiuk Victor 1932-

Aradığınız yazar *Basj* burada olabilir

- Bask Katia
- Baskakov A N Aleksandr Nikolaevich (5 sonuç)
- Baskakov Albert Pavlovich
- Baskakov Aleksandr Nikolaevich
- Baskakov Eduard Gennadevich

(SONRAKİ SAYFA) - (ÖNCEKİ SAYFA) - (GENİŞ GÖRSEL) - (BAŞA DÖN) - (YENİ ARAMA)

---

* (No.) bok

(SONRAKİ KAYIT) - (TARAMAYA DÖN) - (YENİ ARAMA) - (BAŞA DÖN)

Aradığınız ANAHTAR SÖZCÜK: **pule***

Kayıt 1/2

Arama # *KF(T) 1862 91-249

Yazar İngiltere Kilisesi

Başlık **Toplu dua kitabı. Havai dilinde**
Ka Buke o ka pule ana a me ka hooko ana i na kauoha hemolele : e like me ka mea i kauohaia no ka haipule ana ma ka pae aina Hawaii : ua huiia hoi me na Halelu a Davida, i hookaawaleia i mea e himeni ai a heluhelu ai paha ilolo o na halepule.

Yayıncı [Honolulu? : y.n.] (Honolulu : Polynesian Book and Job Print.), 1862

Açıklama 397 s. ; 19 cm.

Yerel Not Jenerik: "Havai dua kitabı, Emma R'den sevgilerle, IV. Hawaii Kamehameha kralı tarafından Lady Franklin için çevrilmiştir."

Not "He olelo hoakaka" (s. 391-397) Honolulu, Haziran, 1863.

(SONRAKİ KAYIT) - (TARAMAYA DÖN) - (YENİ ARAMA) - (BAŞA DÖN)

* (No.) düzmek

Aradığınız YAZAR: **rumpehull***
Sonuç bulunamadı, en yakın sonuçlar:

- Rump Erling
- Rump Gerhard Charles (3 sonuç)
- Rump Hans Hermann (2 sonuç)
- Rump Hans Uwe 1945
- Rump Kabita
- Rump Kay 1937
- Rump Reinhold 1938

Aradığınız yazar *Rumpehull* burada olabilir:

- Rumpel Franz
- Rumpel Heinrich 1912
- Rumpel Johannes
- Rumpel Roland
- Rumpeters A (2 sonuç)

(SONRAKİ SAYFA) - (ÖNCEKİ SAYFA) - (GENİŞ GÖRSEL) - (BAŞA DÖN) - (YENİ ARAMA)

* (No.) göt deliği

Aradığınız YAZAR: **runke***
11 YAZARA ait 19 SONUÇ BULUNDU

1. Runke James F (6 sonuç)
2. Runkel David R
3. Runkel Gunter 1946
4. Runkel Hue Williams Ltd (3 sonuç)
5. Runkel Kenneth E 1881
6. Runkel Margaret 1906
7. Runkel Otto
8. Runkel Philip Julian 1917
9. Runkel Philip M
10. Runkel Reinhild (2 sonuç)

(GENİŞ GÖRSEL) - (BAŞA DÖN) - (YENİ ARAMA) - (DARALT/SIRALA)

* (No.) otuzbir

(SONRAKİ KAYIT) - (ÖNCEKİ KAYIT) - (TARAMAYA DÖN) - (YENİ ARAMA) - (BAŞA DÖN)

Aradığınız YAZAR: **runke**

Kayıt 3/6

Arama # JLF 79-60

Başlık **Bölgesel demiryolu planlama seminerleri, 1976, Sonbahar / Editörler: James F. Runke ve Norbert Y. Zucker.**

Yayıncı [Washington] : ABD Ulaştırma Bakanlığı, Federal Demiryolu İdaresi, 1977.

Açıklama v, 161 s. : resimli. ; 29 cm.

Not Kapak adı: Bölgesel demiryolu planlama seminerleri.
1976 sonbaharında beş farklı eyalette, Atlanta, Omaha, Salt Lake City, Fort Worth ve Albany kentlerinde düzenlenen ve Federal Demiryolu İdaresi, ABD Ulaştırma Bakanlığı ve Eyalet Kurulu tarafından desteklenen seminerlerde sunulan belgeler.
Bibliyografik referanslar içerir.

Konu Demiryolları ve eyalet --Amerika --Kongreler
Ulaştırma Planlaması --Amerika --Kongreler

Ek İsim Zucker, Norbert Y.
Runke, James F.
Amerika Birleşik Devletleri.Federal Demiryolu İdaresi
Eyalet Kurulu.

Alt başlık Bölgesel demiryolu planlama seminerleri.

(SONRAKİ KAYIT) - (ÖNCEKİ KAYIT) - (TARAMAYA DÖN) - (YENİ ARAMA) - (BAŞA DÖN)

(SONRAKİ KAYIT) - (ÖNCEKİ KAYIT) - (TARAMAYA DÖN) - (YENİ ARAMA) -
(BAŞA DÖN)

Aradığınız YAZAR: **pupp***

Arama #	JSC 73-199
Yazar	Pupp, Wolfgang.
Başlık	**Vakuumtechnik; Grundlagen und Anwendungen. Vakum teknik, prensip ve uygulamaları. 2. Aufl., neu bearb. und erg.**
Yayıncı	München, K. Thiemig [c1972]
Açıklama	xi, 402 s. resimli. 18 cm.
Seriler	Thiemig-Taschenbücher, Bd. 43
Not	Bibliyografi: s. 385-393.
Konu	Vakum teknolojisi.
Alt başlık	Vakum teknikleri.

(SONRAKİ KAYIT) - (ÖNCEKİ KAYIT) - (TARAMAYA DÖN) - (YENİ ARAMA)-
(BAŞA DÖN)

* (No.) meme

Aradığınız YAZAR: **slikke***
3 YAZARA ait 5 SONUÇ bulundu

1. Slikke Maria Van Der
2. Slikkerveer L J Leendert Jan (3 sonuç)
3. Slikkerveer Leendert Jan

(GENİŞ GÖRSEL) - (BAŞA DÖN) - (YENİ ARAMA) - (DARALT/SIRALA)

* (No.) yalamak

(SONRAKİ KAYIT) - (ÖNCEKİ KAYIT) - (TARAMAYA DÖN) - (YENİ ARAMA) - (BAŞA DÖN)

Aradığınız YAZAR: **fis***

Arama # *QVM 92-692
Yazar Fis, Teodor.
Başlık **Dukelské noci.**
Edisyon [1. vyd.]
Yayıncı Bratislava, Vydavatelstvo politickej literatúry, 1965.

Açıklama 151 s. ön. 21 cm.
Konu Dünya Savaşı, 1939-1945 -- Kurgu.

(SONRAKİ KAYIT) - (ÖNCEKİ KAYIT) - (TARAMAYA DÖN) - (YENİ ARAMA) - (BAŞA DÖN)

* (No.) osurmak

Aradığınız YAZAR: **rompe***

İki sonuç bulundu:

Rompe Robert

1. Ergebnisse der Plasmaphysik und der Gaselektronik. (1967)
2. Festschrift des wissenchaftlichen Kolloquiums zum 65. Geburtstag von Robert Rom (1973)

(GENİŞ GÖRSEL) - (TARAMAYA DÖN) - (BAŞA DÖN) - (YENİ ARAMA)-
(DARALT/SİRALA)

* (No.) kış

Daha sonra abim kalkıp çikolata almaya gidiyor. Bir dakika sonra geliyorum, diyorum. Kontrol etmem gereken birkaç sözcük daha var, diyorum ona. Başkalarının hakkını yiyip bu kadar uzun süre eğlendiğimiz için belki de biraz vicdan azabı çekiyorum.

Daha terbiyeli birkaç sözcük arıyorum. Aynı keyfi vermiyor ama bir tür denge kurduğumu hissediyorum.

Bulduklarım şunlar:

Aradığınız YAZAR: **klokke***

3 YAZARA ait 5 SONUÇ bulundu

1. Klokke A H
2. Klokke Çoster A
3. Klokke Marijke J (3 sonuç)

(GENİŞ GÖRSEL) - (TARAMAYA DÖN) - (BAŞA DÖN) - (YENİ ARAMA)- (DARALT/SIRALA)

* (No.) saat

(SONRAKİ KAYIT) - (ÖNCEKİ KAYIT) - (TARAMAYA DÖN) - (YENİ ARAMA) - (BAŞA DÖN)

Aradığınız YAZAR: **klokke**

Arama # JFL 73-170 [Nr.] 79

Başlık **De slimme en de dome : Ngadju-Dajakse volksverhalen / A. Klokke-Coster, A. H. Klokke, M. Saha.**

Yayıncı Nijhoff, 1976

Açıklama viii, 121 s. : resimli. ; 24 cm.

Seriler Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde. Verhandelingen. \[Nr.] 79\79\

Not Felemenkçe ve Ngadju dilinde.

Bibliyografi: p: [1].

Konu Tales, Ngadju --Endonezya --Kalimantan.

Ek isim Klokke-Coster, A.

Klokke, A.H.

Saha, Munte.

(SONRAKİ KAYIT) - (ÖNCEKİ KAYIT) - (TARAMAYA DÖN) - (YENİ ARAMA) - (BAŞA DÖN)

Aradığınız YAZAR: **bankebrett***
Sonuç bulunamadı, en yakın sonuçlar:

- Banka Lawrence
- Banka Slovenije (2 sonuç)
- Bankai Workshop 1992 Brüksel Belçika
- Bankaliuk L V
- Bankara Felix
- Bankav A Ia
- Bankcard Holders of America

Aradığınız yazar burada olabilir

- Bankei 1622-1693 (2 sonuç)
- Bankel Hansgeorg (2 sonuç)
- Bankel Walter
- Banken Robert
- Bankendorf Carla

(SONRAKİ SAYFA) - (ÖNCEKİ SAYFA) - (GENİŞ GÖRSEL) - (BAŞA DÖN) - (YENİ ARAMA)

* (No.) çakma tahtası

Aradığınız YAZAR: **ball***

1029 YAZARA ait 2235 SONUÇ bulundu

1. Ball A Gordon
2. Ball Abraham 1908- (3 sonuç)
3. Ball Adrian (4 sonuç)
4. Ball Alan
5. Ball Alan M
6. Ball Alan R (6 sonuç)
7. Ball Alan William (4 sonuç)
8. Ball Alice Morton
9. Ball Allan Perley 1871-
10. Ball Ann
11. Ball Anthony Michael
12. Ball Arthur E

(SONRAKİ SAYFA) - (ÖNCEKİ SAYFA) - (GENİŞ GÖRSEL) - (BAŞA DÖN) - (YENİ ARAMA)

* (No.) top

Aradığınız YAZAR: **min jente***
Sonuç bulunamadı, en yakın sonuçlar:

- Min Fan Lu
- Min Hahar Sh Shelomoh (2 sonuç)
- Min Hsiao Hui Shang Kuan
- Min Hyon Gu (2 sonuç)
- Min Il Gi
- Min J K
- Min J L 1949

Aradığınız yazar *Min Jente* burada olabilir ------ Aramayı **Jente, Min** olarak değiştirin

- Min Kantrowitz Associates
- Min Kwan Sik 1918
- Min Kyong Bae (3 sonuç)
- Min Kyong Bae 1934 (2 sonuç)
- Min Kyong Hyon 1933

(SONRAKİ SAYFA) - (ÖNCEKİ SAYFA) - (GENİŞ GÖRSEL) - (BAŞA DÖN)-
(YENİ ARAMA)

---

* (No.) benim kız

Aradığınız YAZAR: **jente, min**
Sonuç bulunamadı, en yakın sonuçlar:

- Jenssen Pharmaceutica
- Jensson Liv 1906
- Jenstad Margaret A
- Jenster Per V
- Jensterle Alenka
- Jent Louis 1936
- Jent Louis 1936-
  Aradığınız yazar *Jente Min* burada olabilir ------ Aramayı **Min, Jente** olarak değiştir
- Jentel Marie Odile
- Jentgen Leon
- Jentgen Pierre 1884 (2 sonuç)
- Jentgens Stephanie
- Jentleson Bruce W 1951 (3 sonuç)

(SONRAKİ SAYFA) - (ÖNCEKİ SAYFA) - (GENİŞ GÖRSEL) - (BAŞA DÖN) -
(YENİ ARAMA)

Bu koca şehirde yürümeye devam ediyoruz. Sabah çok başarılı geçti. Kütüphanede otururken aklıma neredeyse tek bir düşünce bile gelmedi. Güldüm sadece. Abime, karar alma konusunda çok başarılı olduğunu söylüyorum.

Şimdi Empire State Binası'nın önünde duruyoruz. Hâlâ yağmur yağıyor, bu yüzden asansörle yukarı çıkınayıp binanın önünden geçiyoruz. Binaya bakıyorum. Kocaman. Tepesini göremiyorum. Ancak zamanın yukarıda biraz daha hızlı geçtiğini biliyorum. Abime söylüyorum bunu ama saçmalık olduğunu düşünüyor.

Park

Bu şehir büyük şeyler hakkında düşünmeyi kolaylaştırıyor. Paul'un kitabını düşünüyorum. Kitap kafamı karıştırıyor. Gerçekten önem taşıyan tek soru şu olmalı: işler iyiye mi gider yoksa kötüye mi? Bu benim için, bütün diğer insanlar için, hayvanlar ve tüm dünya için geçerli. Bir milyar yıl sonra ne olacağı hiç mi hiç umurumda değil. Birdenbire farkına varıyorum. Oldukça bencil bir tavır ama ben hayattayken olacaklar, benden sonra olacaklardan daha çok ilgilendiriyor beni. Bunu düşünmek korkunç rahatlatıcı. Bunları, abim ve ben Central Park'ta frizbi oynarken düşünüyorum. Epeydir oynuyoruz. Gittikçe uzaklaşıyoruz birbirimizden. Abim çok iyi bir frizbi almış. Bazen frizbiyi olabildiğince uzağa atabileceğim hissine kapılıyorum. Atıyorum. Abim yakalıyor. Abim atıyor. Ben tutuyorum. Frizbiyi elimizden düşürmeyeli birkaç dakikayı geçti. Abim kendini iyice kaptırdı. Koşabildiği kadar hızlı koşuyor. Hoplayıp zıplıyor. Onun bu istekliliği bana da bulaşıyor. Bir şeyler atmaktan asla vazgeçmeyeceğimi düşünüyorum. Ruhun oyun ve eğlence sayesinde temizlendiğine inandığımı düşünüyorum.

Daha Aptal

Gece oldu ve tüm bu yürüyüşlerle oyunlardan sonra bedenen yoruldum. Kendimi iyi ve yorgun hissediyorum. Küçükken kayaktan döndüğümüzde de böyle olurdum.

Frizbiden sonra elim su topladı. Sağ işaretparmağımın dış kısmı. Birazdan iğne ile su toplamış yeri delip temizleyeceğim ve üstüne Vak Vak Amca resimli bir yara bandı yapıştıracağım. Banyodaki dolapta Vak Vak Amca resimli bir sürü yara bandı var.

Abim bugünden memnun kalıp kalmadığını soruyor. Evet, diyorum. Yarın daha çok oynamak istediğimi söylüyorum. Gülümseyip, aferin evlat, diyor. Tüm bu ürkütücü düşüncelerden yakamı kurtarınam gerektiğini söylüyor bana. Uzayla ilgili şu şeyleri unut gitsin, diyor.

Şimdi bana eve siparişle getirttiği Japon yemeğini ikram ediyor ve televizyonu açıyor. Bugünkü konu, liseye giderken zayıf olan bir oğlan. Kızlar onu pek heyecan verici bulmuyorlar, sınıftaki en güzel kızı bir partiye davet ettiğinde de kız onu reddediyor.

Şimdi aradan birkaç yıl geçmiş, oğlan bambaşka biri olmuş. Bıyıkları ve kasları var artık. Sahnede koşup duruyor, pazılarını gösteriyor. Seyirciler çığlık çığlığa. Sınıfındaki en güzel kızdan da güzel olan bir sevgilisi var şimdi. Sınıftaki en güzel kız da çıkıyor sahneye. Şimdi çok pişman. Program dış güzelliğin değil, iç güzelliğin önemli olduğu hakkında. Sanırım Amerikalılar benden biraz daha aptallar. Abim de aynı kanıda. Babam da öyle düşünürdü kesinlikle.

Bugün gördüklerim:

- Bisikletine *kaltak* diyen bir zenci
- İtfaiyeci malzemesi satan bir dükkân
- Bazı saatlerin erimiş gibi asılı durduğu bir Dali tablosu
- Bir ambulanstan fırlayan ve başlarında Yahudi takkesi olan iki adam
- Omuzlarında kendi teypleriyle parka giren beş zenci genç. Birbirleriyle konuştular ama hiçbiri müziğin sesinden başka bir şey duymuş olamaz.
- Henüz inşaatı bitmemiş bir gökdelen
- Parkta uyuşturucu içen bir oğlan
- Sonunda beni pes ettirecek kadar çok dergisi olan bir dükkân
- Bir bankta birbirlerine yaslanarak uyuyan yaşlı, tıraşsız bir adamla oldukça genç bir kadın
- En sevdiğim bisikleti bulunduran bir bisiklet dükkânı
- Kırmızı ışıkta geçen bir arabaya avaz avaz bağıran, kravatı omzunda asılı zayıf bir adam
- Bir kot mağazasında sinek avlayan tezgâhtar kadın
- Bisikletli ve tabancalı bir polis memuru
- Boş boya kutusu, ekmek kutusu ve fırın ızgarası üzerinde bateri çalan zenci bir adam. Müthiş iyiydi. Ona para verdim.
- Yolda yürürken kahve içen bir adam
- Tanımadığı bir kıza Paris'te bir adres veren bir adam
- Dört TV ekranına bakarak yürüme bandı üzerinde koşan insanların bulunduğu bir spor salonu
- Caddenin ortasına yayılmış duran bir gül buketi
- Kesilmiş domuz ve inek ayakları ile dolu bir çöp tenekesi
- Babası arkasında durmuş, ona aferin kızım derken duvara top atan küçük bir kız
- Ben çikolatalı dondurma istediğim halde bana vanilyalı dondurma hazırladığını anladığında kızan kadın

Yakın

Kanatlanıp da uçmuşum gibi hissediyorum. Uzun zamandır ilk kez her an her şey olabilirmiş gibi bir duyguya kapıldım. Bugün uyandım ve olabilecekleri düşündüm; başıma gelebilecekleri ve bunların iyi şeyler olabileceklerini düşündüm. Küçüklüğümden bu yana hiç böyle hissetmemiştim. Belki de bu şehirdir bunların sebebi. Belki abimdir. Bir süreliğine onun benim kadar sevimli olmadığına inanmıştım. Artık fikrimi değiştirdim.

O iyi biri. Benim iyiliğimi istiyor. Son günlerde birlikte çok güzel vakit geçirdik.

Frizbi oynadık, çimenlerin üzerinde koşturduk. Küçükken yaşadıklarımız hakkında konuştuk ve bunların çok değişik şeyler olduğuna kanaat getirdik. Olaylar basitti, büyüktü ama her şeyden önce değişikti. Bazen olaylar bugün olduklarından daha iyiydi, bazen de daha kötüydü. Abim eskiden her şeyin daha iyi olduğunu iddia etmenin insanı bir çıkmaza soktuğunu düşünüyor. Ama değişik sözcüğünü seviyor. Ve dün akşam ona da tahta çaktırdım.

Televizyonu kapattık ve oturup sohbet ettik. Kızlar hakkında. Kızlar söz konusu olduğunda abim ne zamandır biraz muğlak davranıyordu. Kızları hem istiyor hem de istemiyormuş. Bunu yapamayacağını söylüyorum. Bir kıza hem sahip olup hem

de sahip olmamak olmaz. Yani ikisi birden olmaz. En azından bir kız çıkıp abime hem sahip olup hem de sahip olmamaya razı gelene kadar.

Son birlikte olduğu kız hakkında bir şeyler anlattı bana. Sanki işi sonuna kadar götürecek gibi olmuşlar. Ama abim fikrini değiştirip her şeyi berbat etmiş. Daha beteri, neden böyle yaptığını bir türlü anlayamamış. Sadece hislerine göre hareket etmiş. İşlerin başka bir kızla daha iyi yürüyeceğine inanıyormuş. İlişki fena değilmiş ama daha iyi olabilirmiş. Başka bir kızla. Bu yüzden sevgilisini bırakıp gitmiş. Şimdi de pişmanlık duyuyormuş. Her gün.

Bunu söyledikten sonra sessizliğe gömülüp uzun süre oturdu ve yalnızca başını salladı. Onun için üzüldüm. Kalkıp çakma tahtasını getirdim ve dikkatlice önündeki masaya bıraktım. Sonra çekici verdim eline. Çekici aldığında bana soru soran gözlerle baktı, ben de yavaşça başımı salladım. Sonra çakmaya başladı. Sakin ve sade bir ritimle tüm çubukları çaktı, tahtayı birkaç kez ters yüz etti. İkimizden de çıt çıkmıyordu. Abim çubukları çakarken birbirimize çok yakın olduğumuzu hissettim.

Küçük Kurbağa

Bugün biraz yalnız başımıza gezeceğiz. Ben kendi başıma, abim kendi başına. Sonra buluşacağız, ancak ikimiz de biraz yalnız kalmanın iyi olacağını hissettik.

Bir bankta oturmuş, gelen geçene bakıyorum. Benim dışımda bu kadar çok insan olduğuna seviniyorum. Bir sürü başka insanın olması beni mutlu ediyor. Onlara şefkat duyuyorum. Çoğu elinden gelenin en iyisini yapıyor. Ben de elimden gelenin en iyisini yapıyorum.

Keyfi pek de yerinde olmayan pek çok kişi görüyorum. Yoksul ya da dertli insanlar. Birbirimize daha iyi davranmalıyız. Sadece Amerika'da değil. Tüm dünyada, herkes birbirine daha iyi davranmalı. Şimdi ayağa kalkıp önümden geçenlerle konuşuyorum. Bazıları beni görmezden geliyor ama bazıları cevap veriyor. Onlar için neyin önemli olduğunu soruyorum.

Bazısı *aşk* diyor.

Bazısı *dostlar* diyor.

Bazısı *ailem* diyor.

Biri *müzik* diyor.

Biri *arabalar* diyor.

Biri *para* diyor, ancak dalga geçtiğini görebiliyorum.

Biri *kızlar* diyor.

İki kişi *oğlanlar* diyor.

Birkaç kişi *dostlar ve aile* diyor.

Bazısı *bilmiyorum* diyor.

İşlerin sonunda iyiye gideceğine inanıp inanmadıklarını da soruyorum. Çoğu, soruyu duyduklarında başlarını sallıyor, cevap verenlerden yarısı *evet* diğer yarısı *hayır* diyor. Bunun, geri kalan nüfusu temsil edip edemeyeceğini merak ediyorum.

Bir *milk shake* alıyorum ve yürürken içiyorum. Yeni ayakkabıların süper. Nike süper. Bu şehir bir sürü marka ismiyle dolu. Bir kısmı oraya buraya dağılmış reklam panolarında asılı, ayrıca pek çok şirketin ofisi burada.

Şimdi Rolex binasının önünden geçiyorum. Kapı görevlisine içeri girip saatlere bakabilir miyim diye soruyorum, ancak o, içeride yalnızca bir atölyenin olduğunu söylüyor. Müthiş büyük bir atölye olmalı. Yine de bana çok kibar davranıyor. Belki de Rolex saat alabilecek birine benziyorumdur.

Şimdi, dikkatimi çektiği için her yerde reklam panoları görüyorum. Bu çok tuhaf ama aşağıdaki şirketler ve ürünlere duygusal olarak bağlı olduğumu hissediyorum, bazılarınıysa kafadan seviyorum:

- Nike
- Levi's
- Volvo
- Snapple
- Ray Ban
- Brio
- Nikon
- Sony

- Findus
- Cannondale
- Rolex
- REMA 1000
- Carhartt
- Colgate
- BBC
- Berghaus
- Universal Pictures
- NRK
- Urtekram
- Farris
- Statoil
- Apple Macintosh
- SAS
- Sørlandschips
- Absolut Vodka
- Atomic
- Fjällräven
- Solo
- Bang & Olufsen
- Europcar
- Stüssy
- Massey Ferguson

Bu sadece reklam meselesi değil. Bu firmalardan çoğu reklamlarına hiç rastlamadığım ürünler üretiyor. Neden olduğunu bilmediğim halde bunları iyi şeylerle bağdaştırıyorum. Doğal

olarak bana miras kalmış birtakım sempatiler. Rema 1000[21] örneğin. Babam REMA 1000'e bayılır. Her zaman oradan alışveriş yapar. Uyku tulumunu bile oradan alır. Ama Statoil ve Massey Ferguson'a[22] ne demeli? Onlara nereden kafayı taktım bilmiyorum. Belki de pazarlamaları o kadar akıllıca ki bende, kendi kendime bunları düşündüğüme dair bir his yaratıyorlar ya da kişiliğim bazı isimlere diğerlerine olduğundan daha fazla açık. Belki de ilk ve son kez olarak bir seçim yapmak, yeni bir şey almak gerektiğinde kafanın karışmasından daha iyidir. Büyük ihtimalle bir traktör satın almayacağım ancak alacak olursam bu Massey Ferguson marka olur. Öylesine işte.

Lise'ye bir kart yazıyorum ve onun ne marka traktör satın almak isteyeceğini soruyorum.

Bankta oturmuş *milk shake*'imi bitirirken aklıma bir fikir geliyor. Ticari bir fikir. Kapitalist atmosfer ilham veriyor bana. Fikir telefon hizmetiyle ilgili. Böyle bir hizmet verilebilir mi araştıracağım. Ama keyifli olmalı. Bu tür hizmetlerin çoğu berbat ve sevimsiz. Karanlık tarafımıza, kötü arkadaşım Kent gibi kişilere hitap ediyor. Dürtülerimize ve yalnızlık korkumuza oynuyor. Ben farklı bir telefon hizmeti vermek istiyorum. İyi bir şey. Sadece biraz molaya ihtiyaç duyan insanlar için. Birkaç dakikalığına dünyanın iyi bir yer olduğunu hissetmeyi gereksinenlere. Børre'den Küçük Kurbağa şarkısını teybe söylemesini isteyeceğim. Güzel bir şarkı.

Küçük kurbağa, küçük kurbağa

Kuyruğun nerede?

Kuyruğum yok, kuyruğum yok

Yüzerim derede.

21 Norveç'teki bir süpermarket zincirinin adı. (ç.n.)

22 Traktör üreten bir firma. (ç.n.)

Açarım bir 829'lu hat, Børre'ye de bir kereliğine mahsus bir para öderim, belki de bin kron, sonra gazeteye ilan veririm ve arayanlardan on iki ya da on beş kron alırım. Bu işten para kırabilirim. Bu tür bir hizmetin bir boşluğu dolduracağını hissediyorum. Talep mevcut.

Hepimizin zor zamanları oluyor. Anlamsızlığın üzerimize çöktüğü, bizim her şeyi hor görüp alaycılık batağına saplandığımız günler. Sevgiye ve işlerin sonunda daha iyiye gideceğine inanmaktan vazgeçtiğimiz anlar. Böyle bir anda, cılız ve titrek bir çocuk sesinin güzel bir şarkı söylediğini duymak bir lütuf olmalı. Halihazırda böyle bir telefon hizmeti veriliyorsa kullanan en başta ben olurdum. Belki de bu zorlu günleri çok daha çabuk atlatırdım böylelikle.

Sıcak, dostça bir telefon hizmeti. Olay yaratacağım. Bu iş yürürse, daha fazla şarkıyla işi büyütürüm. Yağmur Yağıyor Seller Akıyor, Yağ Satarım Bal Satarım, Minicik Minicik Bir Can. Liste uzun.

Abime söz edeceğim bundan. Belki de birkaç kuruş başlangıç sermayesi koyar, iş alıp yürürse fazlasıyla geri öderim. Mesele zengin olmak değil. Yaşamak için çok fazla şeye ihtiyacım yok benim. Sadece doğru dürüst yaşamak derdindeyim, bir de iyi bir saatim olsun istiyorum.

Eğer çok kâr edersek bir hayır kurumuna bağışta bulunabilirim. Bu düşünceye bayıldım. Bunu akıl etmek için taaa Amerika'ya gelmek zorunda olmam biraz tuhaf.

Kask

Bir bisiklet kaskı aldım. Güzel bir kask. Mavi. İlk yarım saat süresince bir kaskım olduğu için pek mutluydum. Onu Børre'ye göstereceğim anı dört gözle bekliyordum. Ama şimdi durum pek de keyifli değil. Olan biten biraz aptalca. Kask benim değil. Bana ait olmayan bir şeyi aldım. Abim, hemen anında, kaskla hiçbir işi olmayacağını söyledi, ancak benim seçimlerime de karışmayacağını belirtti. Dedem, onun elma ağacı ve çocuklarla ilgili hikâyesi aklıma geldi.

Dengesiz biriymişim gibi hissediyorum. Hatta zayıf biriymişim gibi.

Kaskı almak çok normal bir şey gibi göründü bana. Beni korkutan da bu sanırım. Abim ve ben, doldurulmuş hayvanlar ve dünyanın her tarafından nesneleri gördüğümüz büyük bir müzeden çıkmıştık.

Ben çok heyecanlanmıştım, bir yandan yürüyüp bir yandan dinozorlar, balinalar ve Afrika kıtasında yaşayan memeliler hakkında konuşuyordum. Alaska'dan gelen bir boz ayının önünde resmini çekmemi isteyen iri, zenci adamdan da söz ediyordum. Ayılar hakkında her şeyi biliyor, onlara büyük saygı duyuyordu. Eğer bir gün Alaska'ya acil iniş yapmak zorunda kalırsam boz ayılardan uzak durmamı öğütledi bana. Gerçekten

de saatte 56 kilometre koşabiliyor ve tek darbeyle insanı öldürebiliyorlarmış.

Ben abime bunları anlatırken bagajının üstünde bisiklet kaskı duran park halindeki bir arabanın önünden geçiyorduk. Aniden durdum. Etrafa bir göz atıp bir saniye içerisinde kaskın şimdi benim olduğuna dair kendimi haklı çıkartacak bir hikâye yazıverdim.

Bisiklet kullanan birinin kaskını yolda kaybettiği ve birilerinin de onu yerden alıp otobüs ya da başka bir araç çiğnemesin diye arabanın üstüne koyduğu besbelliydi, aklımca. Kaskı almakla onu kurtarmış da olduğumu düşündüm çünkü orada bıraksaydım kesinkes düşecek, araba gitmeye başladığında parçalanacaktı. Sonra kaskı aldım ve çantamın içine koyup abimle tamamen başka şeyler üzerine konuşmaya devam ettim. Ancak biraz zaman geçince kaskın giderek ağırlaştığını, eve geldiğimizde de yerinden kalkmadığını hissettim.

Şimdi kaskın içinde bir isim ve telefon numarası olduğu çarptı gözüme. Bu, meseleyi kolaylaştırmadı. Birdenbire, kaskın sahibinin bir ismi oluverdi. Adı José'ymiş. Küba'dan göç etmiştir herhalde, oturma iznini alalı çok olmamıştır. Kesinlikle işsizdir ama. Zar zor geçiniyordur. Kask da garanti hediyedir. Bu işe bulaşmış olmak gerçekten can sıkıcı.

Şu anda her şeyden çok kaos teorisi hakkında tuğla gibi bir kitaba gömülmek istiyorum ancak kask sehpanın üstünde duruyor ve buradayım diye bağırıyor. Kaskı kafama bile geçirdim.

Durum biraz feci. Kaskın geri verilmesi gerekiyor ama José'yi telefonla aramak için saat geç. Şimdi kaskı yere koyuyorum, hiç olmazsa uyanır uyanmaz gözüm onu görmesin.

Bugün gördüklerim:

- Uzun zamandan beri ilk kez rahatlamış gibi (en azından öyle görünüyordu) taş merdivenlerde sigarasını yakan beyaz tişört giymiş bir adam

- İçindeki iki telefonun da aşağıya doğru sarkmış sallandığı bir telefon kulübesi
- Doğa tarihi müzesinin insan ırkının evrimiyle ilgili olan kısmına doğru koşan Walkman'li adam
- Kafede kız arkadaşı bir şey söylediğinde boşluğa bakan ama kendisi konuştuğunda kız arkadaşının kendisine bakmasını isteyen çocuk
- Sakalını tarayan bir adam
- Caddenin ortasında armonika çalan ve bir kamyonun altında kalmaktan kendini zor kurtaran bir adam
- McDonald's'ta birinci kata çıkmak için asansör var mı diye soran üç şişman Alman
- El ele tutuşan iki adam
- Uzun bir süre boyunca bir elmaya bakan polis kadın
- Elinde poşetlerle merdiven çıkan ve yardıma ihtiyacı olup olmadığını sorduğumda *lütfen git başımdan* diyen kadın.

Fal

Uyuyamıyorum. Kaskı alıkoymakla iyi insan olmak birbirine hiç yakışmıyor. En sonunda uyuyakaldığımda da kimsenin beni sevmediğine dair rüyalar görüyorum. Kötü bir gece. Kalkar kalkmaz yaptığım ilk iş José'yi telefonla aramak oluyor. Ona kim olduğumu açıklıyor ve kaskını bulduğumu, kaldığım eve gelirse onu kapıcıdan alabileceğini söylüyorum. José bu işe seviniyor. Ona telefon etmemin çok ince bir hareket olduğunu düşünüyor. Kaskını geri alabileceğini hiç düşünmemiş meğer. New York'ta insanlar vahşi kurtlar gibidir, diyor. Doğrusu buydu, lafını bile etmeye değmez, diyorum.

Abim benimle gurur duyuyor ve yakınlardaki bir Çin lokantasında bana kahvaltı ısmarlıyor. Ağzım kulaklarımda, birdenbire keyfim yerine geldi. Kaskı hiç almamış olsaydım, kendimi, onu geri verdiğimde hissettiğimden daha iyi hissetmeyecektim. Bu işler bir tuhaf.

Çin yemeği yiyor ve abime Küçük Kurbağa hattı ile ilgili planlarımdan söz ediyorum. Abim biraz endişeli ancak ilgisiz değil. Başlangıç sermayesine katkıda bulunma olasılığını es geçmedi.

Yemeğimizi bitirdiğimizde Çinli bir genç kız bir tepsi getirip masaya bırakıyor. Tepsinin üstünde hesap ve iki küçük kura-

biye var. Kurabiyelerin içinden üzerinde falımız yazılı bir kâğıt çıkıyor.

Abimin falında şöyle yazılı: *İçinde bulunduğun her grubun ilgi odağısın.*

Benim falımda şöyle yazılı: *Herhangi bir çaba göstermeden sosyal anlamda ilerleme kaydedeceksin.*

Harika bir düşünce. Tam bir mazeret aslında. Harekete geçirici bir esin kaynağı değil asla. Ancak harika bir şey. Hiçbir şey yapmam gerekmiyor ve yine de bir şeyler elde ediyorum. Bundan iyisi can sağlığı.

İnsan New York hakkında pek çok şey söyleyebilir ancak ben New York'un, dünyada, sen hiç çabalamadan eğlencenin gelip seni bulduğu nadir yerlerden birisi olduğundan eminim.

Bugün bir sürü şey oldu. Bunlardan dördünün zamanla ilgisi var.

İlkin bu kartı buldum.

Sonra da New York Times'ta bir ilan gördüm. Tiffany & Co.'nun, Tiffany Tesoro-saat adındaki bir saatinin reklamıydı. Fiyatı 7500 dolar. Eğer Küçük Kurbağa hattını çok arayan olursa belki bunu satın alabilirim. Reklam metninin şahane olduğunu düşünüyorum. Özellikle altının sesi üzerine olan kısmı. Abim de sevdi.

Hatırımızda kalan

gönlümüzü çalandır.

Bir jest.

Bir ışık oyunu.

Altının sesi.

Ânın ta kendisi.

Kısa süre sonra, abim ve ben müzeye giderken para karşılığında şiirler yazan genç bir kıza rastladık. Ona beş dolarla yirmi dolar arasında bir miktar para verirsem benim için bir şiir yazabileceğini söyledi. Yedi dolar verdim ve şiirin konusu zaman olmalı, dedim. Yazmak için on dakika harcadı. Kısa, güzel bir şiir çıktı ortaya. Üzerinde biraz daha çalışılabilirdi ama insan her zaman bu kadar eleştirel, bu kadar çok bilmiş olmamalı. Hem kız da çok sempatik bir şeydi.

İşte şiir:

Zaman

Burada,
Kollarının kumsaati kucaklarken beni,
Çağıldarken aşkımızın gövdesinde kumlar
Dışına çıkıyorum zamanın
Bir süreliğine
Huzuruna teninin
Döndüğümde geri
Biliyorum değeceğini
Dirseğimin, dirseğine
Sonsuzluk kumsalından gelme
Bu saatin kumu
Ve hiçbir zaman
Tükenmeyecek.

Jennet Walsh, "Sözcükbükücü" ©1996 New York City

Zamanla ilgili dördüncü olay Televizyon ve Radyo Müzesi'nde yaşandı. Abim oturmuş, eski bir televizyon programını seyrediyordu. Çok oyalandı, ben de sıkıldım.

Bir bilgisayarın başına çöküp klavyenin tuşlarına rastgele basmaya başladım. Ne yazdığımı tam olarak ben de bilmiyorum ancak Time ya da belki Timex yazmış olabilirim. Ne yazdıysam işte, ekranda birtakım saat reklamları belirdi. Tam isabet! Yeni bir saat istiyorum. Uzun süre oturup saatler için yapılmış reklam filmlerinden kesitler okudum. Çok iyiydi. Günü geldiğinde, saat seçme konusunda çok daha donanımlı olduğumu hissediyorum şimdi.

Filmlerden bazı kesitleri aktarıyorum.

Birincisi:

Bu reklam Citizen'ın stili olan bir kol saati olduğunu ve sofistike erkeklerle kadınlara hitap ettiğini gösteriyor. Müzik olarak "About a Quarter to Nine"[23] çalarken fotoğraflar birbiriyle buluşacak kadın ve erkekleri gösteriyor.

Slogan: *Başka saatler, zamanı bu kadar güzel ifade edemez.*

İkincisi:

Bu reklam filmi Seiko için yapılmış ve birtakım erkekler ve kadınlar, Seiko saatlerinin onlara, yıllar boyu, zamanı tamamen güvenilir bir şekilde bildirdiğini anlatıyor. Hepsi, Seiko saatlerinin ödedikleri her kuruşa değdiği konusunda hemfikir.

Slogan: *İnsan zamanı icat etti. Seiko onu mükemmelleştirdi.*

Üçüncüsü:

Swatch için hazırlanan reklam filminde genç bir kız, bir yandan yatak odasında oturmuş oje sürüyor, bir yandan da İtalyanca dil dersi kasedini dinliyor.

23 Al Jolson'ın bir şarkısı; 'Neredeyse Dokuza Çeyrek Var' anlamına gelir. (ç.n.)

Dördüncüsü:

Timex için hazırlanan reklam filminde dev boyutlarda bir kol saati, vaktini çalışarak ve eğlenceyle geçiren insan resimleriyle birlikte gösteriliyor. Bir ses, Timex'in, kullananların gurur duyabilecekleri bir koleksiyon yarattığını anlatıyor. Spor aktiviteleri, boş zaman ya da iş dünyası için bir saate ihtiyacınız varsa, Timex size uyan şeyler sunar.

Slogan: *Timex'in değerini dünyanıza taşıyın.*

Beşincisi:

Timex için hazırlanan reklam filminde John Cameron Swayze, Timex'in suya ne kadar dayanıklı olduğunu sınamak için Acapulco'ya gidiyor. Swayze seyrederken dünya şampiyonu dalgıç Paul Garcia kolunda bir Timex'le Acapulco'nun ünlü kayalığı La Perla'dan balıklama atlayış yapıyor. Yüzeye çıktığında saatinin hâlâ çalıştığını görüyoruz. İnsanların, dünyadaki bütün saatlerden daha fazla sayıda Timex satın alması sizi şaşırtıyor mu, diye soruyor Swayze.

Altıncısı:

TAG-Heuer Sports saatleri için hazırlanan bu siyah beyaz reklam filminde, zamana karşı yarışan yüzücüler ve sporcular gösteriliyor.

Slogan: *Başarı bir zihin oyunudur.*

Yedincisi:

Seiko için hazırlanan bu reklam filminde hem işte hem evde çok büyük sorumlulukları olan kadınlarla erkeklerin bir dizi resmi gösteriliyor.

Slogan: *İnsanlar size güveniyorsa siz de Seiko'ya güvenin.*

Rolex'in olmayışı ve atom saatleri üzerine tek sözcük edilmemesi beni biraz hayal kırıklığına uğratıyor. Gelgelelim hem Timex hem Seiko hem de TAG-Heuer bana hitap ediyor yine de.

Mesele, ilk önünüze çıkan saati almak değil. Paul'un ne tip bir saat kullandığını merak ediyorum. Eminim hoş bir saati vardır. Belki de bir atom saati vardır onun. Eğer sıradan insanların atom saatleri olsaydı, Paul kesinlikle onların arasında yer alırdı.

Şanslı adam.

Aynı günde zamanla ilgili dört ayrı şeyle uğraştığım pek vaki değil. En azından aynı gün içerisinde başıma gelmez bu. Bir daha kim bilir ne zaman gerçekleşir. Bir sürü başka şey gördüm ayrıca. Doymaya başladığımı hissediyorum.

İşte gördüklerim:

- Metroya binmesi için para vermeme teşekkür edip beni kardeşim diye çağıran yaşlı bir adam
- Menüdeki bir yengecin sert, diğer yengecin yumuşak olduğunu abime izah eden Vietnamlı bir garson
- Borsacılar beyzbol oynasın diye kapatılmış olan, Wall Street'e yakın bir yerdeki cadde
- Çok küçük viteste bisiklet kullanan bir Latin Amerikalı
- Gitar markası Fender hakkında yapılmış bir televizyon programı. *Heavy rocker* biri Fender'in kadına benzediğini, ona itina ve saygıyla yaklaşmak gerektiğini anlatıyordu.
- Basket oynayan, kırk yaşlarında bir grup adam. Hiçbiri babam kadar iyi değildi.
- Limuzini ile Modern Sanat Müzesi'ne gelen Clint Eastwood
- Elindeki bozukluklara bakıp gülen iyi giyimli bir adam
- Bir bisiklet sürücüsüne göt diyen iyi giyimli bir kadın
- Bir adama, yoldan geçen yeşil üniformalı ahbabına bir şeyler bağıran ve asansör kapısında görevli olan yaşlı zenci
- Dairesinde kaldığımız kişilere çiçek aldığımda, bana, *birini mi sevindireceksin* diye soran bir kadın

- Televizyonda ağlayan bir kız. Çünkü annesi asla ona iyi davranmamış, çirkin ve şişko olduğunu söylemiş. O da annesini bir daha asla görmek istemiyormuş.
- Ağzı bir karış açık esneyen bir adam
- Mavi bir köpeğin bir sürü resmini yapmış bir sanatçının sergisi
- Elinde mikrofon, Times Square'de bağırıp duran zenci adam: *Toplumumuzda aşk nerede? Aşk yok bu toplumda.*

Bina

Şimdi abimle Kim'in oyununu oynuyoruz. Yerde ya da masada duran birtakım nesneleri gösterip sonra üzerlerini bir kumaş parçasıyla kapattığımız, ardından birimizin diğerine kumaşın altındaki nesneleri sorduğu bir oyun.

Kazananın bugün ne yapacağımıza karar vereceği konusunda anlaştık. Ben hepsini hatırlıyorum ancak abim birkaçını unuttu.

Hatırlayamadıkları:

- Tavşan şeklindeki anahtarlığı
- Bira kapağı
- Metro jetonu
- Balon

Göz önünde durup duran şeyleri unutmak tatsız haliyle. Abim pes ettikten sonra kumaş parçasını kaldırdığımda tavşan şeklindeki anahtarlığını görünce, "Ooo! Tavşan anahtarlığım," dedi. Bunu öyle bir söyledi ki kendinden hiç memnun kalmadığını anladım. Onu teselli ettim ve başka pek çok işte çok iyi olduğunu söyledim. Herkesin iyi becerdiği bir şeyler vardır. Abim biraz mızmızlık etti ama bunu da atlattık.

Empire State Binası'na gidiyoruz. Oraya yaklaştığımızda abime zaman ve yerçekiminin birbirine bağlı olduğunu anlat-

maya çalışıyorum ama her ağzımı açtığımda, o, sağ elini kaldırıp beni susturmak için başını sallıyor. Abim biletleri alırken ben de ilk kattaki jetonlu telefonun numarasını not ediyorum; 5025803. Bir planım var. Bundan abime söz etmeyi düşünmüyorum.

Asansöre binmek için kuyrukta beklememiz gerekiyor. Önümdeki yaşlıca bayanın elinde bina hakkında birtakım bilgiler içeren bir broşür var. Omzunun üzerinden broşüre bakıyorum. Binanın 443 metre yüksekliğinde olduğu ve burada dakikada iki yüz ve dört yüz metre arasında giden 77 tane asansörün bulunduğu yazılı. Empire State Binası'nın dünyadaki en yüksek bina olmadığını biliyorum. New York'taki en yüksek bina bile değil hatta.

Bundan birkaç gün önce New York Times'ta gökdelenler hakkında bir makale vardı. Şu anda dünyadaki en yüksek binanın Malezya'daki Petronas Towers olduğu yazıyordu. Yüz yıldan beri ilk kez, Amerika, rekoru elinden kaçırmış. Şikago'daki Sears Towers uzun bir süre boyunca en yüksek binaymış ama Yüksek Binalar ve Şehir Habitatı Komitesi adlı kuruluşun geçenlerde aldığı karara göre, yükseklik ölçümünde televizyon antenleri hesaba katılmayacakmış. O zaman Malezya'daki bina en yüksek oluyormuş. Şangay'daki Dünya Ticaret Merkezi de bitmek üzereymiş. O zaman bu bina en yüksek olacakmış. Yüksek Binalar ve Şehir Habitatı Komitesi başkanı Dr. Lynn Beedle, bunun, Amerikan bina sanatı için üzücü bir dönem olduğunu reddediyor. Ve bir yerlerde şöyle demiş: *Hayır, hayır, hayır, Amerikan binaları hakkında hâlâ çok büyük şeyler söz konusu. Ah, çok, çok büyük şeyler.*

Benim için değişen bir şey yok. En büyük olan Empire State Binası. Filmlerde gördüğüm bina bu benim. New York'un orta-

sında yükselen bu. Paul'un hakkında yazdığı bina bu. Diğerleri istedikleri kadar yüksek olsun.

Şimdi asansöre biniyoruz. Birkaç saniye sonra kulaklarımın tıkandığını hissediyorum. Asansördeki dijital gösterge yalnızca dört katta bir değişiyor. Elliden altmışa yalnızca birkaç saniyede geçiyor. Paul beni işte şimdi görmeliydi. İçimden el çırpmak geliyor.

Manzara harika. Her yeri görebiliyorum. Denizi. Şehri. Ufuktaki dağları.

Abim çok sistemli. Farklı yönlerde nelerin yer aldığını anlatan rehber kitabı uzun uzun okuyor. Parmağıyla işaret edip açıklamalar yapmak niyetinde ama ben ondan biraz uzaklaşıyorum.

Bir telefon buluyorum ve abimin bana bakıp bakmadığını kontrol ediyorum. Şimdi ilk kattaki jetonlu telefonun numarasını çeviriyorum. Çalıyor. Eğer birisi cevap verecek olursa ona, yukarıda zamanın aşağıda olduğundan daha hızlı aktığını bilip bilmediğini sormayı planlıyorum. Çalıyor, çalıyor. Uzun süre. Kimse cevap vermiyor. Bu çok sinir bozucu. Biraz daha çaldırıyorum. Bir adam telefonu açıyor.

Alo?

Alo, binanın tepesinden arıyorum, diyorum.

Evet? diyor adam.

Bu binanın tepesinde zamanın biraz daha hızlı aktığından haberdar mısınız? diye soruyorum.

Hayır, diyor adam.

Ama öyle, diyorum.

Peki, diyor adam.

Etkilendiniz mi? diye soruyorum.

Pek sayılmaz, diyor adam.

Ama zamanın var olmadığını gösterir bu, diyorum.

Öyle mi? diyor adam.

Ne düşünüyorsunuz? diye soruyorum.

Umurumda bile değil, diyor adam ve telefonu kapatıyor.

Geri zekâlı.

Hırsımdan dürbünlerden birine para atıyorum ve aşağıdaki caddeyi seyrediyorum. Cadde insan ve araba kaynıyor. Bankadan çıkan bir adam görüyorum. Bir yandan saatine bakarken bir yandan da taksi durdurmaya çalışıyor.

Sizden bizden bir farkı yok. Tamamen sıradan biri. Banliyöde bir yerde küçük bir evi, karısı ve çocukları vardır kesin. Elinden gelenin en iyisini yapıyor. Bakışlarımla onu takip ediyorum ve düşünüyorum: Ben seni görebiliyorum ama sen beni göremiyorsun. Asla karşılaşmayacağız ancak bilmeni istediğim bir şey var. Benim zamanım senin zamanınla aynı değil. Bizim zamanımız aynı değil. Senin zamanın sana, benim zamanım bana ait. Bizim ânımız aynı değil. Peki bunun ne anlama geldiğini biliyor musun? Bu, zamanın var olmadığı anlamına geliyor. Bir kez daha söyleyeyim mi? Zaman maman yok. Yaşam ve ölüm var. İnsanlar ve hayvanlar var. Düşüncelerimiz var. Evren var. Ama zaman yok. Keyfine bak. Şimdi kendini daha iyi hissediyor musun? Ben daha iyi hissediyorum. İşler iyiye gidecek. İyi günler.

Gözden kaybolduncaya kadar ona bakıyorum. Sonra dürbünü yukarıya çeviriyorum, gökdelenlerin de yukarısına, daha da yukarılara, çok yukarılara. Gökyüzüne. Ve tüm bedenime hoş bir duygunun yayıldığını hissediyorum.

Bir bakıma artık yeter. Bu işi daha uzatamayacağım. Hayalini kurmaya cesaret edebileceğimden bile daha fazla perspektif edindim. Gördüklerim yeter. Ayrıca geriye dönmemi gerektiren şeyler var. Lise. Küçük Kurbağa hattı. Paul'un cevabı.

Üç şey.

Ağaçlar

Bu, New York'taki son günümüz. Børre'ye oyuncak bir yarış arabası alıyorum. Araba yeşil, kurduğunuzda kendi kendine yerde gidiyor.

Kim, New York'taki hava durumu ile ilgili bir kitaba kavuşacak. Lise için küçük bir renkdürbünü alıyorum.

Baktığım her şeyin 24 ayrı görüntüsünü çıkarıyor bu renkdürbünü. En alelade şeyler bile harika desenlere dönüşüyor. Çok sıradan oldukları için dikkatimi bile çekmeyen nesnelere bakış açımı yeniden gözden geçirmeye zorlanıyorum. Abime, örneğin. Kaleydoskoptan bakılınca göze hoş görünüyor. Farklı. Lise bunu aldığında mutlaka çok sevinecek. Hediyeler önemlidir. Küçük hediyeler bazen büyüklerden daha iyi olabilir. Ne ufak ne de büyük olanlar ise pek özel sayılmaz.

Kaldığımız daireye geri dönerken yaşlı ağaçlarla çalıları kesip yerine yenilerini diken işçilere rastlıyorum. Oldukça büyük ağaçlar, kaldırımda öylece uzanmış yatıyor ve dikilmeyi bekliyor. Böylesine büyük bir kentte birilerinin ağaçları düşünmesi beni mutlu ediyor.

Yolun biraz aşağısında işçiler için hazırlanmış bir talimatname faksı buluyorum. Faksta, hangi ağaç ve çalıların kesile-

ceği ve hangilerinin dikileceği yazılı. Faks yerde duruyor. Artık ona ihtiyaç yok sanırım. İşçiler ne yapacaklarını biliyor gibi görünüyorlar. Faksı yanıma alıyorum. Büyükbabama vereceğim. New York'ta birilerinin ağaçlar ve çalılarla uğraştığını görmek onu mutlu edecektir.

25 Nisan, 1996
Hudson Caddesi, Yeniden Yapılanma Projesi #HWM-447W
Ağaç Türleri ve Ağaç Sayısı

		İlkbahar	Sonbahar
1. Süs Armudu (Aristokrat)	40	35	5
2. Ihlamur	4	4	
3. Söğüt Yapraklı Meşe	5	5	
4. Sofora	23	21 20	3
5. Ginko	5	4	1
6. Akasya	28	24	4
7. Selvi (İngiliz)	2	2	
8. Londra Çınarı	6	4	2
9. Karaağaç	10	10	
10. Yaban Elması	2	2	
[redacted]			
*Sözleşmedeki toplam ağaç sayısı =	158	[illegible]	15
*Sözleşmedeki toplam fundalık =	350	120 ? Şimdi	73

**Canal Caddesi 302 adet fidan talebinde bulundu.
Fazlası Abingdon Meydanı'na dikilecek.

Bunun yeniden hesaplanması gerek.

Mayıs-01-96 ÇAR 08:34

369 HUDSON / DG / GS TAMAM Ö LD dü

Ekim Öncesi Ağaç/Kök Sökümü:

Ort

60 Hudson & Thomas Caddesi D/G	10 cm Kuru Ginko
K/D Canal & Hudson	33 cm Londra Çınarı
426 Hudson & Lukes Caddesi	10 cm Kuru Süs Armudu
200 Hudson DG	5-10 cm Pe
2 Grove Caddesi D/G	20 cm kök sökümü
304-310 Hudson DG	5-10 cm Pe
Bleeker Caddesi D/G arası	
W.11'den 8. Cadde'ye kadar	
Kaldır:	~~33 cm Londra Çınarı~~
	~~15 cm Londra Çınarı~~
	~~10 cm Gladiçya~~
	~~10 cm Gladiçya~~
641 Hudson & Horatio Caddesi B/G	20 cm Kök
649 Hudson B/G	10 cm Dişbudak
503 - 507 Hudson B/G	10 cm Gladiçya
507 Hudson — 1 c p	10 cm Gladiçya

K/G BEACH CAD. TRIBECA PARKI

25 Nisan, 1996

Hudson Caddesi, Yeniden Yapılanma Projesi #HWM-447W

Konu: Ağaç Konumları, Boyutları ve Türleri

Alan-dışı, CB#1

TriBeca Parkı? K/G Beach Cad. (15 cm'lik SJ'yi sök)			1 Sofora
W. Broadway Beach Caddesi'nden Moore Caddesi'ne			
1 Walker Caddesi (Opp. 250 W. B'way)			1 Süs Armudu
#250 W. B'way	B/G	Kesildi	1 Akasya
#249 W. B'way	D/G	Kesildi	2 Süs Armudu
#241 W. B'way	D/G	Kesildi	1 Zelkova
#235 W. B'way		Kesildi	1 Akasya
White Caddesi K/G (saksı değişimi)		Kesildi	1 Akasya
#234 W. B'way B/G		Kesildi	1 Sofora
#228 W. B'way B/G		Kesildi	1 Süs Armudu
Park Yeri	B/G		1 Süs Armudu
Finn Meydanı (@ W.B'way, Varick & Franklin)			2 Yaban Elması
W. B'way: Franklin'den Leonard Caddesi'ne			
W. B'way D/G (Con-Ed)		Kesildi	2 Zelkova
#33 W. B'way B/G B'way'de		Kesildi	1 Süs armudu
#33 W. B'way B/G (restoran)		Kesildi	1 Süs armudu
Leonard Caddesi W. B'way'den Church Caddesi'ne			
Leonard Caddesi G/G (park yeri)		Kesildi	3 Süs armudu
		Kesildi	3 Gladiçya
*Diğerleri: var olan TP @ 348B Greenwich W/S			1 Gladiçya
TP'de kazı @ 61 W. Greenwich			2 Sofora

Hudson Caddesi Ağaç Konum/Tür

6. sayfada devam

Charles'tan Perry Caddesi'ne kadar

#535 Hudson (Kesildi 5'x 10') 1 Söğüt Yapraklı Meşe

Opp. 535 Hudson D/G (Kesildi PIT 5'x 10') 1 Ihlamur

#541 Hudson B/G 1 Ihlamur

*NOT (548 ağacın etrafında mavi renkli taş, ABORIST — MEVCUT OLMALI)

*Kaldırım işi bittiğinde dikkat D/G

Perry'den B. 11. Cadde'ye kadar

#567 Hudson B/G (kuru ağaç söküm) 1 Süs Armudu

B. 11. Cadde, Hudson

K/G B. 11. (tabela kaldırma) Var olan çukur 1 Zelkova

B. 11. Cadde'den Bank Caddesi'ne (bkz. 81. sayfa)

#571 Hudson B/G 1 Süs Armudu

#575 Hudson B/G 1 Süs Armudu

#579 Hudson B/G 1 Süs Armudu

#581 Hudson B/G 1 Süs Armudu

TUKARIDAKİLERİN HEPSİ KESİM

Bank'den Bethune'a

#585 Hudson B/G Diğer 2 Ginko arasına 1 adet daha Ginko

****

SONBAHARDA YENİ ÇUKUR*

****

Opp. #82 Bank K/G Bank

(ÇUKUR KENARLARININ DARALTILMASI) 1 Gladiçya

Hudson Caddesi Ağaç Konum/Tür
Devamı için sayfa 5

#432 Hudson D/G — 1 Ginko
*1 olası @ N/S 69 Morton Cad. (12x12 kes) — 1 ~~Sofora~~ Akasya
#436 Hudson Cad. G/G Morton Hudson'ın Doğusu — 1 ~~Akasya~~ 5/6 Akasya

Morton'dan Barrow Caddesi'ne
#451 Hudson B/G — 1 Söğüt Yapraklı Meşe
#455 Hudson B/G — 5/6 1 Süs Armudu
#460 Hudson D/G — 1 Süs Armudu

SONBAHAR
****
#452 Hudson D/G (12x25, kesim) SONBAHAR — 1 Gladiçya*
#462 Hudson D/G (Otobüs durağının yeri belirlenene kadar) 1 Süs Armudu*
****

Barrow'dan Grove Caddesi'ne
#479 Hudson B/G (St. Lukes) — 1 Sofora
#2 Grove Cad. D/G Hudson — 1 Akasya, 5/6 2 Gladiçya
2-30 cm'lik meşe kökünü kaldır

Grove'dan Christopher Caddesi'ne
#490 Hudson D/G (PS3) — 5/6 2 Akasya
St. Luke's B/G (Düzenli. Christopher üzeri) 1 Söğüt Yapraklı Meşe
Opp. #496 Hudson B/G (Kaldırım kenarı) 12x25 — 0 Gladiçya 5/6

Christopher'dan B. 10. Cadde
#254 B. 10. & Hudson B/G — 5/6 1 Süs Armudu
#254 B. 10. G/G (Kaldırım kenarı) 12x25 — 5/6 1 Süs Armudu

B. 10. Cadde'den Charles Caddesi'ne
#519 Hudson B/G — 5/6 1 Süs Armudu
#524 Hudson K/G ve 10. Cad. (12x12 kesim) — 1 Ginko
#532 Hudson D/G — 1 Söğüt Yapraklı Meşe

Ağaçlar en sevdiğim şeylerin arasında. Su, ağaçlar, kızlar.

Sabahtan akşama kadar ağaçlara tırmanıp dururdum ben eskiden. Ve çoğu zaman orada öylesine, sakin sakin otururdum, bir ağacın en tepesinde. Saatler boyunca. Yazın yapraklar sıkçayken beni kimseler göremezdi. Çok uzaklarda olduğumu hissederdim. Ağaçtan aşağıya indiğimde, sanki uzun bir yolculuktan eve geri dönmüşüm gibi gelirdi. Salıncaklar yapardım. Salıncak yapma konusunda çok becerikliydim. Oldukça yükseğe tırmanıp halatı bir dala bağlardım. Sonra da sallanırdım. Ve etrafa tükürürdüm. Sallanırken etrafa tükürmek her zaman çok zevkliydi. Eğer süt içmişsem okkalı oluyordu tükürük. Salıncaktan çook çok uzaklara süt tükürmüşümdür. Yine sallanmaya başlamak istiyorum.

Param olduğunda bir spor malzemeleri dükkânına gidip elli metrelik tırmanma halatı alacağım ve kocaman bir ağaç bulacağım, su kıyısında olursa iyi olur. Belki de salıncaktan suya atlarım. Lise seyrederken. İçim içime sığmıyor.

Şimdi abim acele edip toplanmamı söylüyor. Eve dönüyoruz. Norveç'e uçacağız. Eve gidip edindiğim perspektifi teste tabi tutacağım. Çakma tahtamı bavula koyarken abim, ben dışarıdayken onu birkaç kez ödünç aldığını itiraf ediyor. Bu itirafa karşılık, benim de bu seyahatin bana iyi geldiğini itiraf etmemi istiyor. İtiraf ediyorum. Bu seyahat bana çok yaradı. Bir sürü şey gördüm. Hem bir şeyler düşündüm hem de hiçbir şey düşünmedim.

En iyisi, hiç dertlenmedim ve hiçbir şeyi kafama takmadım. Neredeyse Zen ayarında birkaç frizbi seansımız oldu. Bunun için abime teşekkür borçluyum. Tüm seyahat için. Bedavaya patlamadı sonuçta. Abim bunu dert etmememi söylüyor. İyi görünüyormuşum. En önemli şey buymuş. Para önemli değilmiş. Para gelir ve gidermiş. Ama kardeşler önemliymiş. Kardeşler paradan daha önemli, diyor abim.

Seyahat

Uçaktayız. Altımızda yalnızca okyanus var. Su. Karnım tok, uykum da geldi. Ve yüzümde bir tebessüm var. Bir şeyler değişti.

Şeylerin birbirleriyle bağlantısı olup olmadığını hâlâ bilmiyorum. İşler sonunda yoluna girecek mi, ondan da haberim yok. Ama bir şeylerin anlamlı olduğuna inanıyorum. Oyun ve eğlence aracılığıyla ruhun arınacağına inanıyorum. Pek çok iyi arkadaşım varken yalnızca bir tek kötü arkadaşım var. Ve abim en azından benim kadar sevimli biri. Şimdi uyuyor kendisi.

Bu kez cam kenarında oturuyorum. Dışarısı karanlık. Hava birazdan aydınlanacak. Işığa doğru uçuyoruz.

Şimdi bir yudum su içiyorum ve yaşamın uzun süreceğini umuyorum. Ayrıca Paul'un bana cevap vermesini ümit ediyorum. Böylece rahat bir nefes alıp uzayı ve zamanı kendi haline bırakabilirim.

Eve döndüğümde bir bisiklet kaskı alacağım kendime. Ve Lise'ye telefon edip ona yaşamın seyahate benzediğini ve belki de, ama sadece belki de, gerçekten iyi biri olduğumu söyleyeceğim.

Cevap

Kime: "Prof. Paul Davies" pdvies@physics.adelaide.edu.au
Kimden: erlend@algonet.se (Erlend Loe)
Konu: Ynt: Yazara soru/zaman ve hayatın anlamı (daha azı değil)
Tarih: 22 Mayıs 1996, Çarşamba 13:48:13 +0930 (CST)
Mime-Version: 1.0

Sorunuz için teşekkür ederiz. Prof. Davies'e pek çok böyle soru yöneltildiğinden dolayı kendisi prensip olarak kimseye tavsiye vermeme yönünde karar almıştır. Anlayışla karşılamanızı umuyorum.

Saygılarımızla

Heather Duff,
Paul Davies'in asistanı

Norveç'in en çok okunan yazarlarından biri olan Erlend Loe'dan sadeliğiyle pırıl pırıl parlayan ve tüm dünyada ses getirmiş eğlenceli bir roman: *Naif. Süper*. Loe, bu romanda karşımıza son derece sempatik ve kafası bir o kadar karışık bir kahraman çıkarıyor ve onun anlam arayışına ortak olmamızı sağlıyor. Yirmi beşine basmasına rağmen dünyaya uyum sağlayamadığını, amatörlüğüyle yaşamdan dışlandığını hisseden naif kahramanımız, zaman hızla akıp giderken insanların her sabah uyanıp koşa koşa işe gitmesi karşısında şaşkınlığa uğruyor ve yaşadığı buhranın devasını kitaplarda, ormanlarda ve oyuncakçı dükkânlarında arıyor. Bu romanın evreninde en karmaşık kuramlar en basit gerçeklerle aynı ağırlığı taşıyor ve yaşamın her saniyesi aynı ciddiyeti hak ediyor... Hayatın anlamı mı dediniz? Liste yapmanın güzelliğinde, oyun oynamanın öneminde ve anların -veya sayfaların- arasında bir yerde yatıyor ve onu keşfetmenizi bekliyor.

Tüm dünyada yirmi dilde okuruyla buluşan *Naif. Süper*'in basitliğindeki bilgeliğe hayran kalacak, bilgeliğinin basitliğinden ilham alacaksınız.

SİREN YAYINLARI | ZAMANIN RUHU

ISBN: 978-605-5903-71-8

